

155.24

พ ๑๓ ก

๕.๓

การเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
ในกรุงเทพมหานครและจังหวัดสงขลา

ปริญญานิพนธ์

ของ

พวงสรอย วรรณกุล

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ตึกศูนย์ ๒๐ คณะแพทยศาสตร์ กรุงเทพมหานคร โทร. ๒๑๒๑๖๖๖-๓๑๑๑๑๑

25 ส.ย. 2523

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กันยายน 2522

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การเปรียบเทียบสภาพปัญหาในค่านการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
ในกรุงเทพมหานครและจังหวัดสงขลา

บทคัดย่อ

ของ

พวงสรอย วรรณกุล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กันยายน 2522

การเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
ในกรุงเทพมหานครและจังหวัดสงขลา

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครและจังหวัดสงขลาในด้านการปรับตัวกับบรรยากาศการเรียนการสอน เพื่อน สภาพภายในครอบครัว และกับครู ตามตัวแปร เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การอบรมเลี้ยงดู และฐานะทางเศรษฐกิจ

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2521 จำนวนทั้งสิ้น 678 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามวัดสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวด้านต่าง ๆ และแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ t-test และ F-test ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. นักเรียนมีปัญหาในด้านการปรับตัวกับบรรยากาศการเรียนการสอน เพื่อน สภาพภายในครอบครัว และกับครู อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีปัญหาเฉพาะด้านการปรับตัวกับเพื่อนและครูมาก
2. นักเรียนในกรุงเทพมหานครและนักเรียนในจังหวัดสงขลามีปัญหาในด้านการปรับตัวโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นปัญหาการปรับตัวกับเพื่อนไม่แตกต่างกัน
3. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีปัญหาในด้านการปรับตัวโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นปัญหาการปรับตัวกับบรรยากาศการเรียนการสอนและกับครูไม่แตกต่างกัน
4. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีปัญหาในด้านการปรับตัวโดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นมีปัญหาการปรับตัวกับสภาพภายในครอบครัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
5. นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีปัญหาในด้านการปรับตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
6. นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน มีปัญหาในด้านการปรับตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

A COMPARATIVE STUDY OF THE ADJUSTMENT PROBLEMS OF THE
SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN BANGKOK AND SONGKHLA

AN ABSTRACT

BY

PUANGSOY WORAKUL

Presented in Partial Fulfillment of the Requirement
for the Master of Educational Degree
at Srinakharinwirot University

September 1979

A COMPARATIVE STUDY OF THE ADJUSTMENT PROBLEMS OF THE
SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN BANGKOK AND SONGKHLA

The purpose of this study was to compare the adjustment problems of the secondary school students in Bangkok and Songkhla province, in the areas of the learning situation adjustment, friend, family situation and teacher, according to sex, academic achievement, child-rearing and economic status.

A sample of 678 students in Mathayomsuksa I - III from schools of Bangkok and Songkhla province in the academic year of 1978 was randomly selected for the investigation. The instruments used to collect the data were adjustment problems situation inventories and child rearing inventories. The statistical procedures used for analyzing the data included t-test and F-test. The finding of this study were the following:

1. The adjustment problems of the students in the areas of the learning situation, friend, family situation and teacher were average. In particular the areas of friend and teacher adjustment were highly.

2. The students in Bangkok and Songkhla province showed significant difference in their general adjustment problems at .01 level, but not in the friend adjustment.

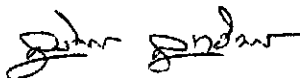
3. Boy and girl students showed significant difference in their general adjustment problems at .01 level, but not in the learning situation and teacher.

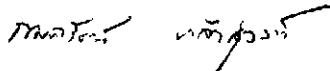
4. The high and low academic achievement students had no significant difference in their general adjustment problems, except in the areas of family situation; there was a statistically significant difference at .01 level.

5. The students of difference child rearing showed significant difference in their general adjustment problems at .01 levels.

6. The students of different economic status showed significant difference in their general adjustment problems at .01 levels.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำนิสิตได้พิจารณาปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

 ประธาน

 กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือและให้คำแนะนำอย่างคึงจจาก
ศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ สุทธิธาทิพย์ และ อาจารย์กมลรัตน์ หล้าสว่างษ์ ผู้เขียน
ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณอาจารย์อัจฉรา สุขารมณ ที่ให้ความกรุณาช่วยตรวจสอบเครื่องมือเป็น
อย่างดี ตลอดจนคุณพ่อ คุณแม่ และพี่ ๆ ที่ให้กำลังใจตลอดมา ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็น
อย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ คณะครูอาจารย์ทุกท่านในโรงเรียนที่เป็น
กลุ่มตัวอย่าง ที่ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการวิจัย และขอขอบพระคุณ
อาจารย์พวงเล็ก วรกุล อาจารย์โสภณ ทองพันธ์ พี่ ๆ น้อง ๆ เพื่อน ๆ และทุกท่านที่ให้
ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย และให้ความช่วยเหลือในทุก ๆ ด้านอย่างคึง
จนปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี

พวงสร้อย วรกุล

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	
บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
✓ ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
ความสำคัญในการศึกษาค้นคว้า	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2	
ทฤษฎีและ เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
> เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการปรับตัวในประเทศ	9
> เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการปรับตัวในต่างประเทศ	13
> เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการปรับตัวกับถิ่นที่อยู่อาศัย	15
> เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการปรับตัวกับเพศ ✓ <i>เพศอื่น</i>	17
> เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการปรับตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	18
✓ > เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการปรับตัวกับการยอมรับเลี้ยงดู	21
> เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการปรับตัวกับฐานะทางเศรษฐกิจ ✓	25
> เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการปรับตัวกับบรรยากาศด้านการเรียน การสอน	26
> เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการปรับตัวกับครู	28
> เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการปรับตัวกับความสัมพันธ์กับเพื่อน ✓	29
> สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	30
3	
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	31
กลุ่มตัวอย่าง	31
วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	31

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	33
การเก็บรวบรวมข้อมูล	37
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	38
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	40
การวิเคราะห์ข้อมูล	40
การวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยรายข้อของแบบสอบถามสภาพปัญหาในด้านการปรับตัว ทั้งสี่ด้าน	42
การเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวกับบรรยากาศด้านการเรียน การสอน การปรับตัวกับเพื่อน การปรับตัวกับสภาพภายในครอบครัว การปรับตัวกับครู ตามตัวแปร สถานที่ตั้งของโรงเรียน เพศ ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน การอบรมเลี้ยงดู และฐานะทางเศรษฐกิจ	52
5 สรุป อภิปรายผลและขอเสนอแนะ	78
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	78
กลุ่มตัวอย่าง	78
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	78
การวิเคราะห์ข้อมูล	79
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	79
อภิปรายผล	85
ขอเสนอแนะ	89
บรรณานุกรม	91
ภาคผนวก	100

บัญชีคำร่าง

ตาราง		หน้า
1	กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโรงเรียนในกรุงเทพมหานครและจังหวัดสงขลา	32
2	ค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายขอของแบบสอบถามปัญหาการปรับตัวกับบรรยากาศ ค่านการ เรียนการสอน ที่แยกตามกรุงเทพมหานครและสงขลา	42
3	ค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายขอของแบบสอบถามปัญหาการปรับตัวกับเพื่อน ที่แยกตามกรุงเทพมหานครและสงขลา	44
4	ค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายขอของแบบสอบถามปัญหาการปรับตัวกับสภาพภายใน ครอบครัว ที่แยกตามกรุงเทพมหานครและสงขลา	47
5	ค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายขอของแบบสอบถามปัญหาการปรับตัวกับครู ที่แยกตาม กรุงเทพมหานครและสงขลา	50
6	เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวทั้งสี่ด้านระหว่างนักเรียนในกรุงเทพมหานครและ สงขลา	53
7	เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวทั้งสี่ด้านระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง	55
8	เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวทั้งสี่ด้านระหว่างนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ต่างกัน	57
9	เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวกับบรรยากาศค่านการ เรียนการสอนระหว่างนักเรียน ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน	58
10	เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวกับบรรยากาศค่านการ เรียนการสอน ระหว่าง นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน เป็นรายค	59
11	เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวกับเพื่อนระหว่างนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู ต่างกัน	60
12	เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวกับเพื่อนระหว่างนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู ต่างกัน เป็นรายค	61

13	เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวกับสภาพภายในครอบครัวระหว่างนักเรียนที่ได้รับ การอบรมเลี้ยงดูต่างกัน	62
14	เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวกับสภาพภายในครอบครัวระหว่างนักเรียนที่ได้รับ การอบรมเลี้ยงดูต่างกัน เป็นรายคู่	63
15	เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวกับครูระหว่างนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน	64
16	เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวกับครูระหว่างนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน เป็นรายคู่	65
17	เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวโดยส่วนรวม ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู ต่างกัน	66
18	เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวโดยส่วนรวมระหว่างนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู ต่างกัน เป็นรายคู่	67
19	เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวกับบรรยากาศการเรียนการสอนระหว่างนักเรียน ที่มีฐานะทาง เศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน	68
20	เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวกับบรรยากาศการเรียนการสอนระหว่างนักเรียน ที่มีฐานะทาง เศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน เป็นรายคู่	69
21	เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวกับเพื่อนระหว่างนักเรียนที่มีฐานะทาง เศรษฐกิจของ ครอบครัวต่างกัน	70
22	เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวกับเพื่อนระหว่างนักเรียนที่มีฐานะทาง เศรษฐกิจของ ครอบครัวต่างกัน เป็นรายคู่	71
23	เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวกับสภาพภายในครอบครัวระหว่างนักเรียนที่มีฐานะ ทาง เศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน	72
24	เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวกับสภาพภายในครอบครัวระหว่างนักเรียนที่มีฐานะ ทาง เศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน เป็นรายคู่	73

25	เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวกับครูระหว่างนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน	74
26	เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวกับครูระหว่างนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน เป็นรายคู่	75
27	เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวโดยส่วนรวมระหว่างนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน	76
28	เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวโดยส่วนรวมระหว่างนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน เป็นรายคู่	77

ภูมิหลัง

ในการพัฒนาประเทศนั้น สิ่งหนึ่งที่ต้องคำนึงถึง คือ การพัฒนา "คน" เพราะคนในประเทศเปรียบเสมือนขุมกำลังอันมหาศาลที่จะเป็นแรงผลักดันให้ประเทศเจริญก้าวหน้าทันโลก และสอดคล้องกับวิทยาศาสตร์สมัยใหม่ การที่ประเทศจะพัฒนาเจริญก้าวหน้าไปได้ก็จำเป็นต้องพัฒนาบุคคลโดยคำนึงทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจควบคู่กันไป แต่จากภาวะความเป็นอยู่ของคนในปัจจุบันจะเห็นได้ว่ามีปัญหาการดำรงชีวิตมากกว่าสมัยก่อนทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม จึงได้หันแปรไปทำให้ประชาชนต้องปรับตัวเองเพื่อให้เข้ากับสภาวะความเปลี่ยนแปลงเหล่านั้นเพื่อความอยู่รอดในสังคม/ปัญหาที่สำคัญยิ่งในการปรับตัวของมนุษย์ก็คือ ปัญหาคุณภาพจิต เพราะจิตใจของมนุษย์ทำหน้าที่ปรับตัวเอง และสิ่งแวดล้อมให้มีความสมดุลย์ต่อกัน ถ้าทั้งสองสิ่งเข้ากันได้สนิทก็จะทำให้บุคคลนั้นมีความสุข มีความสบายใจในการดำรงชีวิตในสังคม แต่ถ้าเข้ากันไม่ได้ก็เกิดความไม่สบายใจต่าง ๆ ได้แก่ ความซัดเซง ความคับข้องใจเกิดขึ้น ก็จะทำให้เกิดอาการเป็นทุกข์ มีความวิตกกังวล และอาจมีผลทำให้เกิดปัญหาทางด้านความประพฤติ มีความบกพร่องทางด้าน การปรับตัวและสุขภาพจิต จนอาจกลายเป็นโรคจิตโรคประสาท (ประยูร นรการณกุล 2500 : 8) การที่บุคคลสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ก็เป็นลักษณะที่แสดงถึงการเป็นคนปกติ ในด้านตรงข้ามบุคคลใดไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ก็ไม่สามารถปรับพฤติกรรมให้สอดคล้องกับสังคมใหม่ได้ เขาก็จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างไม่มีความสุข ดังที่ลาซารัส (Lazarus. 1969 : 17 - 21) กล่าวไว้ว่า มนุษย์ต้องมีการปรับตัวและพฤติกรรมของตนเองให้สอดคล้องกับความต้องการภายในของตนเอง และสภาพแวดล้อมทางสังคม ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมส่วนใหญ่จึงมักจะเป็นผลมาจากการปรับตัวไม่ดีของบุคคลจนทำให้เกิดปัญหาจิตใจได้

สภาพสังคมไทยในปัจจุบันนี้มีความเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และอื่น ๆ ทำให้การดำเนินชีวิตประจำวันของแต่ละคนต้องพลอยเคร่งเครียดตามไปด้วย ทำให้ผู้คนไม่ว่าเด็กหรือผู้ใหญ่เกิดความตึงเครียดตามภาวะสิ่งแวดล้อมอันเป็นผลทำให้เกิดโรคทางจิตเพิ่มขึ้นมากมาย (บุปผา มาลีวงศ์ 2521 : 12) จากผลการสำรวจทั่วประเทศไทยของนายแพทย์ ผน แสงสิงแก้ว พบว่า ผู้ป่วยที่เป็นโรคจิตอย่างเฉียวไม่รวมโรคประสาท และโรคทางจิตเวชอื่น ๆ มีอยู่ 4 ใน 1,000 คน โดยเฉลี่ยพบว่าที่ไม่มีความเจริญสูง มีการขยายตัวของประชากรอย่างรวดเร็ว มีความแออัดยัดเยียด มีการแข่งขัน มีการเปลี่ยนแปลงของสังคมและวัฒนธรรมอย่างรวดเร็ว ที่นั่นก็จะมีอัตราการเป็นโรคจิตโรคประสาทสูงกว่าที่อื่น เช่น ในเมืองหลวงได้รับการบีบคั้นจากสาเหตุต่าง ๆ มีการเพิ่มของประชากรอย่างรวดเร็ว มีปัญหาขาดแคลนที่อยู่ สถานศึกษา สิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดสภาพที่เรียกว่าแอ่งกันอยู่ คนที่อยู่ในสภาพสังคมเช่นนี้ก็จำเป็นต้องกระเสือกกระสนเพื่อความอยู่รอด และสภาพสังคมที่สับสน และมีความเจริญทางวัตถุสูงนี้ทำให้จิตใจของคนเปลี่ยนแปลงไป ปัญหาอาชญากรรมต่าง ๆ ก็เกิดตามขึ้นมา ซึ่งภัยเหล่านี้ก็จะก่อให้เกิดปัญหาทางสุขภาพจิตตามมาด้วย (ยรรยง สุทธวาทน์ 2516 : 7) จนทำให้คนในกรุงเทพมหานครเป็นโรคจิต โรคประสาทมากกว่าในต่างจังหวัด จากการสำรวจพบว่าเฉพาะในกรุงเทพมหานคร มีผู้ป่วยเป็นโรคจิต 36,000 คน เป็นโรคประสาท 540,000 กว่าคน ซึ่งเทียบเป็นสัดส่วนได้ว่า ใน 9 คน เป็น 1 คน (สยามรัฐ 2520 : 3) ฉะนั้น จะเห็นได้ว่าภัยที่อาจเกิดจากผู้ที่สุขภาพจิตไม่ดีนั้นมีมาก หากเราไม่รู้จักวิธีป้องกัน และแก้ไขแล้ว เราจะพบกับภาวะสังคมวิปริตเสื่อมโทรมได้ (อาภา ถนิตขาง 2516 : 40)

14- สำหรับวัยที่มีความสำคัญมากวัยหนึ่งในด้านการปรับตัว คือ วัยรุ่น ซึ่งมีอายุระหว่าง 13 - 16 ปี ซึ่งกำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 ซึ่งเป็นวัยที่ต้องการเปลี่ยนแปลงและรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมาก (อาคม สรสุชาติ 2518 : 64) และเป็นช่วงชีวิตที่อยู่ในวัยซึ่งปรับตัวยากและมีปัญหามากที่สุด เฮิร์ลลอค (Hurlock. 1964 : 3) ผู้ศึกษาทางจิตวิทยาวัยรุ่นอย่างกว้างขวางได้กล่าวถึงวัยรุ่นว่าเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อ เป็นวัยแห่งการปรับตัว เป็นวัยแห่งปัญหา เป็นวัยที่มีความเคร่งเครียดทางอารมณ์ มักเจ้าอารมณ์

ทัศนใจรวดเร็วและรุนแรงสาเหตุเล็กน้อยอาจเป็นเรื่องใหญ่โตได้ ดังที่ นีนา นิธยาน กล่าว่า วัยรุ่นเป็นระยะเวลาซึ่งชีวิตประสบความสำเร็จเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวงทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และทางสังคม ดังที่นักจิตวิทยาบางคนได้เรียกวัยรุ่นว่า "วัยพายุบูแคม" เพราะวัยรุ่นเป็นหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิตจากความเป็นเด็กเข้าสู่ความเป็นหนุ่มสาว ซึ่งจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในเวลาต่อไป และเป็นวัยซึ่งเด็กมีอารมณ์รุนแรง มีความต้องการ และแรงผลักดันตามธรรมชาติอันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย ความสัมพันธ์ทางสังคมขยายขอบเขตออกไปจากวัยเด็ก เด็กต้องเผชิญปัญหาและข้อขัดแย้งมากมายหลายด้านในช่วงวัยรุ่นนี้ บางครั้งรู้สึกวิตกกังวลใจ เกรงเครียด หรือผิดหวังต่อแต่ รู้สึกว่าไม่พอใจเกี่ยวกับฐานะหรือบทบาทของตนในชีวิต เช่นจะทำอะไรจะเรียนอะไร หรือจะเลือกอาชีพอะไรต่อ. (นีนา นิธยาน 2520 : 22) ✖

* ดังนั้น ปัญหาเรื่องการปรับตัวของเด็กไม่ดีขึ้น เป็นปัญหาที่ต้องคำนึงถึงอยู่มากในสังคมปัจจุบัน เพราะหากเด็กมีการปรับตัวไม่ดี นอกจากจะเป็นเด็กเกเร ก่อความวุ่นวายดังกล่าวดังกล่าวแล้ว เมื่อโตขึ้นย่อมเป็นคนทีก่อความเดือดร้อนต่อสังคมต่อไปอีก อันเป็นเหตุให้เด็กรุ่นหลังมีสุขภาพจิตไม่ดีอีกด้วย เพราะการที่จะคอยให้การรักษาแก่ประชาชนหลังจากที่มีอาการทางจิตเกิดขึ้นแล้วนั้น ไม่เป็นการเพียงพอ ฉะนั้น การส่งเสริมสุขภาพจิต และการป้องกันเพื่อไม่ให้มีอาการของโรคจิตโรคประสาท จึงเป็นวิธีที่ดีที่สุด (ยรรยง ศุภราชรัตน์ 2516 : 7) ✖

คุเลน (Kuhlen. 1952 : 8) ได้ให้ความเห็นว่า ผู้ใหญ่ควรยอมรับว่าเมื่อถึงระยะวัยรุ่นเด็กจะประสบการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในชีวิต และอาจมีปัญหามากบ้างน้อยบ้างต่างกัน ผู้ที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่นควรจะได้ศึกษา สังเกต และพยายามให้ความรู้ และความช่วยเหลือแก่เด็กที่อยู่ในสภาพเช่นนี้ ให้สามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้น ซึ่งเด็กวัยรุ่นส่วนใหญ่จะศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา (นาฏเฉลียว สุมาวงศ์ 2508 : 86) จึงควรจัดการศึกษาระดับมัธยมให้เหมาะสมกับปัญหาและความต้องการของเด็ก เพื่อจะได้บรรลุจุดประสงค์ของการศึกษา และได้ทำให้เด็กเป็นบุคคลที่มีประโยชน์ต่อประเทศชาติต่อไป ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องรู้ปัญหาของเด็ก และหาทางแก้ไขหรือปรับปรุงการศึกษาให้เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

ในขณะที่เด็กวัยรุ่นกำลังอยู่ในสภาพที่เปลี่ยนแปลง เพราะเทคโนโลยี และวัฒนธรรมตะวันตก ที่ทำให้ความคิดเห็น และพลังแห่งจิตใจของเด็กวัยรุ่นเกิดมีปัญหาค้นขึ้นได้

« ในปัจจุบันปัญหาของเด็กวัยรุ่นเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้ภาระอันหนักของครูแนะแนว เพิ่มขึ้นเพราะงานแนะแนวนั้นมุ่งที่จะช่วยผู้ที่มีปัญหาต่าง ๆ ให้รู้จักแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง รู้จัก ตัดสินใจ และรู้จักปรับตนเองอย่างฉลาด (สมนึก บำรุง 2517 : 1 - 10) เพราะ โรงเรียนมีได้มีหน้าที่ให้การศึกษาค้นวิชาการอย่างเดียวกัน แต่ครูจะต้องรับผิดชอบในเรื่องพัฒนา การค้นจิตใจโดยเฉพาะอย่างยิ่งพัฒนาการทางอารมณ์ของเด็กด้วย ซึ่งในปัจจุบันส่วนมาก จะเน้นหนักทางวิชาการเสียมาก เช่น เรื่องการเรียนนอน เรียนษา แต่ความจริงแล้ว ถ้าเด็กมีปัญหาทางอารมณ์แล้ว ความก้าวหน้าในการเรียนจะลดลง บางครั้งจะมีปัญหาทางอารมณ์ แสดงออกมา (สวัสดิ์ สุวรรณอักษร 2516 : 51) ดังที่ เซอร์ทเซอร์ และ ปีเตอร์ (Shertzers and Peters. 1965 : 263) กล่าวว่า ชีวิตในโรงเรียนเป็นระยะหนึ่งของการส่งเสริมสุขภาพจิต และการดำเนินชีวิตในค่านาง ๆ ให้เจริญงอกงาม เพราะฉะนั้น การที่เราจะช่วยเหลือเด็กได้โดยการจับบริการแนะแนวขึ้น เพราะวิธีการป้องกันและการ เสริมสร้างถือว่าเป็นวิธีที่ดีที่สุด การปล่อยให้เหตุการณ์เกิดแล้วแก้ไขบางครั้งอาจจะทำให้สำเร็จ ได้ยาก ดังที่ นาญเจลิยว สุมาวงศ์ (นาญเจลิยว สุมาวงศ์ 2508 : 80) ได้กล่าวว่า การแก้ปัญหาทางการศึกษาและจิตวิทยานั้นไม่แก้ที่ปลายเหตุ เช่นเกี่ยวกับกรรักษากนไข จะมา บอกอาการเป็นอย่งนั้นอย่งนี้ ขอกินยาหนอยไม่ได้ เราคงศึกษาให้ทราบเสียก่อนว่าปัญหา เกิดขึ้นอย่างไร บางทีการศึกษาปัญหานี้เราใช้เวลาานนยั้งกว่าการแก้ไขอีก เพราะถ้าหากเรา รู้ปัญหาแล้วเราแก้ไขยาก

เพราะฉะนั้น การจับบริการแนะแนวขึ้นในโรงเรียนจะช่วยให้เด็กเข้าใจตัวเอง และสามารถ ปรับตัวและแก้ไขปัญหาค้อย่างเหมาะสม ในการจับบริการแนะแนวนั้นควรจะได้มีการศึกษาปัญหา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นมากกว่าที่เป็นอยู่ และช่วยกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นตามที่เราค้นพบ เพื่อคิด ทางทางแก้ไขต่อไป ดังนั้น ผู้วิจัยจึงหยิบยกปัญหานี้มาศึกษาให้กว้างขวางและลึกซึ้ง เพื่อประโยชน์ ดังกล่าว

หนึ่ง สาเหตุที่ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวของนักเรียน
 ในกรุงเทพมหานครกับสงขลา เพราะจังหวัดสงขลาเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีความเจริญคานกลาง ๆ มาก
 เกือบทัดเทียมกับกรุงเทพมหานคร เช่น มีชุมทางรถไฟ สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา มีชุมทางธุรกิจ
 และการเงิน ประชาชนเป็นคนที่เร่งรีบในธุรกิจ เช่นเดียวกับคนในกรุงเทพมหานคร และมี
 นักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ โดยเฉพาะมาเลเซีย บินัง มาท่องเที่ยวมาก (ปราโมทย์
 ทศนาสุวรรณ 2518 : 74) และอีกประการหนึ่ง เนื่องจากมีผู้ศึกษาปัญหาสุขภาพจิตของนักศึกษา
 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ไว้แล้ว พบว่ามีนักศึกษาที่ควรรับบริการทางสุขภาพจิตถึง 44.23
 เปอร์เซ็นต์ (ทวี สุวรรณกิจ และ อัจฉรา จันไกรผล 2520 : 12 - 23) จึงทำให้เกิด
 แรงจูงใจให้ผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวของนักเรียนในระดับ
 มัธยมศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันด้านสุขภาพจิต โดยนำมาเปรียบเทียบนักเรียนใน
 กรุงเทพมหานคร เพื่อจะไ้ทราบว่านักเรียนมีความแตกต่างในเรื่องของสภาพปัญหาในด้านการ
 ปรับตัวอย่างไร ซึ่งจากการศึกษาคั้งนี้จะไ้เป็นประโยชน์ในการให้ผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับนักเรียน
 อาทิ โรงเรียน ฝ่ายบริการ ฝ่ายบริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งฝ่ายแนะแนว จะไ้ให้ความช่วยเหลือ
 นักเรียนที่มีปัญหาให้มีพัฒนาการที่เจริญงอกงามขึ้นในทุก ๆ ด้าน ตลอดจนประสบความสำเร็จ
 ในการดำรงอยู่ในสังคม และการเรียนเป็นอย่างดี

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวของนักเรียนในกรุงเทพมหานครและสงขลา
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวของนักเรียน เมื่อแยกตามเพศ
 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การอบรมเลี้ยงดู และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้านี้จะไ้ทำให้ครู ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องไ้ทราบถึง
 สภาพปัญหาในด้านการปรับตัวของนักเรียน อันจะเป็นแนวทางในการป้องกัน ส่งเสริม และ

แก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการจัดการบริการแนะแนวของโรงเรียน จัดกิจกรรมก้านการเรียน การสอน และกิจกรรมนอกห้องเรียน ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวของนักเรียน เพื่อป้องกัน และส่งเสริมให้เด็กมีการปรับตัวที่ดี อันเป็นผลทำให้มีสุขภาพจิตที่ดีต่อไป ✓

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 5 ของ โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร และในจังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2521 จำนวน 678 คน เป็นชาย 364 คน และเป็นหญิง 314 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา แบ่งออกเป็นสองประเภท ดังนี้

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

✓ 2.1.1 เพศ -

2.1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.1.3 การอบรมเลี้ยงดู

2.1.4 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การปรับตัวของนักเรียนในด้านที่เกี่ยวข้อง

✓ 2.2.1 บรรยากาศด้านการเรียนการสอน

✓ 2.2.2 เพื่อน

2.2.3 สภาพภายในครอบครัว

✓ 2.2.4 ครู

นิยามศัพท์เฉพาะ

✓ 1. การปรับตัว หมายถึง ความสามารถในการที่จะแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยไม่มีความ กังขาหรือวิตกกังวล หรือวิตกกังวล และสามารถมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นได้อย่างมีความสุข สบายใจ และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2. สภาพปัญหาในด้านการปรับตัว หมายถึง ปัญหาต่าง ๆ หรือสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่นักเรียนประสบอยู่ และทำให้เกิดความวิตกกังวล ความขัดแย้งด้านอารมณ์และจิตใจ

3. บรรยากาศด้านการเรียนการสอน หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ เนื้อหาวิชา ระเบียบวินัย หลักสูตร สภาพภายในห้องเรียน และนอกห้องเรียน อุปกรณ์การเรียน ฯลฯ วัดได้โดยใช้แบบสอบถามการปรับตัวของนักเรียนกับบรรยากาศการเรียนการสอน

4. การปรับตัวของนักเรียนกับสภาพภายในครอบครัว หมายถึง การปรับตัวกับพ่อแม่ พี่น้องญาติ และบุคคลอื่น ๆ ที่อาศัยอยู่ในครอบครัว สภาพความเป็นอยู่ภายในบ้าน และรอบ ๆ บ้าน ฐานะทางเศรษฐกิจ วิถีปฏิบัติของพ่อแม่ต่อลูก ซึ่งวัดได้โดยใช้แบบสอบถามการปรับตัวของนักเรียนกับสภาพภายในครอบครัว

5. การปรับตัวของนักเรียนกับเพื่อน หมายถึง ความสามารถในการปรับตัวของนักเรียนในด้านการทำงาน หรือการสังสรรค์กับเพื่อน เพื่อนเพศเดียวกัน และเพื่อนต่างเพศ วัดได้โดยใช้แบบสอบถามการปรับตัวของนักเรียนกับเพื่อน

6. การปรับตัวของนักเรียนกับครู หมายถึง ความสามารถในการปรับตัวของนักเรียนทั้งในด้านส่วนตัวของครู การสอน การปกครองชั้นเรียน ความอบอุ่น วัดได้โดยใช้แบบสอบถามการปรับตัวของนักเรียนกับครู

7. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น หมายถึง นักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ทั้งในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดสงขลา

8. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการสอบไล่ของนักเรียน ในปีการศึกษา 2520 ซึ่งแบ่งออกเป็นสองประเภท คือ

8.1 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง ผู้ที่ได้คะแนนเปอร์เซ็นต์ตั้งแต่ 75 ขึ้นไป

8.2 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึง ผู้ที่ได้คะแนนเปอร์เซ็นต์ตั้งแต่ 25 ลงมา

9. ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว หมายถึง ระดับฐานะครอบครัวของนักเรียน โดยยึดเกณฑ์รายได้ประจำเดือนของบิดามารดา แบ่งเป็นสามประเภท โดยใช้เกณฑ์การแบ่ง

ตามรายงานภาวะเศรษฐกิจ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

9.1 ฐานะทางเศรษฐกิจสูง หมายถึง ครอบครัวที่มีรายได้มากกว่า 5,000 บาท ต่อเดือน

9.2 ฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง หมายถึง ครอบครัวที่มีรายได้ระหว่าง 1,000 – 5,000 บาทต่อเดือน

9.3 ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ หมายถึง ครอบครัวที่มีรายได้ต่ำกว่า 1,000 บาท ต่อเดือน

10. การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง วิธีการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง แบ่งออกเป็นสามประเภท คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด และการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย โดยประเมินจากคะแนนจากแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูของ สมาน กำนัน

10.1 การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย หมายถึง วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่ผู้ปกครอง มีความรู้สึกว่าตนเองไม่ได้รับการเอาใจใส่ การสนับสนุนหรือคำแนะนำจากพ่อแม่ มักถูกปล่อยปละให้ทำอะไรตามใจชอบ พ่อแม่ไม่ให้ความอบอุ่นเท่าที่ควร ในที่นี้หมายถึงคะแนนที่ได้รับจากแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย

10.2 การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน หมายถึง วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่ผู้ปกครอง มีความรู้สึกว่าตนเองไม่ได้รับอิสระเท่าที่ควร ต้องอยู่ในระเบียบวินัยที่พ่อแม่กำหนดไว้ หรือถูกควบคุมไม่ให้ได้รับความสะดวกในการกระทำตามต้องการ ในที่นี้หมายถึง คะแนนที่ได้จากแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน

10.3 การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่ผู้ปกครองมีความรู้สึกว่าตนเองได้รับการปฏิบัติด้วยความยุติธรรม ผู้ปกครองให้ความรักและความอบอุ่น มีเหตุผล มีการยอมรับความสามารถ และความคิดเห็นของเด็ก ให้ความร่วมมือตามโอกาสอันควร ในที่นี้หมายถึง คะแนนที่ได้จากแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการปรับตัวในประเทศ

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการปรับตัว ซึ่งมีผลโดยตรงต่อสุขภาพจิต ได้แก่ งานวิจัยดังนี้

สุภา มาลากุล (สุภา มาลากุล 2518 : ไม่มีเลขหน้า) ได้กล่าวว่า เราจะช่วยสุขภาพจิตของเด็กได้ ต้องทราบปัจจัยที่เป็นต้นตอของสุขภาพจิต ซึ่งแบ่งไว้หลายประการด้วยกัน ได้แก่

1. สภาพความเป็นไปในครอบครัว ครอบครัวครบถ้วน รักใคร่ อ่อนนุช สนใจ เข้าใจยอมรับเด็ก ท่าที่รักมากหรือไม่รักไม่เข้าใจ ครอบครัวที่ซับซ้อนมีผู้ใหญ่มากระดบ
2. ประสบการณ์ที่เด็กได้รับจากความต้องการมาตรฐานของชีวิต บุคลิกภาพ เช่น มีความเชื่อมั่นในตนเอง เชื่อใจวางใจผู้อื่น
3. สภาพการณ์ที่ได้จากสังคม เช่น การวางตัว เพื่อน โรงเรียน
4. สภาพการณ์ที่เด็กได้รับจากเหตุการณ์สะเทือนใจในชีวิตนับแต่เกิด เช่น การไม่เป็นที่รัก สูญเสียความรัก

* สวัสดิ์ สุวรรณอักษร (สวัสดิ์ สุวรรณอักษร 2516 : 11 - 15) ได้แบ่งปัญหาต่าง ๆ ในโรงเรียนประถมศึกษา ออกเป็นสี่หมวด คือ

1. ปัญหาเกี่ยวกับบุคลิกภาพและการปรับตัวของเด็กในโรงเรียน
2. ปัญหาที่เกิดจากการเรียนของเด็ก เช่น เรียนอ่อน เรียนซ้ำ ไม่เข้าใจวิชาที่เรียน
3. ปัญหาเกี่ยวกับอิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อตัวเด็ก เช่น บุคลิกภาพของพ่อแม่ วิธีการอบรมเลี้ยงดู
4. ปัญหาเกี่ยวกับการบีบคั้นทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น การแก่งแย่งกันทำมาหากิน คนล้นงาน การอพยพของประชากรในชนบทเข้าสู่เมือง

ศรีธรรม ณะภูมิ (ศรีธรรม ณะภูมิ 2520 : 12 - 21) ได้ศึกษาปัญหาสุขภาพจิต ในนักศึกษามหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาเป็นนักศึกษาที่มารับบริการที่ศูนย์สุขภาพจิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 83 คน เป็นชาย 66 คน และหญิง 17 คน จากข้อมูลที่ได้พบว่า ปัญหาทางจิตเวชส่วนใหญ่มักจะมีอาการนำทางร่างกาย เช่น ที่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จะพบสูงสุดร้อยละ 31.35 ส่วนมหาวิทยาลัยมหิดล อาการนำเป็นอาการ ทางด้านจิตใจ ร้อยละ 47.62 และสิ่งที่นักศึกษาต้องการมากที่สุด คือ ความช่วยเหลือจากอาจารย์ ประจำคณะ อาจารย์ที่ปรึกษา และจิตแพทย์

นอกจากนี้ได้สรุปองค์ประกอบที่มีส่วนทำให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพจิตแก่นักศึกษา

1. สภาพทัศนคติทางสังคม เช่น บรรยากาศในมหาวิทยาลัยมีความแตกต่างกว่า โรงเรียนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะนักศึกษาที่มาจากต่างจังหวัดจะยังมีความลำบากในการดำเนิน ชีวิตในเมืองหลวง ตลอดจนการศึกษาคอร์สที่จะต้องมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างนักศึกษาและอาจารย์ ประจำคณะ

2. บุคลิกภาพของนักศึกษาเอง การพิจารณาับนักศึกษาเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัย ใช้ระดับคะแนนเป็นเครื่องตัดสิน แต่ไม่ได้สนใจถึงเรื่องการปรับตัว ซึ่งถ้าไม่ได้รับการแก้ไขก็จะ ก่อให้เกิดปัญหาทางสุขภาพจิตขึ้น

3. ระบบการศึกษา บางคณะจะเน้นแต่ในแง่ของวิชาการให้วิชาความรู้มากกว่าจะ คิดถึงความรู้สึกของนักศึกษา ไม่ยอมรับรู้ความเข้าใจกับปัญหาทางด้านจิตใจเลย

4. ครอบครัวนักศึกษา มีครอบครัวนักศึกษาบางรายที่สมาชิกภายในครอบครัว ไม่เข้าใจถึงระบบการเรียน ตลอดจนกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัย นักศึกษาส่วนมากต้องพึ่งพา พ่อแม่อยู่ในด้านเศรษฐกิจ ปัญหาของการที่ต้องแบ่งเวลาช่วยครอบครัว

5. ปัญหาด้านเศรษฐกิจ มีนักศึกษาเป็นจำนวนมากที่มีความเดือดร้อนทางด้านการเงิน โดยเฉพาะนักศึกษาที่มาจากต่างจังหวัด ประกอบกับค่าครองชีพในกรุงเทพฯ ค่อนข้างสูง และมี สิ่งล่อใจที่จะใช้เงินมาก บางรายได้เงินใช้จ่ายมากเกินไปแต่ใช้ไม่ถูกทาง ดังนั้น นักศึกษาที่ ชักสนจะต้องมีบริการช่วยเหลือบ้าง เช่น การหางานทำ

ดวงมาลัย เริกส์ราญ (ดวงมาลัย เริกส์ราญ 2519 : 97 - 116) ศึกษาความสนใจของเด็กวัยรุ่นต่อปัญหาสุขภาพจิต ศึกษากับเด็กนักเรียนในโรงเรียนมัธยมสาธิตจุฬาลงกรณ์ ระดับชั้น ม.ศ.1 - 3 อายุตั้งแต่ 12 - 17 ปี โดยรวบรวมข้อมูลจากข้อคำถามทั้งหมดของนักเรียน และแยกคำถามซึ่งเกี่ยวข้องกับปัญหาทางสุขภาพจิตออกเป็นหัวข้อ คือ

1. ปัญหาการเรียนและความรู้ทั่วไป
2. ปัญหาภายในครอบครัว
3. ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ
4. ปัญหาเรื่องการปรับตัว
5. ปัญหาเกี่ยวกับความเชื่อโชคลาง

ซึ่งพบว่าปัญหาที่นักเรียนสนใจมากที่สุด คือ ปัญหาด้านการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม แสดงว่าสาเหตุสำคัญอย่างหนึ่งที่มีผลต่อสุขภาพจิตของเด็ก ก็คือ โครงสร้างของครอบครัว พ่อแม่ที่ไม่ปรองดองกัน พ่อแม่ที่ไม่เข้าใจลูก พี่น้องที่คอยเปรียบเทียบกัน แข่งขันกัน ขาดการสื่อสารสัมพันธ์ทางวาจา ทำให้บางครั้งปัญหาที่เด็กมีความอยากรู้อยากเห็นต้องถูกเก็บกดเพราะไม่กล้าไม่แน่ใจ นอกจากนี้พบว่าเด็กทุกระดับชั้นมีความอยากรู้อถึงปัญหาเรื่องการปรับตัวให้เข้ากับเพื่อน และมองคุณพฤติกรรมต่าง ๆ ของเพื่อนว่าเป็นปัญหาหรือไม่อย่างไร มีเปอร์เซ็นต์สูงกว่าคนอื่น ๆ //

ดวงพรพรรณ ปัญทรานนท์ (ดวงพรพรรณ ปัญทรานนท์ 2511 : 92 - 93) ใ้วิจัยพบว่า นักศึกษาวิทยาลัยครูมหาสารคามปี 2510 ส่วนใหญ่ต้องการรับคำปรึกษามากที่สุดในเรื่อง การสร้างเสริมบุคลิกภาพ การคบเพื่อนเพศเดียวกัน และเพื่อนต่างเพศ ความสัมพันธ์กับครู อาจารย์ในวิทยาลัย ซึ่ง อากา ถนัดช่าง (อากา ถนัดช่าง 2511 : 53) ได้กล่าวมาจากการศึกษาปัญหาค่านิยมและจิตใจ จากนักวิจัยหลายคน ปรากฏว่านิสิตนักศึกษาที่ไม่สามารถประสบความสำเร็จทางการเรียนมักมีปัญหาด้านอารมณ์ ซึ่งได้แก่ความวิตกกังวลใจ กระวนกระวายใจ การพึ่งผู้อื่น มีทัศนคติทางลบตอบคำถามราคา มีความซัดแย้งและกับข้องใจ

✓ มัลลิกา จิตรสุข (มัลลิกา จิตรสุข 2508 : 65 - 66) ได้สำรวจปัญหาและความต้องการของนักศึกษาประจำชั้นปีที่สองของวิทยาลัยครูอุดรธานี ปีการศึกษา 2508 จำนวน 262 คน เพื่อเป็นแนวทางสำหรับจัดบริการแนะแนว ปรากฏว่า นักศึกษาประสบปัญหา คือ

✓ การปรับตัวการเรียน กิจกรรมทางสังคม การพักผ่อนหย่อนใจ ความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง มีความวิตกกังวลใจ อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย มีความสงสัยในการคบเพื่อนต่างเพศว่าควรจะทำได้ ไท่ไหน และต้องการคำแนะนำจากแพทย์เรื่องสุขภาพ

จรรยา สุวรรณสิทธิ์ (จรรยา สุวรรณสิทธิ์ 2513 : 36 - 38) ได้แบ่งปัญหา ส่วนตัวของเด็กวัยรุ่น คือ ปัญหาเกี่ยวกับร่างกาย ไท่แก่ ปัญหาเกี่ยวกับน้ำหนัก ส่วนสูง ใบหน้า ส่วนอื่น ๆ ปัญหาที่เกิดจากบ้าน ไท่แก่ พ่อแม่บังคับ พ่อแม่ไม่ลงรอยกัน สภาพครอบครัวไม่สงบสุข พี่น้องแข่งขันกัน ใ้งานเด็กมากเกินไป การไต่แย่งระหว่างพ่อแม่ของเด็ก และปัญหาที่เกิดจาก โรงเรียน ไท่แก่ ขาดการยอมรับจากเพื่อนฝูง เปลี่ยนโรงเรียนบ่อย ๆ ครูลำเอียง มีทัศนคติ ไม่ใช่คือครู คอชั้น วินัยที่เคร่งเครียดของครู ของโรงเรียน หรือการแข่งขัน

✓ วรพณี จรัสตระกูล (วรพณี จรัสตระกูล 2514 : 46 - 47) ได้ทำการวิจัย เกี่ยวกับปัญหาของวัยรุ่นในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3, 4, 5 สายสามัญศึกษา และสายอาชีวศึกษา พบว่า ปัญหาทั่ว ๆ ไปของนักเรียนทั้งสองสายประสมมากที่สุด คือ การปรับตัวให้เข้ากับงานของโรงเรียน ปัญหารองลงมา คือ ปัญหาสุขภาพ และปัญหากิจกรรมทางสังคม

สมทรง สุวรรณเลิศ (สมทรง สุวรรณเลิศ 2517 : 22 - 25) กล่าวว่า ปัญหาสุขภาพจิตของเด็กวัยรุ่นที่พบบ่อย คือ ปัญหาทางเพศ โรคจิต โรคประสาท ทั้งนี้เนื่องมาจากเด็ก วัยรุ่นมีความวิตกกังวลสูง และมีปัญหาหลายอย่างที่คงเผชิญ อากาการต่าง ๆ ที่แสดงออกมาเป็น เครื่องบ่งชี้ให้รู้ว่าเด็กไม่สามารถปรับตัวต่อปัญหาที่เกิดขึ้นได้ และสำหรับสาเหตุของความผิดปกติ ที่สำคัญ ๆ อาจเนื่องมาจากความบกพร่องในตัวเด็กเอง ทั้งทางร่างกายและจิตใจ หรือมาจาก ความสัมพันธ์และท่าทีในการอบรมเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสมของพ่อแม่ต่อเด็ก รวมทั้งท่าทีของครูต่อเด็ก และสภาพแวดล้อมที่โรงเรียนด้วย

กวี สุวรรณกิจ และ อัจฉรา จันไกรผล (กวี สุวรรณกิจ และ อัจฉรา จันไกรผล 2520 : 12 - 23) ได้สำรวจปัญหาสุขภาพจิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน นักศึกษาทั้งหมด 156 คน เป็นหญิง 78 คน และชาย 78 คน ใช้แบบสอบถาม (Cornel Medical Index (C.M.I.) พบว่า นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มีอัตราการมีสุขภาพจิตที่ไม่ดี สูงที่สุด คือ 25.49 เปอร์เซนต์ รองลงมา คือ นักศึกษาคณะแพทย์ 18.64 เปอร์เซนต์ และ

ต่ำสุด คือ คณะวิทยาศาสตร์ 10.87 เปอร์เซ็นต์ แต่ถาคิดถึงพวกที่มีปัญหาทางสุขภาพจิตเล็กน้อยแล้ว อัตราในคณะแพทยฯ จะสูงที่สุด คือ 52.54 เปอร์เซ็นต์ คณะวิทยาศาสตร์ 36.96 เปอร์เซ็นต์ และคณะวิศวกรรมศาสตร์ 24.00 เปอร์เซ็นต์ และนักศึกษายามืออัตรการมีสุขภาพจิตไม่ดีกว่า นักศึกษาหญิง คือ (นักศึกษายาย เท่ากับ 26.92 เปอร์เซ็นต์ และนักศึกษาหญิง เท่ากับ 10.26 เปอร์เซ็นต์) แต่สำหรับมีสุขภาพจิตเล็กน้อย พบว่านักศึกษาหญิงสูงกว่านักศึกษายาย (นักศึกษายาย เท่ากับ 30.77 เปอร์เซ็นต์ ส่วนหญิง เท่ากับ 50.00 เปอร์เซ็นต์) และนักศึกษาที่ควรรับบริการทางสุขภาพจิตมีถึง 44.23 เปอร์เซ็นต์ จากการสรุปผลการศึกษารวม นักศึกษาที่มีปัญหาทางสุขภาพจิตเล็กน้อย 40.4 เปอร์เซ็นต์ และนักศึกษาที่มีปัญหาทางสุขภาพจิตไม่ก็มีอยู่ 18.6 เปอร์เซ็นต์

เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการปรับตัวในต่างประเทศ

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการปรับตัว ซึ่งมีผลโดยตรงต่อสุขภาพจิตได้แก่ งานวิจัยดังนี้

โรเจอร์ (Kaplan. 1959 : 55 citing Roger. 1942 : 69 - 79) ได้ศึกษาปัญหาสุขภาพจิตกับเด็กระดับประถมในโคลัมเบียและโอไฮโอ พบว่ามีเด็กที่ปรับตัวไม่ได้ อย่างรุนแรง 12 เปอร์เซ็นต์ ปรับตัวค่อนข้างลำบาก 30 เปอร์เซ็นต์ และเป็นพวกที่มีสติปัญญาต่ำกว่าปกติ 23 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งสอดคล้องกับที่ ราเฟน (Reifler. 1969 : 533 citing Raphael. 1936 : 855 - 873) ได้รายงานว่ามีนักศึกษาประมาณ 40 เปอร์เซ็นต์ ในมิชิแกน มีปัญหาค้นการปรับตัวทั่ว ๆ ไป แต่ไม่มีอาการทางคลินิกที่แสดงออกมาให้เห็นเด่นชัด

แซนเดอร์สัน (Sanderson. 1954 : 290) ได้จำแนกปัญหาของนักเรียนที่อยู่ให้คำปรึกษาแนะแนวในแคลิฟอร์เนียสกูล (California School) ได้เปิดเผยออกมา โดยจัดอันดับปัญหาของนักเรียนตามความมากน้อย คือ ปัญหาการปรับตัวให้เข้ากับการเรียน ปัญหาเกี่ยวกับอนาคตด้านการศึกษา ปัญหาเกี่ยวกับอาชีพและการหางาน ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน และ กอร์เฮล (Gavhary. 1969 : 985-A) ส้ารวจความต้องการและ

ปัญหาของนักเรียนเกรด 10 - 12 จำนวน 900 คน พบว่า เรื่องที่เป็นปัญหามากที่สุด คือ ความสัมพันธ์ส่วนตัว เพศ ความสัมพันธ์ทางสังคม เรื่องที่เป็นปัญหาปานกลาง คือ ปัญหาการปรับตัวให้เข้ากับการเรียน ปัญหาเกี่ยวกับอนาคต ส่วน เพลเมล์ (Kaplan. 1959 : 57 citing Palmes. 1939 : 544 - 557) ได้ศึกษาสุขภาพจิตโดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับเรื่องร่างกาย อารมณ์ และปัญหาด้านเศรษฐกิจ พบว่า ประมาณ 65 เปอร์เซ็นต์ ของนักเรียนทั้งชายและหญิง ที่มีปัญหาคำถามการปรับตัวไม่ได้ในค่านิยม และ 16 เปอร์เซ็นต์มีปัญหาในคำถามการปรับตัวไม่ได้อย่างรุนแรง

นิเคลลี (Nikelly. 1966 : 122) กล่าวว่า จากประสบการณ์ในการให้บริการคำปรึกษาสุขภาพจิตในวิทยาลัย พบว่ามีอาการใหญ่ ๆ อยู่สามประการที่ทำให้นักเรียนปรับตัวไม่ได้ คือ ความวิตกกังวล ความเศร้า และอาการที่เนื่องมาจากจิตใจ ซึ่งความเครียดนี้เกิดจากสิ่งแวดล้อมที่นักเรียนไม่สามารถแก้ไขได้ จึงทำให้เกิดอาการทางจิตขึ้นมา ซึ่งสอดคล้องกับที่ริงเนสส์ (Ringness. 1968 : 270) กล่าวว่า คนเมื่อมีความคับข้องใจ ความขัดแย้งเนื่องจากบุคคลไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ก็จะมีผลทำให้เกิดความเครียดทางอารมณ์ และในที่สุดจะทำให้สุขภาพจิตเสื่อมได้

สตรอง (Strang. 1958 : 14 - 15) ได้กล่าวถึงการศึกษาที่ทำกับนิสิตกลุ่มที่ปรับตัวเข้ากับคนอื่นได้และกลุ่มที่ประสบความล้มเหลวในการปรับตัว ของนิสิตกลุ่มละ 26 คน พบว่า ผู้ที่ปรับตัวเข้าสังคมได้ก็จะนิยามมัน มีความรู้สึกอบอุ่น เข้าใจผู้อื่น รู้จักแก้ไขสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความไม่สบายใจ ปรับตัวเหมาะสมกับสิ่งแวดล้อม และ ลินช์ (Lynch. 1972 : 499-A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาสุขภาพและปัญหาการปรับตัวให้เข้ากับวิทยาลัยของนักศึกษาหญิงปีหนึ่ง ประเภทประจำและเคินเรียน ในวิทยาลัยแห่งเมืองเจอร์ซี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาประเภทประจำ 33 คน ประเภทเคินเรียน 33 คน จากการศึกษาพบว่า เมื่อนักศึกษาเข้ามาเรียนใหม่ ๆ นักศึกษาประเภทประจำและเคินเรียนมีปัญหาไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อภาคเรียนภาคต้นผ่านไปแล้ว นักศึกษาประเภทประจำและเคินเรียนมีปัญหาสุขภาพ และการปรับตัวให้เข้ากับวิทยาลัยแตกต่างกัน และนักศึกษาทั้งสองประเภท เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการรักษาสุขภาพ และการปรับตัวให้เข้ากับวิทยาลัยตั้งแต่ตอนต้นภาคเรียนไปจนกระทั่งจบภาคเรียน นอกจากนี้ รัส

(Rust. 1960 : 248) ได้ศึกษาสุขภาพจิตของเด็กระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเยล จำนวน 833 คน โดยใช้แบบสอบถาม "Twelve Problems" และจากการให้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ ภูมิหลัง Reported Behavior Inventory Scales และ Self Description Servey ผลจากการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับภูมิหลังพบว่า คนที่มีสุขภาพจิตไม่ดี มีความพอใจกับ ประสบการณ์ในวิทยาลัยน้อย เรียนหนังสือไม่ดี สุขภาพร่างกายไม่ดี จาก Reported Behavior Inventory Scales พบว่า คนที่สุขภาพจิตไม่ดี จะมีความสัมพันธ์กับคนอื่นไม่ดีด้วย (เช่นกับ พ่อแม่ และกลุ่มเพื่อนทั้งหญิงและชาย) มีความสนใจในค่าน้ำน้อย และจาก Self Description Servey เด็กที่เลือกข้อที่เป็นปัญหาบ่อย ๆ มีการตีเคียนและไม่พอใจในตัวเอง ซึ่งจะแสดงให้เห็นว่ามีปัญหาทางจิตใจ

คาเพลน (Kaplan. 1959 : 56) ได้กล่าวว่า จากการศึกษสุขภาพจิตของเด็กไฮสกูล จำนวน 810 คน ในแมริแลนด์ โดย Prince George Country Mental Health Clinic พบว่า พวกที่ปรับตัวได้ดี คือ พวกที่มีความสุขในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น มีเหตุผลดี เหมาะสมกับอายุ มีประมาณ 69.6 เปอร์เซ็นต์ ส่วนพวกที่ปรับตัวไม่ได้ปานกลาง คือ พวกที่ไม่มีความสุขเท่าที่ควร มีความยุ่งยากในการที่จะอยู่ร่วมกับคนอื่น และค่อนข้างอย่างมีประมาณ 24.2 เปอร์เซ็นต์ และพวกที่ปรับตัวไม่ได้อย่างรุนแรง คือ พวกที่มีปัญหาการปรับตัวอย่างรุนแรง และต้องการความช่วยเหลือ มีประมาณ 18 เปอร์เซ็นต์

เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการปรับตัวกับดินที่อยู่อาศัย

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมในด้านวัตถุของเมืองหลวงเป็นไปอย่างรวดเร็วในช่วงเวลาสั้น คนหันไปสนใจด้านวัตถุเป็นสำคัญ มีความเห็นแก่ตัวมากขึ้น อันเป็นบ่อเกิดแห่งอบายมุข ครอบครัวยุคใหม่ที่ไม่สงบสุขมีมาก โลกของเด็กและโลกของผู้ใหญ่ต่างกันมาก ทำให้พ่อแม่ลูกไม่ใกล้ชิดกันดังแต่ก่อน คุณค่าที่สังคมเคยยึดถือได้รับการละเลย ดังที่สภาวิจัยแห่งชาติ (สภาวิจัยแห่งชาติ 2509 : 68) กล่าวถึงผลการวิจัยของต่างประเทศพบว่า ในนครใหญ่ซึ่งมีประชากรเกิน 100,000 คน จะมีปัญหาบุคคลที่ปรับตัวไม่ได้สูง คือ มีผู้เป็นโรคจิต ผู้กระทำผิดกฎหมาย เด็กเกเร ทำความผิด จำนวนสูง ซึ่งเด็กที่ประพฤตินั้นส่วนมากเป็นเด็กที่มีปัญหากลุมใจ ปรับตัวไม่ได้เหมาะสม จาก

การสำรวจพบว่า สภาพทางจิตใจของเด็กกลุ่มใจที่ทำผิดมักปรับตัวไม่ได้คือในด้านการเรียน และการดำรงชีวิต โดยทั่วไปอารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย ถูกชักจูงให้กระทำผิดได้ง่าย และชอบผจญภัย บางพวกมีความบกพร่องในด้านบุคลิกภาพ เช่น พวกเกเร เป็นอันธพาล เกิดจากบุคลิกภาพและอารมณ์ผิดปกติ ซึ่งจิตแพทย์บางท่านอธิบายว่า การที่เด็กประเภทนี้ทำที่เป็นปฏิปักษ์ต่อสังคม เนื่องจากเด็กขาดปัจจัยที่จำเป็นในการเจริญของบุคลิกภาพ

คมกริช วัฒนเสถียร (คมกริช วัฒนเสถียร 2507 : 63) ได้รวบรวมสถิติของเด็กชาย และเด็กหญิงในประเทศไทย ตามลักษณะสถานที่ที่กระทำผิด จากจำนวน 483,000 คน พบว่า เบอร์เซ็นต์การกระทำผิดตามสถานที่มีดังนี้

	ชาย	หญิง	
ศาลเมืองหลวง	60	66	เบอร์เซ็นต์
ศาลชานเมือง	26	25	เบอร์เซ็นต์
ศาลชนบท	14	9	เบอร์เซ็นต์

จากสถิติจะเห็นได้ว่าเด็กที่อยู่ในเมืองหลวง หรือชานเมืองกระทำผิดความผิดมากกว่าเด็กที่อาศัยอยู่ในชนบท

เฟลมส์ (Phelps. 1973 : 3303-A) ศึกษาปัญหาการรับรู้ของครูและนักเรียน เกี่ยวกับปัญหาของวัยรุ่น โดยศึกษาจากนักเรียน 303 คน ครู 26 คน ในโรงเรียนประจำอำเภอเมืองแคนซัสซิตี พบว่าเด็กวัยรุ่นในชนบทมีความวิตกกังวลใจเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ หลายประการ ชายและหญิงมีปัญหาแตกต่างกัน ปัญหาส่วนมากเกิดจากการบริหารโรงเรียน และนักเรียนต้องการให้โรงเรียนจัดบริการแนะแนวและการให้คำปรึกษามากขึ้น

ปราชญาลปน์ กัทเนตร (ปราชญาลปน์ กัทเนตร 2515 : 186 - 187) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ความเกรงใจ และการปรับตัวของนักเรียนชั้น ม.ค.3 กลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด จำนวน 200 คน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพมหานคร มีการปรับตัวมากกว่ากลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด และกลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัดที่ปรับตัวได้ดีกว่าหญิง

จากผลการศึกษาของ มัญฉวี บุณนาค (มัญฉวี บุณนาค 2513 : 145 - 148) ได้ศึกษาเปรียบเทียบสังคมประเพณีของบิกามารกาและบุคลิกภาพของเด็กจังหวัดพระนครและต่างจังหวัด ผลปรากฏว่าบุคลิกภาพของเด็กในจังหวัดพระนครเหนือกว่าเด็กในต่างจังหวัดในด้านสติปัญญา ความมั่นคงในตนเอง ความมั่นคงทางอารมณ์ เด็กต่างจังหวัดมีความกึ่งเตน กระวนกระวายใจ สูงกว่าเด็กในจังหวัดพระนคร และ พูลผล สุวรรณพันธ์ (พูลผล สุวรรณพันธ์ 2512 : 179 - 183) ได้ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของเด็กในเมืองหลวง และเด็กในต่างจังหวัดพบว่า นักเรียนในเมืองหลวงจะมีความสามารถในการเข้าสังคม ความมั่นคงทางอารมณ์ดีกว่านักเรียนในต่างจังหวัด

สรุป แม้วากรุงเทพมหานครและจังหวัดสงขลา จะเป็นเมืองใหญ่ มีลักษณะใกล้เคียงกัน เช่น มีความเจริญต่าง ๆ คล้ายคลึงกัน แต่กรุงเทพมหานครมีสภาพเป็นเมืองหลวง และสงขลาเป็นต่างจังหวัด ซึ่งจะเห็นได้ว่า เด็กที่อยู่ในเมืองหลวงมีปัญหาการปรับตัว มีการแก่งแย่งท่ามาหากินแตกต่างกัน จึงอาจมีผลทำให้เกิดปัญหาทางสุขภาพจิตและการปรับตัวต่างกันได้ ผู้วิจัยจึงคิดว่าน่าจะเอาถิ่นที่อยู่มาศึกษาเป็นตัวแปรต้น เพื่อศึกษาว่าจะส่งผลต่อการปรับตัวอันเป็นผลต่อสุขภาพจิตต่างกันหรือไม่

* เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการปรับตัวกับเพศ

✓ ตามปกติเด็กที่อยู่ในวัยนี้ ความรู้สึกนึกคิด อุดมคติ การปรับตัว และปัญหาความจิตใจของเด็กชายและหญิงต่างกัน ดังนั้น ตัวแปรเพศจึงนับว่ามีความสำคัญมากในการศึกษาครั้งนี้ว่า

✓ ฟาร์แรก (นิภา พงศ์วิรัตน์ 2520 : 11 อ้างอิงมาจาก Farrag. 1960 : 1137) ได้ทำการเปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวของนักเรียนอียิปต์ กับปัญหาของนักเรียนอเมริกันในระดับเกรด 10, 11, 12 แล้วแปลปัญหาชุดเดียวกันเป็นภาษาอาหรับ สำหรับนักเรียนเดียวกันในอียิปต์ ผลคือนักเรียนอเมริกันมีปัญหาน้อยกว่านักเรียนอียิปต์ และนักเรียนหญิงอียิปต์มีปัญหามากกว่านักเรียนชายอียิปต์

✓ จาเพลน (Kaplan. 1959 : 293) ได้กล่าวว่า เด็กหญิงมีปัญหาความคับข้องใจและการปรับตัวมากกว่าเด็กชาย เนื่องจากเด็กหญิงได้รับการปกป้องมาก มีอิสระน้อยกว่าเด็กชาย

✓ ก่อทำตามความต้องการของพ่อแม่อย่างใกล้ชิด และนอกจากนี้ยังมีความขัดแย้งอยู่ภายในใจมาก
 ซ้ำๆ จะเก็บกักความวิตกกังวลและความก้าวร้าวไว้ จึงทำให้เกิดความคับข้องใจได้ ส่วนเด็กชาย
 นั้นมีความเป็นอิสระในการที่จะแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ หรือการแสดงออกทางอารมณ์มากกว่า และ
 แสดงความก้าวร้าวออกมาได้มาก ได้รับคำสอน จู้แนะนำจากผู้ใหญ่น้อยกว่า ดังจะเห็นได้ว่า
 มีข้อมูลของคนไข้ที่รักษาอยู่ในโรงพยาบาลจิตเวช มีผู้หญิงเข้ารับการรักษามากกว่าผู้ชาย ทั้งนี้
 เพราะปัญหาต่าง ๆ ของผู้หญิงถูกเก็บกักไว้จะเพิ่มความกังวลขึ้น จนแสดงออกมาในค่านิยม
 การปรับตัวไม่ได้

✓ แคคคาร์ (Kakkar. 1968 : 706) ศึกษาการปรับตัวกับการยอมรับตนเอง
 ระหว่างเด็กหญิงกับเด็กชาย พบว่าเด็กหญิงมีการปรับตัวและการยอมรับตนเองดีกว่าเด็กชาย

จากการศึกษาของ แมนกัส และ วูดเวอร์ค (Oberteuffer. 1954 : 292
 citing Mangus and Woodward. 1949 : 154) ศึกษาเรื่องธรรมชาติของจิตใจ
 และภาวะทางอารมณ์ของเด็ก จำนวน 805 คน โดยใช้ California Mental Health
 Analysis แสดงให้เห็นว่าเด็กชายมีความแตกต่างจากเด็กหญิงในค่านิยมคั่งที่ของอารมณ์
 และเด็กในชนบทมีความแตกต่างจากเด็กในเมืองอย่างชัดเจน ในเรื่องความรู้สึกเกี่ยวกับความ
 มั่นคง และอบอุ่นค่านิยมตัว และความคั่งที่ของอารมณ์

โสภา ชูพิชัยกุล และคนอื่น ๆ (โสภา ชูพิชัยกุล และคนอื่น ๆ จ.ป.ป. : 158) ได้
 อ้างถึงรายงานของ Nation Mental Health ซึ่งพบว่า เพศหญิงมีความทุกข์ทรมานในการ
 ปรับตัวทุก ๆ ด้านมากกว่าเพศชาย เป็นเพศที่มีความวิตกกังวล ซากความสุขในชีวิตสมรส และ
 มีแนวโน้มของการหวาดกลัวต่าง ๆ และพัฒนาการของปัญหาทางอารมณ์ได้มากกว่าด้วย

✓ สรุปผลการวิจัย ปรากฏว่า เด็กหญิงและชายมีปัญหาแตกต่างกัน โดยที่เด็กชายมีปัญหา
 การปรับตัวค่านิยมและสุขภาพจิตน้อยกว่าหญิง จึงทำให้ผู้วิจัยหยิบยกความแตกต่างเรื่องเพศ
 มาศึกษา

เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการปรับตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ริงเนสส์ (Ringness. 1968 : 131) กล่าวว่า เด็กที่ประสบความสำเร็จใน
 โรงเรียน มีแนวโน้มที่จะมีความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับตนเอง ช่วยตัวเองได้เมื่อเผชิญกับภาวะความ

ตั้งเครียด และในที่สุดสามารถปรับตัวได้ และมีสุขภาพจิตดี ส่วนคนที่ประสบสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จะมีความวิตกกังวลทอดย และมุงร้ายต่อผู้อื่น ซึ่งถ้ามีความวิตกกังวลมาก ๆ จะทำให้คนนั้นมีสุขภาพจิตไม่ดี

กิล (Gill. 1962 : 144 - 149) ศึกษาพบว่า เด็กที่เรียนดีมีความสามารถในการปรับตัวทางสังคมได้ดีกว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และเด็กที่เรียนดีสามารถแก้ปัญหาสถานการณ์ปรับตัวได้ดีกว่าเด็กที่มีผลการเรียนต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กรอนลันด์ (Gronlund. 1959 : 176) พบว่า เด็กที่ประสบปัญหาในการปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนและสภาพสิ่งแวดล้อม มีปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความขัดแย้งในกลุ่มเป็นเหตุให้การเรียนไม่มีประสิทธิภาพ เกิดความตึงเครียดทางอารมณ์ และไม่มีความสุข มีนักเรียนจำนวนไม่น้อยที่ออกจากโรงเรียนก่อนเรียนสำเร็จ อันเนื่องมาจากการปรับตัวให้เข้ากับสังคมไม่ได้ ดังที่ เทเลอร์ (Ringness. 1968 : 140 citing Taylor. 1961 : 76) ได้ศึกษาพบว่า คนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีการปรับตัวทางด้านอารมณ์ให้เข้ากับสิ่งต่าง ๆ ได้ดีกว่าคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงได้รับรางวัลในสังคม มีทัศนคติที่ดีต่อตัวเองและคนอื่นในโรงเรียน และ โอโนดา (Onoda. 1975 : 7726-A) ได้ศึกษาพบว่า เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะเป็นคนที่มีความรับผิดชอบ ควบคุมตัวเองได้ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับครู ส่วนคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำเป็นคนขี้เกียจ มีความสัมพันธ์กับคนอื่นไม่ดี มีความสับสนวุ่นวายใจ

ดีเซนา (Desena. 1964 : 145 - 149) ศึกษาเกี่ยวกับนิสิตปีที่หนึ่งของมหาวิทยาลัยเพนซิลวาเนีย จำนวน 1,061 คน ผลปรากฏว่า นิสิตที่มีผลการเรียนดีจะมีความสามารถในการปรับตัวได้ดี และรวดเร็วกว่านิสิตที่เรียนได้ปานกลางและต่ำอย่างเห็นได้ชัด ดังที่ ริงเนสส์ (Ringness. 1968 : 141) ศึกษาเกี่ยวกับระดับเกาพบว่า พวกที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เป็นพวกที่มีปัญหาทางด้านครอบครัวและโรงเรียน คือ ชักชืน มีความพลุ่งพล่านทางอารมณ์ และมีอาการทางประสาทมากกว่าพวกที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เพราะพวกที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะเป็นคนที่มีความรับผิดชอบ ควบคุมตัวเองได้ เข้าสังคมได้ดี และมีความอดทนทางด้านอารมณ์และจิตใจ

* สำหรับในประเทศไทยได้มีการทำการวิจัย และสรุปผลไว้ใกล้เคียงกัน คือ กมเพชร ฉัตรศุภกุล (กมเพชร ฉัตรศุภกุล 2515 : 90) ได้ทำการศึกษาองค์ประกอบทางด้านเศรษฐกิจ การปรับตัว และกิจกรรมในวิทยาลัยครูของนักศึกษาชั้นปีที่สอง ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจำนวน 510 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะมีปัญหามากกว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ยุกิน นิสันต์ (ยุกิน นิสันต์ 2515 : 85) ได้ศึกษาถึงองค์ประกอบทางด้านเศรษฐกิจ การปรับตัว และกิจกรรมในวิทยาลัยของนักศึกษา ป.กศ. ชั้นปีที่สอง ในจังหวัดพระนคร-ธนบุรี พบว่า กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำประสบปัญหาทุกด้านมากกว่ากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

ทองพูล บุญอึ้ง (ทองพูล บุญอึ้ง 2516 : 55) ได้ศึกษารูานะทางสังคมมิติ มีโนภาพแห่งตน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่เจ็ด และมัธยมศึกษาปีที่สาม พบว่า ฐานะทางสังคมมิติมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่เจ็ด และชั้นมัธยมศึกษาปีที่สาม กล่าวคือ ผู้ที่มีฐานะทางสังคมมิติสูง จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และผู้ที่มีฐานะทางสังคมมิติต่ำจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ นอกจากนี้ สมคิด ไชยยันบูรณ์ (สมคิด ไชยยันบูรณ์ 2510 : 26 - 27) ได้ศึกษานักลูกภาพ บางด้านของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่หนึ่ง โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชาย 33 คน หญิง 19 คน โดยใช้แบบสอบถาม High School Personality Questionnaire พบว่า นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีความสามารถในการบังคับตัวเอง และปรับตัวได้ดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ นิภาพร จินดาวงษ์ (นิภาพร จินดาวงษ์ 2512 : 33 - 39) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความสัมฤทธิ์ผลในการเรียนกับความสามารถในการปรับตัวในสังคม โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สาม โรงเรียนวัดเทพศิรินทร์ พบว่า เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะมีความสามารถในการปรับตัวดี ส่วนเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะมีความสามารถในการปรับตัวต่ำ นอกจากนี้ วัฒนา พุ่มเล็ก (วัฒนา พุ่มเล็ก 2513 : 97)

ได้ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 3 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จะมีปัญหาเรื่องการเงิน ปัญหาครอบครัว การวางแผนอนาคต การคบเพื่อน และเพื่อนต่างเพศ มากกว่าพวกที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ สมทรง สุวรรณเลิศ (สมทรง สุวรรณเลิศ 2514 : ๓ - 4) ได้ศึกษาเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนในเด็กที่เรียนไม่คี่ หรือเรียนต่ำกว่าความสามารถในเกณฑ์เฉลี่ย หรือในเด็กฉลาดมาก แต่เรียนไม่คี่เท่าที่ควร ทั้งนี้เนื่องจากปัญหาทางอารมณ์และความคับข้องใจ ซึ่งมีสาเหตุหลายอย่าง เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวไม่คี่ พ่อแม่ไม่ลงรอยกันทำให้เด็กพลอยวิตกกังวล ขาดความสุข หรือบางทีพ่อแม่ไม่เข้าใจไม่สนใจเด็กเลย ทำให้เด็กรู้สึกท้อแท้ใจ

สรุปจากเอกสารและงานวิจัยดังที่กล่าวมานั้นจะเห็นได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับปัญหาของเด็กเป็นอย่างมาก ทั้งในทางบวกและทางลบ และนอกจากนี้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังมีผลต่อจิตใจและพฤติกรรมของเด็กด้วย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้หยิบยกเอาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนขึ้นมาเป็นตัวแปรสำคัญในการศึกษา

*เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการปรับตัวกับการอบรมเลี้ยงดู

จากการศึกษาของ แรดค์ (Radke. 1964 : 11 - 12) พบว่า พ่อแม่ที่เคร่งครัดในระเบียบวินัยบุตรจะมีความมั่นคงทางอารมณ์น้อย ไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีภายในบ้าน ชอบทะเลาะเบาะแว้ง เหตุที่การลงโทษของบิดามารดาที่มีผลในทางสะกดกันและยับยั้งการกระทำตามธรรมชาติ ซึ่งทำให้มีผลต่อจิตใจของเด็กได้ และ มิลเลอร์ (Miller. 1970 : 260 - 262) ได้ศึกษาพบว่า ยิ่งแม่เข้มงวดกับลูกมากขึ้นเท่าใด ลูกก็ยิ่งเกิดความหงุดหงิดและคับข้องใจมากขึ้นเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับ คาเพลน (Kaplan. 1959 : 188) ได้กล่าวไว้ว่าพ่อแม่ที่เข้มงวดในกฎระเบียบข่มขู่กับลูกมากเกินไป จะทำให้ลูกรู้สึกท้อแท้ว่ามีปัญหาทางอารมณ์ไม่มั่นคง กลัว คอตัน ปรับตัวอยู่ในสังคมไม่ได้ แยกตัวเองออกจากคนอื่นจากโลกแห่งความเป็นจริง แต่หาพ่อแม่ปกครองลูกแบบให้ความรักยอมรับลูก และรับฟังความคิดเห็น ก็จะทำให้เด็กปรับตัวได้ดี มีความรับผิดชอบสูง และมีสุขภาพจิตที่ดีด้วย

เมคินัส และ จอห์นสัน (Medinus and Johnson. 1969 : 329) ได้กล่าวถึงการวิจัยของริบเบิล ซึ่งได้ศึกษาโดยการสังเกตเด็กจำนวน 600 คน พบว่าเด็กที่ถูกทอดทิ้ง ละเลยไม่ได้รับการเลี้ยงดูจากแม่ จะมีปฏิกริยาในทางลบ มีการปรับตัวไม่ดี มีอาการซึมเฉย นอกจากนี้ บล็อก และ แบลร์ (Block and Blair. 1966 : 34) พบว่า ความขัดแย้งกับพ่อแม่เป็นมูลเหตุสำคัญที่ทำให้เด็กวัยรุ่นเกิดความคับข้องใจ ความไม่พึงพอใจ ความวิตกกังวล และจะเป็นสาเหตุให้เกิดความผิดปกติทางอารมณ์ จิตใจ และความประพฤติของเด็ก และถ้าครอบครัวใดให้การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันหรือปล่อยปละละเลย อาจทำให้เด็กมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อพ่อแม่ เด็กอาจจะคือต่อพ่อแม่ มีความตึงเครียด กระวนกระวายใจ และปรับตัวไม่ได้ในสังคม เมื่อเกิดปัญหาทางด้านจิตใจ

✓ จากการศึกษาของ บอลด์วิน (Baldwin. 1948 : 127 - 136) ที่ได้ศึกษาเด็กอายุสี่ขวบ จำนวน 67 คน โดยให้ครูทำการสังเกตจัดอันดับคุณภาพจากพฤติกรรมต่าง ๆ ของเด็ก ปรากฏว่า บรรยากาศภายในครอบครัวมีความสำคัญต่อแบบแผนพัฒนาการของเด็ก การที่เด็กปรับตัวได้ดีในการปกครองแบบประชาธิปไตย อาจเนื่องมาจากความสัมพันธ์ภายในบ้าน มีความอบอุ่น มีอิสรภาพ มีการสนทนากันระหว่างพ่อแม่ลูก ทำให้เด็กมีการปรับตัวกับสิ่งแวดล้อมใหม่ ได้ดีกว่าเด็กที่ถูกพ่อแม่ควบคุมพฤติกรรมโดยไม่ใช้การอธิบายหรือให้เหตุผล ซึ่งจะทำให้เด็กที่มีพ่อแม่แบบเผด็จการนั้นกลายเป็นคนที่ขาดความมั่นคงทางจิตใจ และความเป็นตัวของตัวเอง ซึ่งสอดคล้องกับทิมมัลม (Malm. 1952 : 389 - 394) ได้กล่าวว่า บ้านแม่อิทธิพลต่อความเจริญเติบโตของเด็ก เด็กจะเจริญเติบโตไปด้วยดี ถ้าได้รับความรักจากบิดามารดา และในทางตรงข้าม ถ้าเด็กไม่ได้รับความเอาใจใส่ก็ยอมจะมีความผิดปกติในด้านจิตใจ อันมีผลกระทบกระเทือนต่อพัฒนาการทางร่างกายและอารมณ์ด้วย

✓ แลนดิส (Landis. 1954 : 105 - 106) ได้ศึกษาการปรับตัวของวัยรุ่น ซึ่งมาจากครอบครัวที่พ่อแม่ปกครองแบบประชาธิปไตย และแบบเข้มงวด โดยส่งแบบสอบถามเด็กชั้นสูงสุดของโรงเรียนมัธยมศึกษา นักเรียนชาย จำนวน 1,900 คน นักเรียนหญิง จำนวน 2,410 คน พบว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่พ่อแม่ปกครองแบบประชาธิปไตย ปรับตัวได้ดีกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่พ่อแม่ปกครองแบบเข้มงวดหรือมีอำนาจเหนือบุตร เด็กที่ได้รับการปกครองแบบนี้

จะมีความวิตกกังวล มีความเคร่งเครียดทางจิตใจ เพราะต้องคอยหากระแวงว่าจะทำตามไม่ได้ อันเป็นลักษณะหนึ่งที่ทำให้เกิดการปรับตัวไม่ได้

สำหรับในประเทศไทยนั้น เสนอ อินทรสุขศรี (เสนอ อินทรสุขศรี 2511 : 47) ได้กล่าวถึงหลักในการอบรมเลี้ยงดูไว้ตอนหนึ่งว่า การเคี่ยวเข็ญให้เด็กทำในสิ่งต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลาจะทำให้เด็กเกิดอาการฉะวณฉะวาย ตื่นเตนอยู่เสมอ ซากความเชื่อมั่นในตนเอง ส่วนการปล่อยให้เด็กทำสิ่งต่าง ๆ ได้ตามอำเภอใจโดยไม่สนใจว่าจะสมควรหรือไม่ จะทำให้เด็กขาดเหตุผลที่ทางจิตใจ ไม่นับใจว่าคนทำถูกหรือผิด ในที่สุดเด็กพวกนี้จะมีอารมณ์ฉุนเฉียว โกรธง่าย ส่วนการดูแลเอาใจใส่เด็กจนเกินไปจะทำให้เด็กขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ปรับตัวในสังคมลำบาก นอกจากนี้ ผลการวิจัยของ วิกรม กมลสุโกศล (วิกรม กมลสุโกศล 2518 : 100 - 101) พบว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง และแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไป มีความวิตกกังวลสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้งนั้นจะมีลักษณะแบบเด็กที่พ่อแม่ละเลย ไม่เอาใจใส่ ซึ่งทำให้เกิดความรู้สึกไม่ปลอดภัยในค่านิยม รู้สึกว่าชีวิตว่าเหว ไม่นับคง ไม่มีใครรักสภาพเช่นนี้ทำให้เด็กต้องเก็บกดหรือยับยั้งความรู้สึกต่าง ๆ ไว้เป็นผลทำให้เกิดความวิตกกังวลมากขึ้น ส่วนนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองจนเกินไปนั้นเด็กจะไม่ได้รับอิสระทางใจแต่อย่างใด เพราะพ่อแม่เจ้ากี้เจ้าการอยู่ตลอดเวลา นับตั้งแต่การแต่งกาย การคบเพื่อน ฯลฯ แม้กระทั่งการเลือกเรียนต่อ ซึ่งทำให้เด็กมีความรู้สึกไม่มีความอิสระที่จะทำอะไร ๆ และผลของการเลี้ยงดูแบบนี้จะทำให้เด็กมีความยุ่งยากใจเมื่อเผชิญกับปัญหาและแก้ไม่ได้ รู้สึกต้องหนีปัญหาอยู่ตลอดเวลาอันจะทำให้เกิดความวิตกกังวลเพิ่มขึ้น แต่สำหรับการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยนั้น พ่อแม่จะให้ความรัก ความอบอุ่น เคารพในสิทธิ์ของเด็ก เปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ยอมทำให้เด็กมีความมั่นคงทางอารมณ์ ไม่ก่อให้เกิดความวิตกกังวล และความคับข้องใจให้แก่เด็ก

สรุปจากเอกสารและงานวิจัยจะเห็นได้ว่า การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่มีความสำคัญต่อสุขภาพจิตของเด็กมาก ทั้งในด้านการปรับตัว และความวิตกกังวล ความเคร่งเครียดทางอารมณ์ต่าง ๆ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้วิจัยนำเอาตัวแปรนี้มาศึกษา

✓ นอกจากการอบรมเลี้ยงดูที่จะมีผลต่อการปรับตัวและสุขภาพจิตแล้ว เราจะเห็นได้ว่าสภาพบรรยากาศของครอบครัวนั้นก็มามีอิทธิพลต่อเด็กมาก เพราะครอบครัวที่สงบสุขทำให้สุขภาพจิตของเด็กดีขึ้น ปัญหาต่าง ๆ ก็เกิดขึ้นน้อย และสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ตรงข้ามกับสภาพครอบครัวที่แตกแยกหรือครอบครัวที่มีปัญหายุ่งยาก ไม่สงบสุข ทำให้เด็กปรับตัวลำบากจนเป็นผลต่อสุขภาพจิตเสีย และอาจจะกลายเป็นเด็กที่มีปัญหาได้ดังที่ สุภา มาลากุล (สุภา มาลากุล 2518 : ไม่มีเลขหน้า) ให้ความเห็นว่า สภาพเป็นไปในครอบครัวและประสบการณ์ที่ได้รับจากสังคมนั้นมีผลต่อสุขภาพจิตของเด็กอย่างมาก ครอบครัวที่ซับซ้อน และระหองระแหง สังคมที่วัฒนธรรมไทยปะทะกับวัฒนธรรมตะวันตก การขัดแย้งในสังคม ทำให้เด็กวางตัวไม่ค่อยถูกเป็นสาเหตุให้สุขภาพจิตเสียได้ง่ายที่สุด ครูอาจารย์และผู้ปกครองควรจะช่วยกันระมัดระวังมิให้เกิดปัญหาแก่เด็ก หรือให้น้อยที่สุด ดังที่ ศิริพร หลิมสวัสดิ์ (ศิริพร หลิมสวัสดิ์ 2511 : 51) ได้วิจัยเรื่องปัญหาทางครอบครัวที่ทำให้เด็กต้องมาอยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง พบว่าส่วนมากเด็กเหล่านี้อยู่กับบิดามารดา แต่สภาพในบ้านหาความสงบมิได้ บิดามารดาทะเลาะวิวาทกันบ่อย ๆ เป็นการทำลายสุขภาพจิตของเด็กเป็นอย่างมาก ยิ่งในเรื่องความสัมพันธ์ภายในครอบครัวปรากฏว่า เนื่องจากบิดามารดาของเด็กมีปัญหาทางเศรษฐกิจ ครอบครัว และปัญหาการหย่าร้าง นอกจากนั้น สภาพจิตใจของบิดามารดาไม่ใคร่ดี มีอารมณ์หงุดหงิดฉุนเฉียว ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองไว้ได้ และระบายสู่เด็ก ซึ่งสอดคล้องกับที่ เตือน สุภาพ (เตือน สุภาพ 2508 : 26) ศึกษาเด็กวัยรุ่นที่มีปัญหาหาคน พบว่าเด็กทั้งห้าคน เกิดปัญหาเพราะสาเหตุจากความพลาดหวังจากทางบ้าน ขาดความรัก ขาดความเอาใจใส่ มีความทุกข์ ความคับข้องใจ ทัศนคติมากขึ้นเรื่อย ๆ และไม่มีใครช่วยทำให้สบายใจ

จากการศึกษาของ วรณา บุรณโชติ (วรณา บุรณโชติ 2515 : 49 - 53) ศึกษาเกี่ยวกับเด็กที่มีการปรับตัวไม่ดีพบว่ามักจะเป็นเด็กที่มีความขัดแย้งทางอารมณ์ ปัญหาทางการปรับตัวจะเกิดขึ้นเมื่อเด็กมีปฏิริยาโต้ตอบบุคคลอื่น ๆ เช่น บุคคลในครอบครัว ครู เด็กในโรงเรียน เป็นต้น ดังนั้น วิธีที่จะช่วยให้ครูทราบว่าเด็กในห้องเรียนของตนปรับตัวได้หรือไม่ก็คือ วิธีสังเกตจากพฤติกรรมที่เด็กแสดงออกมาต่อปัญหาต่าง ๆ และ ชัยนาถ นาคบุปผา (ชัยนาถ นาคบุปผา 2515 : 117) ได้กล่าววาทลของความขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ จะทำให้เกิดความตึงเครียด ความกระวนกระวายใจ และกับข้องใจ

คอลเลอร์ (Koller. 1971 : 319 - 337) ได้ศึกษาเด็กหญิงอายุ 16 - 17 ปี จำนวน 121 คน ในโรงเรียนคัทสันคานแห่งหนึ่ง ของประเทศออสเตรเลียพบว่า เด็กหญิงเหล่านั้น สูญเสียพ่อแม่หรือขาดพ่อแม่ถึง 61.5 เปอร์เซ็นต์ และแยกจากพ่อแม่ 32 เปอร์เซ็นต์ ส่วนเด็กหญิงที่อยู่กับพ่อแม่เพียง 12.9 เปอร์เซ็นต์ จากการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการสูญเสียพ่อแม่หรือขาดการเลี้ยงดูที่มาจากพ่อแม่ทำให้เด็กมีความประพฤติน่ากลัว ซึ่งความประพฤติน่ากลัวนี้ผลมาจากจิตใจไม่ปกติ และ วิทเมอร์ (ประคอง ประสิทธิ์พร 2519 : 14 อ้างอิงมาจาก Witmer. 1937 : 756 - 763) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับลูก ซึ่งมีอิทธิพลต่อการปรับตัวของลูกพบว่า เด็กที่ปรับตัวได้ก็มีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับพ่อแม่บ่อยกว่าเด็กที่มีปัญหาเด็กเกเร หรือเด็กประเภทที่มีอาการค่อนข้างไปทางโรคจิต และ เสรีอาซึม และ เฮิร์ลอค (Hurlock. 1964 : 661) กล่าวว่า พ่อแม่ที่ยอมรับเด็ก คือ ให้ความรักความสนใจ และ สร้างความอบอุ่นให้เกิดขึ้นในบ้าน ผลตามมาก็คือ ทำให้เด็กมีอารมณ์มั่นคง ระวัง สามารถเผชิญชีวิตด้วยความมั่นใจ และปรับตัวได้ดี

✓สรุป สภาพครอบครัวที่สงบสุขและอบอุ่นนั้น ทำให้เด็กวัยรุ่นมีสุขภาพจิตดี และมีปัญหาน้อยกว่าเด็กที่อยู่ในครอบครัวที่ไม่สงบสุข มีความขัดแย้งกับบิดามารดา นอกจากนี้สภาพแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจและวัฒนธรรมนั้น ทำให้เด็กเกิดปัญหาการปรับตัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจตกต่ำ หรืออยู่ในระดับยากจนจะทำให้เด็กไม่มั่นคงทางอารมณ์ได้

เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการปรับตัวกับฐานะทางเศรษฐกิจ

สมทรง สุวรรณเลิศ (สมทรง สุวรรณเลิศ 2514 : 46) ได้กล่าวว่า เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำหรือยากจน มักจะมีปัญหาทางทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ และนำไปสู่ปัญหาความประพฤติน่ากลัว ซึ่งปัญหาเหล่านี้มีผลเสียต่อการเรียน และต่อปัญหาทางด้านอารมณ์ด้วย และ โสกา ชูพิชัยกุล และคณะอื่นๆ (โสกา ชูพิชัยกุล และคณะอื่น ๆ น.ป.ป. : 108) กล่าวว่าสาเหตุที่ฐานะทางเศรษฐกิจมีส่วนเกี่ยวข้องกับสุขภาพจิตนี้ อาจเป็นเพราะฐานะทางเศรษฐกิจคือยอมหมายถึง การมีความรู้สึกมั่นคงในตัวเอง จึงทำให้ความกดดันมีน้อย บุคคลไม่ต้องทนทุกข์อยู่กับภาวะเกรง เครียด หรือมีข้อขัดแย้งอยู่ในใจมากมายนัก

วาเนอร์ (Ringness. 1968 : 270 citing Warner. 1948 : 113 - 119) ได้ใช้แบบสอบถามวัดบุคลิกภาพพบว่า พวกชั้นกลางจะเป็นคนที่มีความมั่นคงทางอารมณ์ เป็นตัวของตัวเอง ขณะที่พวกที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ มีแนวโน้มขาดความอบอุ่น หงุดหงิดง่าย และมีอาการทางประสาท เช่น กัดเล็บ พวกนี้มีความยากลำบากในการควบคุมอารมณ์ มีความวิตกกังวล ปรบตัวเข้ากับสังคมลำบาก มากกว่าพวกชนชั้นกลางและชนชั้นสูง

เรดริค (Redlich. 1978 : 229 - 230) ได้ศึกษาจากคนไข้ที่มาอยู่ในโรงพยาบาลจิตเวช พบว่า มีคนไข้ที่มาจากรอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ 78 เปอร์เซ็นต์ และ สปริงเกอร์ (Springer. 1958 : 321 - 328) ได้ค้นพบว่า ความมั่นคงทางอารมณ์ของเด็ก มีความสัมพันธ์อย่างมากกับฐานะ ความเป็นอยู่ของครอบครัว กล่าวคือ เด็กที่มาจากบ้านที่ยากจนมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ จะเป็นคนที่ปรับตัวไม่ดี และมีอารมณ์ไม่มั่นคง มีปริมาณมากกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับปานกลาง

จากรายงานผลการประชุมของคณะกรรมการเกี่ยวกับสุขภาพจิต (The Joint Commission on Mental Health of Children. 1973 : 25) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับพวกอินเดียนแดงอเมริกันพบว่า ความยากจนและมีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ จะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดความผิดปกติทางจิตใจอย่างมาก เช่น เป็นพวกที่ติดสุรา โรคประสาท ปรบตัวอยู่ในสังคมไม่ได้ดี เป็นคนเฉยเมย และแยกตัวเอง

เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการปรับตัวกับบรรยากาศการเรียนการสอน

โอเบอร์ตัฟเฟอร์ (Oberteuffer. 1954 : 296 - 297) กล่าวว่า อิทธิพลของชั้นเรียนก็เป็นสิ่งแวดล้อมอย่างหนึ่งที่นอกเหนือจากบ้าน โรงเรียน และเพื่อนที่จะมีผลต่อสุขภาพจิตของเด็ก และจะมีส่วนช่วยให้เด็กปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี เช่น บรรยากาศของโรงเรียนและห้องเรียน และ เบอ์นาร์ค (Bernard. 1960 : 265 - 267) ได้กล่าวว่า งานด้านการศึกษาส่วนใหญ่เกิดขึ้นในโรงเรียน ดังนั้น จึงสมควรคำนึงถึงบรรยากาศของชั้นเรียน และกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน จะมีอิทธิพลต่อสุขภาพจิตมาก เช่น นักเรียนระดับใดก็ต้องจัดบรรยากาศของกิจกรรมให้เหมาะสมกับชั้นนั้น ๆ เพราะงานแต่ละอย่าง

ยอมมีความเหมาะสมแตกต่างกัน และมีความหมายแตกต่างกันสำหรับนักเรียนแต่ละคน นอกจากนี้ เรด (Radle. 1951 : 405) กล่าวว่า ลักษณะทางด้านอาคารสถานที่ของชั้นเรียนก็จัดอยู่ในเรื่องบรรยากาศของชั้นเรียนด้วย ควรคำนึงถึงสภาพภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกชั้น กล่าวคือ จัดสภาพภายในชั้นนี้ให้มีบรรยากาศน่าเรียน น่าสบาย เช่น มีอาคารสี่สาคีไล น่าสนใจบน กระดาน มีชั้นหนังสือและนิตยสาร มีแจกันไม้ดอกไม้สี่สาคีไล และจัดสิ่งอื่น ๆ ที่เหมาะสม โดยให้นักเรียนมีโอกาสจัดตกแต่งชั้นเรียนของตนเองด้วย ส่วนสภาพแวดล้อมภายนอกชั้นเรียนก็ต้องปราศจากเสียงรบกวนชั้นเรียน เช่น เสียง กลิ่น ควัน นอกจากนี้ มูลี (Mouly. 1965 : 478) ได้กล่าวว่าองค์ประกอบอื่น ๆ ในชั้นเรียนที่มีผลต่อการปรับตัวและสุขภาพจิต เช่น หลักสูตรระเบียบวินัย อารมณ์ของครูและนักเรียน การสอน ฯลฯ

สเตรง (Strang. 1958 : 248) กล่าวถึง ปัญหาด้านการเรียนของเด็กวัยรุ่น ในเรื่องพลังและประเภทของปัญหาด้านวิชาการว่า เด็กแสดงควมกลัวและไม่สบายใจออกมาในเรื่องการสอบ การพุดหน้าชั้น การประสบความล้มเหลวในการเรียน เด็กมีความวิตกกังวลในเรื่องสอบไต่คะแนนน้อยกว่าเพื่อน นอกจากนี้ยังประสบปัญหาด้านขาดความสนใจบางวิชา ต้องเรียนวิชาที่ตนไม่ชอบ ห้องเรียน ตำราไม่กระตุ้นให้เกิดความอยากเรียน การสอนไม่มีเสรีภาพน้อยเกินไปในห้องเรียน และสภาพการเรียนภายในห้องเรียนวุ่นวาย เวลาที่ใช้ในการอภิปรายในห้องเรียนไม่เพียงพอ และเด็กตระหนักในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน นอกจากนี้ ไรอัน (Ryan. 1958 : 31) กล่าวว่า มิตรภาพในชั้นเรียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งในสภาพการณ์ทั้งหลายที่สามารถสร้างขึ้นได้ง่าย ๆ และน่าพึงปรารถนาสำหรับผู้ที่ต้องการให้มีสุขภาพจิตดี แกมมีโรงเรียนน้อยแห่งที่มีบรรยากาศแห่งมิตรภาพ ซึ่งบรรยากาศนี้ไม่เพียงแต่แสดงกับทัศนคติของครูเท่านั้น ยังแสดงให้เห็นถึงการปกครองชั้นหรือการควบคุมชั้นด้วย กล่าวคือ บรรยากาศในชั้นต้องมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันอย่างอิสระ มีการให้ความร่วมมือ และรับผิดชอบร่วมกันในกิจกรรมทุกอย่าง และรู้สึกในความเป็นคุณค่าส่วนบุคคล ให้ความสำคัญ เป็นมิตรภาพเกิดขึ้น

เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการปรับตัวกับครู

คาเพลน (Kaplan. 1959 : 340) กล่าวว่าอิทธิพลของโรงเรียนที่มีผลต่อสุขภาพจิตของเด็กนั้นขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ทางอารมณ์ระหว่างครูกับนักเรียนในห้องเรียน ครูที่มีความสัมพันธ์ที่ดี จะทำให้เด็กรู้สึกเป็นกันเอง และปรับตัวเข้ากับครูได้ ซึ่งจะมีส่วนช่วยในการพัฒนาสุขภาพจิตของเด็กด้วย นอกจากนี้ครูยังจะต้องสร้างบรรยากาศที่ทำให้เด็กรู้สึกอบอุ่นผ่อนคลาย พร้อมทั้งจะเรียนบทเรียน ซึ่งจะทำให้เด็กมีสติปัญญาดี และมีความมั่นคงทางอารมณ์

คิงที่ โอเบอร์ทัฟเฟอร์ (Oberleuffer. 1954 : 296 - 297) กล่าวว่า ครูเป็นศูนย์กลางที่สำคัญในห้องเรียน เพราะครูจะต้องสังเกตดูแลเด็กในเรื่องความคับข้องใจ ความสำเร็จ การขาดความรักความอบอุ่น และไม่สามารถเผชิญกับความจริง เมื่อเด็กมีปัญหาทางสุขภาพจิต ครูจะต้องช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางสังคมและจิตใจ ให้เข้ากับเพื่อนในห้องเรียนได้

ยี (Yee. 1971 : 22 - 23) ได้กล่าวว่า โรงเรียนเป็นองค์ประกอบทางสังคมอย่างหนึ่ง เมื่อเป็นองค์ประกอบทางสังคมก็เป็นระบบการปฏิสัมพันธ์ของคนในองค์การนั้น นั่นคือในห้องเรียนจะมีการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียน นักเรียนกับตัวแทนอื่น ๆ โดยเฉพาะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนนั้นมีอิทธิพลมาก ถ้ามีปฏิสัมพันธ์ในทางบวกก็จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และการปรับตัวที่ดี แต่ตามมีการปฏิสัมพันธ์ในทางลบก็จะทำให้เด็กเกิดความคับข้องใจวิตกกังวลปรับตัวไม่ได้

101 กอ สวัสดิ์พาณิชย์ และคนอื่น ๆ (กอ สวัสดิ์พาณิชย์ และคนอื่น ๆ 2512 : 93) ได้กล่าวว่า บรรยากาศแบบอัตตาธิปไตยนั้นเป็นผลให้งานเรียนรู้อยู่ดี แต่ผู้เรียนไม่มีใครมีความสุขและพอใจนัก แม้จะแสดงให้เห็นว่าเราเรงก็เป็นเพียงผิวเผินไม่ยั่งยืน ส่วนบรรยากาศในห้องเรียนแบบประชาธิปไตยนั้น การเรียนรู้จะเป็นไปอย่างไค้ผล ทางด้านจิตใจ ผู้เรียนมีความสุขและพอใจ

คิงการศึกษาของ ยี (Yee. 1971 : 41 - 42) ได้ทำการศึกษาปัญหาที่ว่า การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเมื่ออิทธิพลต่อการประสบความสำเร็จอย่างไร โดยแยกเด็กเป็นสองพวก คือ พวกที่ถือตัวครูเป็นศูนย์กลาง และพวกที่ถือตัวนักเรียนเป็นศูนย์กลาง พบว่า พฤติกรรมที่แสดงความจงเกลียดจงชังของครูต่อเด็กทำให้เด็กเป็นคนเฉยเมย ถอยหนี เฝือซาต่อการแก้ปัญหาเป็นปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น ก้าวร้าว ปรับตัวไม่ได้

เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการปรับตัวกับความสัมพันธ์กับเพื่อน

1๓

ปัญหาเรื่องเพื่อนเป็นสิ่งสำคัญต่อการปรับตัวและสุขภาพจิตของเด็กมากเช่นกัน ดังที่ วิลม โรจนวีระ (วิลม โรจนวีระ 2513 : 6) กล่าวว่า ถ้าในวัยเด็กถูกเพื่อนฝูงรังเกียจ ไม่มีใครแยแส เด็กจะรู้สึกว่าเขา ขมขื่นใจขาดความอบอุ่น เกิดความสงสัยตัวเอง มองบุคคลอื่นไปในทางร้ายและเกิดความคับข้องใจอยู่เสมอ เมื่อโตขึ้นความรู้สึกเช่นนี้จะติดตัวไป ทำให้ไม่ยอมเข้าสังคมกับคนอื่น เมื่อมีเรื่องทุกข์ร้อนก็ขาดเพื่อนที่จะเล่าสู่กันฟัง ต้องเก็บกดเอาไว้ทำให้มีอาการซึมเศร้า วิตกกังวล หาคความสุขมิได้ ซึ่งในประเทศสหรัฐอเมริกา บิคามารดา ครูอาจารย์จึงให้ความสนใจ และเอาใจใส่ในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนฝูงของเด็กมาก ครูเชื่อว่าถ้าหากศิษย์ของตน สามารถเข้ากับเพื่อนฝูงได้ก็จะช่วยให้สุขภาพจิตดีและเรียนดี และเลิศพร ภาระสกล (เลิศพร ภาระสกล 2516 : 21) ได้แสดงความเห็นเกี่ยวกับกลุ่มเพื่อนว่าอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลอย่างมากในเรื่องค่านิยม ความไม่เคร่งเครียด และความตองการที่จะแสดงออก ดังที่ริงเนสส์ (Ringness. 1968 : 271) ได้กล่าวว่า กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อสุขภาพจิต การปรับตัว และพัฒนาการด้านบุคลิกภาพ เช่น ทำให้เด็กรู้สึกว่าเป็นที่ยอมรับจากคนอื่น มีความสัมพันธ์กับคนอื่นที่ดี และทำให้มีประสบการณ์ในการปะทะสังสรรค์ในสังคมด้วย

กรอนลันด์ (Gronlund. 1959 : 232) ได้กล่าวว่า เมื่อเด็กเข้าโรงเรียนจนสู่วัยผู้ใหญ่ ประสบการณ์การเข้าสังคมย่อมกว้างขวางออกไปตามลำดับ หากทุกสิ่งทุกอย่างได้พัฒนาไปตามปกติ กล่าวคือ เมื่อถึงวัยเข้าเรียนเด็กได้มีโอกาสมีความสัมพันธ์กับเพื่อนในวัยเดียวกัน ได้รับการยอมรับนับถือจากเพื่อน เด็กจะได้รับความหมายของตนว่าควรจะปฏิบัติตนอย่างไรเมื่อต้องการอยู่กับเพื่อน การที่เด็กอยู่ร่วมกับเพื่อนได้จะทำให้รู้สึกอบอุ่นใจ มีความมั่นใจ เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง เมื่อเขาสามารถอยู่ร่วมกับเพื่อนฝูงได้อย่างมีความสุข ย่อมมีความปรารถนาที่จะมีความสัมพันธ์กับคนอื่นเพิ่มขึ้น และมีทัศนคติที่ดีต่อคนทั่วไป ประสบการณ์ในการเข้าสังคมจะเพิ่มขึ้นทุกวัน เมื่อเข้าสู่สู่วัยผู้ใหญ่ชีวิตในสังคมจะมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนในกรุงเทพมหานครและจังหวัดสงขลาจะมีสภาพปัญหาในการปรับตัวด้านต่าง ๆ แตกต่างกัน
2. นักเรียนเพศหญิงและชาย จะมีสภาพปัญหาในการปรับตัวด้านต่าง ๆ แตกต่างกัน
3. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน จะมีสภาพปัญหาในการปรับตัวด้านต่าง ๆ แตกต่างกัน
4. นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันจะมีสภาพปัญหาในการปรับตัวด้านต่าง ๆ แตกต่างกัน
5. นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน จะมีสภาพปัญหาในการปรับตัวด้านต่าง ๆ แตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้านี้ ได้แบ่งวิธีดำเนินการออกเป็นขั้นตอนตามลำดับดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างและวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ เป็นนักเรียนหญิงและชาย ที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดสงขลา จำนวน 678 คน

วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. เป็นนักเรียนในโรงเรียนที่มีการสอนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่สาม
2. ในการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง แบ่งสุ่มเป็นสองตอน คือ
 - 2.1 กรุงเทพมหานคร
 - 2.1.1 สุ่มเขตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 24 เขต โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) คือ ใช้วิธีจับสลากเอามาสี่เขต
 - 2.1.2 สุ่มโรงเรียนในแต่ละเขตที่ได้รับเลือกจากข้อ 2.1.1 โดยวิธีสุ่มอย่างง่ายเช่นกัน คือ ใช้วิธีจับสลากเอามาเขตละหนึ่งโรงเรียน
 - 2.1.3 สุ่มห้องเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย คือ ใช้วิธีจับสลากเอามาชั้นละหนึ่งห้อง
 - 2.2 จังหวัดสงขลา

2.2.1 สุ่มกลุ่มตัวอย่าง จากจำนวนอำเภอในจังหวัดสงขลา ทั้งหมด 10 อำเภอ โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย คือ ใช้วิธีจับสลากเอามาสุ่มอำเภอ

2.2.2 สุ่มโรงเรียนจากแต่ละอำเภอที่ได้รับเลือกจากการสุ่มตัวอย่างในข้อ 2.2.1 โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย คือ ใช้วิธีจับสลากเอามาสุ่มอำเภอละหนึ่งโรงเรียน

2.2.3 สุ่มห้องเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1, 2 และ 3 โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย คือ ใช้วิธีจับสลากเอามาสุ่มชั้นละหนึ่งห้อง

จากวิธีการดังกล่าวได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 678 คน

ตาราง 1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโรงเรียนในกรุงเทพมหานครและสงขลา

สถานศึกษา	ม.ศ.1	ม.ศ.2	ม.ศ.3	รวม
ก. กรุงเทพมหานคร				
1. โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี	23	28	26	77
2. โรงเรียนบางกะปิ	27	30	30	87
3. โรงเรียนกุนนธิ์รุขาราม	28	33	30	91
4. โรงเรียนวัดรางบัว	30	31	29	90
รวม	108	122	115	345
ข. สงขลา				
1. โรงเรียนสงขลาวิทยากบ	29	31	31	91
2. โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาคัย	30	29	32	91
3. โรงเรียนระโนดวิทยา	25	26	23	74
4. โรงเรียนสัทิงพระวิทยา	26	27	24	77
รวม	110	113	110	333
รวมทั้งสิ้น	218	235	225	678

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ แบบสอบถามจำนวนสองชุด ดังต่อไปนี้ คือ

1. แบบสอบถามสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวของนักเรียนซึ่งแบ่งออกเป็นสองตอน ดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน ได้แก่ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดา สถานที่ตั้งโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่ประกอบด้วยข้อคำถาม ที่ใช้วัดสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวของนักเรียน โดยมีลำดับขั้นการสร้างดังต่อไปนี้

1. ศึกษา नियม ผลการวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องของทางการแนะแนวและจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับปัญหาค้นการปรับตัว เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. กำหนดขอบเขตของปัญหาที่จะศึกษา โดยแบ่งออกเป็นสี่ด้าน คือ

2.1 การปรับตัวของนักเรียนกับบรรยากาศด้านการเรียนการสอน

2.2 การปรับตัวของนักเรียนกับเพื่อน

2.3 การปรับตัวของนักเรียนกับสภาพภายในครอบครัว

2.4 การปรับตัวของนักเรียนกับครู

3. ออกแบบสอบถามปลายเปิด ถามสภาพปัญหาที่มีผลต่อการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 ดังตัวอย่างตามขอบเขตของปัญหาทั้งสี่ด้าน เช่น สิ่งที่ทำให้เขาพอใจหรือไม่สบายใจ อีกอันใจ วิตกกังวล ปรับตัวไม่ได้

มากที่สุด เรียงตามลำดับ

1. -----
2. -----
3. -----
4. -----

4. นำความรู้ที่ได้จากข้อ 1 ประกอบกับข้อ 2 และ 3 มาสร้างเป็นแบบสอบถาม โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

5. นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางจิตวิทยาและการแนะแนว จำนวน สี่ท่าน ช่วยพิจารณาตรวจสอบ และตัดสินขอความแต่ละขอมูลว่าจะสามารถวัดได้ตรงตามคุณลักษณะ ต่าง ๆ ตามที่ต้องการได้หรือไม่ จากนั้นจึงคัดเลือกขอมูลที่ผู้ทรงคุณวุฒิตัดสินลงความเห็น สอดคล้องกันว่าเป็นข้อความที่ใช้ได้และครอบคลุมตรงที่ต้องการ ซึ่งแสดงถึง Face Validity ของแบบสอบถาม

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1, 2 และ 3 ของโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย จำนวน 50 คน และโรงเรียนหาคิใหญ่ วิทยาลัย ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 50 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 100 คน แล้วนำมาหาค่า อำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นเพื่อปรับปรุงแบบสอบถามให้ดีขึ้น

ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งกำหนด โดยกำหนด ให้ให้นักเรียนขีดลงในช่องคำถาม ซึ่งเป็นปัญหาซึ่งเมื่อนักเรียนเผชิญกับปัญหานั้นแล้วทำให้รู้สึกไม่ สบายใจ ปรับตัวไม่ได้ วิตกกังวล อึดอัดใจ หรือมีผลทางด้านจิตใจของนักเรียนมากน้อยเพียงใด โดยกำหนดให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำถาม ดังตัวอย่าง

ข้อ ปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0 อาจารย์ใช้อารมณ์โดยขาดเหตุผล		✓			
00 ผู้ปกครองไม่ยอมรับทั้งความคิดเห็น	✓				
000 ครูไม่ค่อยมีเวลาให้ซักถามในห้อง			✓		
0000 เพื่อน ๆ ไม่มีความจริงใจต่อกัน				✓	
ฯลฯ					

การตรวจให้คะแนนกระทำดังนี้

ให้ค่าความหมายของแต่ละช่องเป็นคะแนนดังต่อไปนี้

ไม่สบายใจมากที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
ไม่สบายใจมาก	ให้คะแนน	4	คะแนน
ไม่สบายใจปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
ไม่สบายใจน้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
ไม่สบายใจน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน

การหาค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

1. วิเคราะห์แบบสอบถามเป็นรายข้อ (Item Analysis) โดยตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ รวมคะแนนของแต่ละคน จัดเรียงคะแนนจากสูงไปต่ำ แล้วตัดเอา 25 เปอร์เซ็นต์สูง และ 25 เปอร์เซ็นต์ต่ำ มาหาค่าสถิติพื้นฐานในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้สูตร (McNemar, 1969 : 115)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม
	\bar{X}_1, \bar{X}_2	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ตามลำดับ
	s_1^2, s_2^2	แทน	ค่าแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ตามลำดับ
	n_1, n_2	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ที่ได้คัดเลือกเอาเฉพาะข้อที่มีค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 โดยมีค่าอยู่ระหว่าง 2.0219 - 8.4269 จำนวน 100 ข้อ ดังนี้

1. บรรยากาศค่านการเรียนการสอน	20	ขอ
2. การปรับตัวกับเพื่อน	26	ขอ
3. การปรับตัวกับสภาพภายในครอบครัว	27	ขอ
4. การปรับตัวกับครู	27	ขอ

2. การวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ให้นำแบบสอบถามที่หาค่าอำนาจจำแนกแล้ว ไปทดลองและหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้ Coefficient alpha (α) (Magnusson. 1966 : 116)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_1^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ r_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมด
n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถามทั้งหมด
s_t^2	แทน	ค่าความแปรปรวนทั้งหมด
s_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนรายข้อ
$\sum s_1^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนรายข้อ

ปรากฏว่าแบบสอบถามฉบับนี้มีความเชื่อมั่น .96

2. แบบสอบถามการยอมรับเลี้ยงดู ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามการยอมรับเลี้ยงดูของ สมาน กำนัน (สมาน กำนัน 2520 : 16 - 19) ซึ่งได้หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการยอมรับเลี้ยงดูทั้งหมด เท่ากับ .8100 และ ผู้วิจัยได้นำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามอีกครั้ง เท่ากับ .85

ลักษณะของแบบสอบถาม

มีข้อคำถาม 60 ข้อ แบ่งเป็นสามตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อ 1 - 20 เป็นข้อความเกี่ยวกับการยอมรับเลี้ยงดูแบบปิดยปลาย

ละเลย

ตอนที่ 2 ข้อ 21 - 40 เป็นข้อความที่เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบ
เขมรกวักวักขัน

ตอนที่ 3 ข้อ 41 - 60 เป็นข้อความที่เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบ
ประชาธิปไตย

เกณฑ์การให้คะแนน เป็นมาตราส่วนประมาณค่าชนิดหาคำตอบ คือ มากที่สุด มาก
ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด การตรวจให้คะแนนจึงต้องพิจารณาจากคำตอบของนักเรียนที่ขีด
เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องต่าง ๆ ถ้าขีดเครื่องหมายถูกของมากที่สุดให้ 5 คะแนน ช่องมาก ให้
4 คะแนน ช่องปานกลาง ให้ 3 คะแนน ช่องน้อย ให้ 2 คะแนน ช่องน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน
เมื่อรวมคะแนนของแต่ละตอน (20 คำถาม) ของนักเรียนแต่ละคนแล้ว ถ้านักเรียนคนใดได้คะแนน
ตอนใดมากที่สุด ให้ถือว่านักเรียนคนนั้นได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบนั้น (แต่มีข้อแม้ว่าคะแนนที่ได้รับ
จะต้องมากกว่าคะแนนอันต่ำรองลงมาอย่างน้อย 5 คะแนน) การถือเกณฑ์ความแตกต่าง 5 คะแนน
นี้ก็เพื่อที่จะไต่ถามการอบรมเลี้ยงดูให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วทั้งสองฉบับ คือ แบบสอบถามสภาพปัญหาในด้านการปรับตัว
กับแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู ไปให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบข้อ
คำถาม แล้วพิจารณาคัดเลือกเอาแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ จำนวน 678 ฉบับ จากทั้งหมด 784
ฉบับ แล้วนำมาวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

1. ตรวจให้คะแนนในแบบสอบถามตามเกณฑ์ที่ได้ตั้งไว้
2. หาคะแนนเฉลี่ยประจำข้อและแต่ละค่านที่แยกประเภทไว้ตามสถานที่ตั้งของ
โรงเรียน เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การอบรมเลี้ยงดู และฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดา
3. นำคะแนนที่ได้ไปหาค่าสถิติพื้นฐาน
4. ทดสอบสมมติฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าเฉลี่ย (mean) โดยคำนวณจากสูตร (Ferguson. 1971 : 75)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนนักเรียนในแต่ละกลุ่มตัวแปร

2. ความแปรปรวน (Variance) โดยใช้สูตร (Ferguson. 1971 : 62)

$$S^2 = \frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ	S^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนน
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนนักเรียนในแต่ละตัวแปร

3. ทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรสองตัว โดยใช้สูตร t-test (McNemar. 1969 : 115)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
	\bar{X}_1, \bar{X}_2	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และ 2 ตามลำดับ
	S_1^2, S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1 และ 2 ตามลำดับ
	n_1, n_2	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มที่ 1 และ 2 ตามลำดับ

4. ทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่มีมากกว่าสองตัว โดยใช้ One - Way analysis of Variance (F - test) (Lindquist. 1956 : 55 - 56) สูตรที่ใช้ คือ

Source of Variation	df	SS	MS	F
Treatment (A)	a-1	$SS_A = \sum_{j=1}^a T_j^2/n_j - T^2/n$	$MS_A = SS_A/a-1$	$\frac{MS_A}{MS_W}$
Within-Group (W)	N-a	$SS_W = SS_T - SS_A$	$MS_W = SS_W/N-a$	
Total	N-1	$SS_t = \sum_{j=1}^a \sum X^2 - T^2/N$		

เมื่อ F แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution

MS_A แทน ค่า Mean Square ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา

MS_W แทน ค่า Mean Square ภายในตัวแปรที่ศึกษา

เมื่อพบว่าคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรที่ทำการทดสอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จะทำการทดสอบทีละคู่ โดยใช้ Studentized α -Statistic (Newman - Keul Method) สูตรที่ใช้ คือ (Winer. 1971 : 216)

$$q = \frac{\bar{T}_{largest} - \bar{T}_{smallest}}{\sqrt{MS_{error}/n}}$$

เมื่อ $\bar{T}_{largest}$ แทน คะแนนเฉลี่ยของตัวแปรที่มากที่สุด

$\bar{T}_{smallest}$ แทน คะแนนเฉลี่ยของตัวแปรที่น้อยที่สุด

MS_{error} แทน ค่าเฉลี่ยจลาคเคลื่อน

n แทน ค่าเฉลี่ยฮาร์โมนิกของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ แทนความหมายดังนี้

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
s^2	แทน	ความแปรปรวน
SS	แทน	Sum of Square
MS	แทน	Mean Square
df	แทน	Degree of freedom
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
q	แทน	q-Statistic
n	แทน	จำนวนคนเฉลี่ยแบบฮาร์โมนิค
r_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่น
สงขลา	แทน	นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ในจังหวัดสงขลา
กรุงเทพฯ	แทน	นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ในกรุงเทพมหานคร

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมาย ได้พิจารณาถึงตัวแปรที่เกี่ยวข้องเป็นตอน ๆ คือ

1. วิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ยรายข้อของแบบสอบถามสภาพปัญหาในด้านการปรับตัว ทั้งสี่ด้าน คือ

- 1.1 การปรับตัวของนักเรียนกับสภาพบรรยากาศการเรียนการสอน
- 1.2 การปรับตัวของนักเรียนกับเพื่อน
- 1.3 การปรับตัวของนักเรียนกับสภาพภายในครอบครัว
- 1.4 การปรับตัวของนักเรียนกับครู

ในการวิเคราะห์ ได้กำหนดช่วงคะแนนเฉลี่ยไว้ เพื่อสะดวกในการแปลความหมายดังต่อไปนี้

ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	0.00 - 0.99	มีปัญหาน้อยที่สุด
ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	1.00 - 1.99	มีปัญหาน้อย
ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	2.00 - 2.99	มีปัญหามากกลาง
ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	3.00 - 3.99	มีปัญหามาก
ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	4.00 - 4.99	มีปัญหามากที่สุด

เปรียบเทียบความแตกต่างของสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวของนักเรียนในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดสงขลา

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างของสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวทั้งสี่ด้านดังกล่าว ในตอนที่ 1 ตามตัวแปรดังต่อไปนี้ คือ

2.1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างนักเรียนในกรุงเทพมหานครและจังหวัดสงขลา โดยใช้ t-test ทดสอบ

2.2 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง โดยใช้ t-test ทดสอบ

2.3 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ โดยใช้ t-test ทดสอบ

2.4 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด ปล่อยปละละเลย และแบบประชาธิปไตย โดยใช้ F-test ทดสอบ

2.5 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สูง กลาง และต่ำ โดยใช้ F-test ทดสอบ

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยรายข้อของแบบสอบถามสภาพปัญหาในด้านการปรับตัว
ทั้งสี่ด้าน ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในกรุงเทพมหานครและจังหวัดสงขลา

ผลการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยรายข้อของแบบสอบถามสภาพปัญหาในด้านการปรับตัว
ทั้งสี่ด้านของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในกรุงเทพมหานครและจังหวัดสงขลา ปรากฏผลดังแสดง
ในตาราง

ตาราง 2 ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) เป็นรายข้อของแบบสอบถามปัญหาการปรับตัวกับบรรยากาศ
ด้านการเรียนการสอน

ข้อที่	ปัญหา	ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ของปัญหา		รวม
		กรุงเทพฯ	สงขลา	
1.	ห้องเรียนคับแคบ โต๊ะ เก้าอี้ไม่เพียงพอ	2.3043	3.0480	2.6696
2.	ห้องเรียนไม่ถูกสุขลักษณะ เช่น มีคหรือ สว่างเกินไป การระบายอากาศไม่ดี ฯลฯ	2.5652	3.0930	2.8244
3.	เสียงนักเรียนที่ทำกิจกรรมนอกห้องเรียน รบกวนเสมอ	3.3101	3.5735	3.4395
4.	โรงเรียนพิจารณาการลงโทษนักเรียนโดย ไม่มีหลักเกณฑ์	2.1623	2.6066	2.3805
5.	โรงเรียนมีหนังสือประกอบการเรียน ไม่เพียงพอ	2.4144	2.8678	2.6371
6.	เวลาที่ใช้ในการศึกษาหาความรู้ น้อย	2.9478	3.1231	3.0339
7.	โรงเรียนจัดให้เรียนวิชาการมากไปจนไม่มี เวลาพักผ่อน	2.6608	2.6966	2.6784
8.	มีครูที่มีความสามารถเฉพาะวิชา น้อย	2.2753	2.5555	2.4129
9.	จำนวนวิชาที่เรียนมากเกินไป	2.6463	2.8228	2.7330

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อที่	ปัญหา	ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ของปัญหา		รวม
		กรุงเทพฯ	สงขลา	
10.	การลงโทษนักเรียนเพื่อเป็นการประจานมากกว่าเพื่อสอนให้สำนึกผิด	2.4231	2.6966	2.5575
11.	โรงเรียนให้ทำงานช่วยเหลือโรงเรียนมากจนขาดการเรียน	1.9333	2.3483	2.1371
12.	โรงเรียนตั้งกฎข้อบังคับมาก จนนักเรียนไม่สามารถปรับตัวได้	2.6057	2.6246	2.6150
13.	อุปกรณ์การเรียนการสอนมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน	3.0144	3.2643	3.1371
14.	มีการบ้านมากไปจนทำไม่ทัน	2.9246	3.1231	3.0221
15.	สภาพในห้องเรียนไม่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย	3.1333	3.2522	3.1917
16.	เนื้อหาวิชายากเกินไป	2.9971	3.0420	3.0191
17.	เด็กบางคนชอบก่อกวนเพื่อนในขณะที่เรียน	3.6000	3.4864	3.5442
18.	นักเรียนไม่มีอิสระในการพูดและแสดงความคิดเห็น	2.4927	2.7147	2.6017
19.	โรงเรียนให้ความรู้ทางวิชาการไม่เพียงพอ	2.2666	2.6996	2.4793
20.	ครูไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	2.0579	2.1771	2.1165
	เฉลี่ย	2.6368	2.8905	2.7615

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีปัญหาการปรับตัวกับบรรยากาศการเรียนการสอน โดยเฉลี่ยทั้งหมดอยู่ในระดับ "ปานกลาง" ($\bar{X} = 2.7615$) เมื่อพิจารณาแยกนักเรียนในกรุงเทพฯ และในสงขลาแล้ว จะเห็นว่านักเรียนในสงขลา มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนในกรุงเทพฯ เล็กน้อย ($\bar{X} = 2.8905, 2.6368$)

สำหรับปัญหาที่มีผลต่อการปรับตัวของนักเรียนมาก โดยเรียงตามคะแนนเฉลี่ยได้ดังนี้ เด็กบางคนชอบกอดกวนเพื่อนในขณะที่เรียน ($\bar{X} = 3.5442$) เสียงนักเรียนที่ทำกิจกรรมนอกห้องเรียนรบกวนเสมอ ($\bar{X} = 3.4395$) สภาพในห้องเรียนไม่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ($\bar{X} = 3.1917$) อุปกรณ์การเรียนการสอนมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ($\bar{X} = 3.1371$) เวลาที่ใช้ในการศึกษาหาความรู้น้อย ($\bar{X} = 3.0339$) มีการบ้านมากไปจนทำไม่ทัน ($\bar{X} = 3.0221$) และเนื้อหาวิชาากเกินไป ($\bar{X} = 3.0191$) ตามลำดับ

ปัญหาที่พบน้อยที่สุด คือ ครูไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ($\bar{X} = 2.1165$) โรงเรียนให้ทำงานช่วยเหลือโรงเรียนมากจนขาดการเรียน ($\bar{X} = 2.1371$) โรงเรียนพิจารณาการลงโทษของนักเรียนโดยไม่มีหลักเกณฑ์ ($\bar{X} = 2.3805$) มีครูที่มีความสามารถเฉพาะวิชาน้อย ($\bar{X} = 2.4129$) ตามลำดับ

ตาราง 3 ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามปัญหาการปรับตัวกับเพื่อน

ข้อที่	ปัญหา	ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ของปัญหา		รวม
		กรุงเทพฯ	สงขลา	
1.	เพื่อนเห็นประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม	3.4376	3.7147	3.5737
2.	เพื่อนชอบแกล้งแย่งชิงค้ำกัน	2.7333	2.8558	2.7935
3.	รู้สึกเขินกระดากเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ	3.2086	3.1861	3.3377
4.	เพื่อนบางคนชอบเอาเปรียบเพื่อนฝูง	3.4840	3.4744	3.4793
5.	ไม่มีเพื่อนที่สนิทที่จะปรึกษาปัญหาใด	2.4956	2.7027	2.5973
6.	เพื่อนไม่เก็บความลับของเพื่อนด้วยกัน	3.0753	2.9969	3.0368

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อที่	ปัญหา	ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ของปัญหา		รวม
		กรุงเทพฯ	สงขลา	
7.	เพื่อนบางคนชอบแบ่งชั้นวรรณะในการคบเพื่อน	2.8695	3.1891	3.0265
8.	เพื่อนไม่มีความจริงใจต่อกัน	3.0492	3.3063	3.1755
9.	เพื่อน ๆ ในชั้นเข้ากันไม่ค่อยได้	2.9024	2.8498	2.9895
10.	เวลาเข้าสังคมกับเพื่อนชอบนึกถึงปมคอย ของตัวเอง	2.7768	2.8678	2.8215
11.	เพื่อนชอบแสดงออกมากเกินไปโดยไม่นึกถึง คนอื่น	3.1246	2.9759	3.0516
12.	เพื่อน ๆ ชอบนำไปในทางที่ไม่ดี เช่น อบายมุข การพนัน สู้ภัยชู้ หรือสิ่งเสพยาติค อื่น ๆ	2.1478	2.6456	2.3923
13.	เพื่อนชอบชักชวนไปก่อการทะเลาะวิวาท	1.9768	2.5765	2.2713
14.	เพื่อนชอบแกล้งขำเพ้อเจ้อว่าเป็นตัวตลก	2.3507	2.5075	2.4277
15.	เพื่อนมีความอิจฉาเพื่อนด้วยกัน	2.9043	3.0300	2.9660
16.	เพื่อนบางคนมาคอยหรือหัวเราะใส่ไกล ๆ ทำให้ คหนังสือไม่รู้อะไร	3.1072	3.1951	3.1504
17.	น้อยใจที่เพื่อน ๆ มีบางสิ่งบางอย่างเหนือกว่า	2.3159	2.1471	2.2330
18.	เพื่อนชอบล้อเรื่องปมคอย หรือความบกพร่อง ในรูปร่าง	2.6000	2.6396	2.6194
19.	เพื่อนบางคนชอบทำไวยวายไม่มีเหตุผล	3.2985	3.0210	3.1622
20.	เพื่อนไม่ค่อยเข้าใจบางครั้งทำก็แตกลับเข้าใจ ตรงข้าม	3.1565	3.1651	3.1607

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อที่	ปัญหา	ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ของปัญหา		รวม
		กรุงเทพฯ	สงขลา	
21.	เพื่อนจับกลุ่มคุยในขณะที่ครูสอน	3.4028	3.0750	3.2418
22.	เพื่อนมักจะพุดคุ้ยเหยียดหยามกัน	2.6840	2.9519	2.8156
23.	เพื่อนเพศเดียวกันชอบอิจฉากัน	2.7014	3.0810	2.8879
24.	เพื่อนชวนคุยในเวลาเรียนทำให้เรียนไม่รู้เรื่อง	3.0985	3.2252	3.1607
25.	เพื่อนเข้าห้องเรียนช้าทำให้เสียเวลาเรียน	2.6028	2.9249	2.7610
26.	เพื่อนบางคนชอบเอาของคนอื่นไปเป็นของตนเอง	2.7130	2.9009	2.8053
	เฉลี่ย	2.8457	2.9695	2.9118

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีปัญหาในการปรับตัวกับเพื่อนโดยเฉลี่ยทั้งหมดอยู่ในระดับ "ปานกลาง" ($\bar{X} = 2.9118$) ซึ่งมีแนวโน้มไปในทางที่ค่อนข้างมาก เมื่อพิจารณาแยกนักเรียนในกรุงเทพฯ และนักเรียนในสงขลาแล้ว จะเห็นได้ว่า นักเรียนในสงขลามีปัญหาในการปรับตัวกับเพื่อนมากกว่านักเรียนในกรุงเทพฯ ($\bar{X} = 2.9695, 2.8457$)

สำหรับปัญหาที่มีผลต่อการปรับตัวของนักเรียนมาก โดยเรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยได้ดังนี้ เพื่อนเห็นประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม ($\bar{X} = 3.5737$) เพื่อนบางคนชอบเอาเปรียบเพื่อนฝูง ($\bar{X} = 3.4793$) รู้สึกเขินกระดากเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ ($\bar{X} = 3.3377$) เพื่อนจับกลุ่มคุยในขณะที่ครูสอน ($\bar{X} = 3.2418$) เพื่อนไม่มีความจริงจังต่อกัน ($\bar{X} = 3.1755$) เพื่อนชอบทำไว้วางใจไม่มีเหตุผล ($\bar{X} = 3.1622$) เพื่อนไม่ค่อยเข้าใจบางครั้งทำก็แต่กลับเข้าใจตรงข้าม ($\bar{X} = 3.1607$) เพื่อนชวนคุยในเวลาเรียนทำให้เรียนไม่รู้เรื่อง ($\bar{X} = 3.1607$) เพื่อนบางคนมาคุยหรือหัวเราะไกล ทำให้หูหนังกู้อไม่รู้เรื่อง ($\bar{X} = 3.1504$) ตามลำดับ

ส่วนปัญหาที่พบน้อยที่สุด คือ น้อยใจที่เพื่อนมีบางสิ่งบางอย่างเหนือกว่า ($\bar{X} = 2.2330$) เพื่อนชอบชวนไปก่อการทะเลาะวิวาท ($\bar{X} = 2.2713$) เพื่อน ๆ ชวนนำไปในทางที่ไม่ดี เช่น อดายมข การพนัน ฯลฯ ($\bar{X} = 2.3923$) เพื่อนชอบแกล้งว่าเป็นตัวตลก ($\bar{X} = 2.4277$) ตามลำดับ

ตาราง 4 ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) เป็นรายข้อของแบบสอบถามปัญหาการปรับตัวกับสภาพภายในครอบครัว

ข้อที่	ปัญหา	ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ของปัญหา		รวม
		กรุงเทพฯ	สงขลา	
1.	อาศัยอยู่กับคนอื่นทำให้ขาดอิสระในการทำงาน	2.4550	3.0540	2.7492
2.	สถานที่บ้านคับแคบ อึดอัด และไม่ถูกสุขลักษณะ เช่น อยู่ใกล้ที่ทิ้งขยะ	2.2985	2.7027	2.4970
3.	พ่อแม่ยุคครองไม่ฟังความคิดเห็น	2.6811	2.6276	2.6548
4.	พ่อแม่ยุคครองไม่ให้ความยุติธรรม	2.4608	2.4594	2.4601
5.	พ่อแม่ยุคครองไม่เข้าใจและไม่ให้ความอบอุ่นเพียงพอ	2.5971	2.5195	2.5589
6.	พ่อแม่ยุคครองไม่ให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง	2.6637	2.6726	2.6681
7.	สมาชิกภายในบ้านมีเรื่องทะเลาะวิวาทกันบ่อย	2.6521	2.5495	2.6017
8.	พี่น้องไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน	2.6405	2.6276	2.6342
9.	ครอบครัวมีปัญหาทางคานเศรษฐกิจ เช่น มีเงินไม่พอใช้ถึงสิ้นเดือน	2.6898	2.8978	2.7920
10.	เพื่อนบ้านเป็นนักเลงการพนันหรือมีงานชั้ชวนไปในทางเสื่อมเสีย เช่น เสพ ยาเสพติด ฯลฯ	1.9652	2.6786	2.3156

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อที่	ปัญหา	ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ของปัญหา		รวม
		กรุงเทพฯ	สงขลา	
11.	บรรยากาศภายในบ้านมีความเงียบเหงาและ ไม่อบอุ่น	2.3710	2.5015	2.4351
12.	พ่อแม่ปกครองมีความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ แตกต่างกันกับเด็กเสมอ	2.7565	2.7897	2.7728
13.	พ่อแม่ปกครองไม่อนุญาตให้ออกนอกบ้าน	2.6550	2.7177	2.6858
14.	พ่อแม่ปกครองไม่มีเวลาสนทนากับเด็ก	2.6811	2.5105	2.5973
15.	พ่อแม่ปกครองไม่สนใจและไม่เข้าใจลูก	2.7304	2.6756	2.7035
16.	พ่อแม่ปกครองไม่สนใจคอนรับเมื่อมีเพื่อน ของลูกมาเยี่ยมบ้าน	2.0724	2.4234	2.2448
17.	พ่อแม่ปกครองใช้อารมณ์อย่างไม่มีเหตุผล	2.5826	2.5195	2.5516
18.	พ่อแม่ปกครองไม่ให้อิสระในการแสดง ความคิดเห็น	2.4637	2.7417	2.6002
19.	พ่อแม่ปกครองไม่สนใจในเรื่องส่วนตัว	2.4521	2.5525	2.5014
20.	พ่อแม่ปกครองไม่ให้ความเป็นกันเองกับลูก	2.3391	2.3513	2.3451
21.	สิ่งแวดล้อมภายในบ้านไม่เหมาะสมแก่การ คหหนังสือ เช่น มีเสียงรบกวน เป็นต้น	3.0956	3.0660	3.0811
22.	ขาดเงินใช้จ่ายในเรื่องการเรียนและอุปกรณ์ การเรียน	2.5014	2.6936	2.5958
23.	สมาชิกในบ้านไม่สนใจกิจการทางหรือการ แสดงออกในความไม่พอใจของคนในบ้าน	2.4608	2.4324	2.4469

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อที่	ปัญหา	ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ของปัญหา		รวม
		กรุงเทพฯ	สงขลา	
24.	พ่อแม่ผู้ปกครองไม่ให้อิสระเป็นตัวของตัวเอง	2.6695	2.5615	2.6165
25.	พ่อแม่ผู้ปกครองไม่มีเวลาให้คำปรึกษาหรือคำแนะนำ	2.6231	2.6816	2.6519
26.	ไม่สามารถที่จะปรับตัวกับคนอื่นในบ้านได้ เช่น สมาชิกภายในบ้านอาจตำหนิหรือบังคับ หรือไม่มีเวลา	2.7913	2.7807	2.7861
27.	พี่น้องอิจฉาริษยากัน	2.0898	2.2852	2.1858
	เฉลี่ย	2.5348	2.6324	2.5828

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่าปัญหาการปรับตัวของนักเรียนกับสภาพภายในครอบครัว โดยเฉลี่ยทั้งหมด อยู่ในระดับ "ปานกลาง" ($\bar{X} = 2.5828$) เมื่อพิจารณาแยกนักเรียนใน กรุงเทพฯ และนักเรียนในสงขลา แล้วจะเห็นได้ว่า นักเรียนในสงขลามีปัญหาโดยเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนในกรุงเทพฯ อยู่บ้าง ($\bar{X} = 2.6324, 2.5348$)

สำหรับปัญหาที่มีผลต่อการปรับตัวของนักเรียนมาก โดยเรียงตามคะแนนเฉลี่ยได้ดังนี้ สิ่งแวดล้อมภายในบ้านไม่เหมาะสมแก่การคหุหนังสือ เช่น มีเสียงรบกวน ฯลฯ ($\bar{X} = 3.0811$) ครอบครัวมีปัญหาทางคานเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 2.7920$) ไม่สามารถจะปรับตัวกับคนอื่นในบ้านได้ ($\bar{X} = 2.7861$) พ่อแม่ผู้ปกครองมีความเห็นแตกต่างกับเด็กเสมอ ($\bar{X} = 2.7728$) พ่อแม่ผู้ปกครองไม่เห็นใจและไม่เข้าใจลูก ($\bar{X} = 2.7035$) ตามลำดับ

ลวนปัญหาที่น้อยที่สุด คือ พี่น้องอิจฉาริษยากัน ($\bar{X} = 2.1858$) พ่อแม่ผู้ปกครองไม่สนใจต้อนรับเมื่อมีเพื่อนของลูกมาเยี่ยมบ้าน ($\bar{X} = 2.2448$) เพื่อนบ้านเป็นนักเลงการพนัน และชักชวนไปในทางเสื่อมเสีย ($\bar{X} = 2.3156$) ตามลำดับ

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามปัญหาการปรับตัวกับครู

ข้อที่	ปัญหา	ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ของปัญหา		รวม
		กรุงเทพฯ	สงขลา	
1.	ครูลงโทษ เช่น เขียนค้ ุณักเรียนที่ทำผิดเกินกว่าเหตุ	2.5942	2.6756	2.6342
2.	ครูไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน เช่นไม่ให้โอกาสนักเรียนแก้ตัวเมื่อทำผิด	2.8086	2.9639	2.8849
3.	ครูให้ทำการบ้าน หรือแบบฝึกหัดมากเกินไป โดยไม่คำนึงว่านักเรียนจะทำได้หรือไม่	3.0347	3.0810	3.0575
4.	ครูใช้อารมณ์ตัดสินเรื่องราวต่าง ๆ โดยขาดเหตุผล	2.6782	2.9729	2.8230
5.	ครูบางคนสนใจแต่นักเรียนที่เรียนดี	3.5536	3.4504	3.5029
6.	ครูไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาในชั้น	2.5768	2.7267	2.6504
7.	ครูใช้ให้นักเรียนทำงานส่วนตัว โดยไม่คำนึงถึงความสมัครใจของนักเรียน	2.7246	2.9729	2.8466
8.	ครูไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามสิ่งที่นักเรียนไม่เข้าใจ	2.1536	2.4440	2.2964
9.	ครูถือตัวไม่ยอมเป็นกันเองกับนักเรียน	2.3536	2.7717	2.5589
10.	ครูมุ่งแต่สอนหรือให้จดงานมากเกินไปโดยไม่ซักถามนักเรียน	2.6782	2.8738	2.7743
11.	ครูเชื่อคำฟ้องของนักเรียนโดยไม่หาข้อเท็จจริง	2.4492	2.7567	2.6002
12.	ครูไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม	2.2173	2.5465	2.3790
13.	ครูไม่ให้คำแนะนำในการแก้ปัญหาต่าง ๆ	2.3246	2.6606	2.4896

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อที่	ปัญหา	ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{x}) ของปัญหา		รวม
		กรุงเทพฯ	สงขลา	
14.	ครูไม่ให้ความสนิทสนมมากพอ ทำให้นักเรียน ไม่กล้าเข้าหาครู	2.8550	3.0570	2.9542
15.	ครูไม่สนใจปัญหาความเดือดร้อนของนักเรียน	2.6550	2.9849	2.8171
16.	ครูไม่ให้ความอบอุ่นและเป็นที่ปรึกษาทาง การเรียน	2.5565	2.8768	2.7138
17.	ครูบางคนสอนเร็ว	3.5159	3.3123	3.4159
18.	สถานที่พักของครูไม่เป็นสัดส่วน ทำให้ไม่กล้า เข้าไปปรึกษาเพราะครุหลายท่านนั่งรวมกันอยู่	3.3710	3.2102	3.2920
19.	ครูไม่สนใจคนที่เรียนไม่ทันไม่เข้าใจ	2.9884	3.2402	3.1120
20.	ไม่ชอบครูที่สอน (เป็นส่วนตัว) ทำให้เรียนไม่ดี	3.0695	3.0570	3.0634
21.	ครูใช้คำหยาบคายในเวลาคุนักเรียน	2.8434	3.2492	3.0427
22.	ครูไม่ให้ความยุติธรรมกับนักเรียนทุกคน	2.7855	3.1291	2.9542
23.	ครูบังคับเกินไปทำให้นักเรียนไม่อยากเรียน วิชานั้น	3.2000	3.0840	3.1430
24.	ครูบางคนทำตัวเคร่งครัดในขณะที่กำลังสอน	3.1913	3.1891	3.1902
25.	ครูไม่รับฟังความคิดเห็นจากนักเรียน	2.5449	2.7987	2.6666
26.	เมื่อนักเรียนทำผิดกันเดียว ครูจะลงโทษหมด ทุกคน	2.7565	2.9249	2.8392
27.	ครูบางคนประพฤติตัวไม่เหมาะสม เช่น การแต่งกาย ภาษาที่ใช้	2.9739	3.1981	3.0840
	เฉลี่ย	2.7946	2.9707	2.8810

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีปัญหาการปรับตัวกับครู โดยเฉลี่ยทั้งหมดอยู่ในระดับ "ปานกลาง" ($\bar{X} = 2.8810$) เพื่อพิจารณาแยกนักเรียนในกรุงเทพฯ และนักเรียนในสงขลาแล้วจะเห็นว่า นักเรียนในสงขลามีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนในกรุงเทพฯ ($\bar{X} = 2.9707, 2.7946$)

สำหรับปัญหาที่มีผลต่อการปรับตัวของนักเรียนมาก โดยเรียงตามคะแนนเฉลี่ยได้ดังนี้ ครูสนใจแต่นักเรียนที่เรียนดี ($\bar{X} = 3.5029$) ครูบางคนสอนเร็ว ($\bar{X} = 3.4159$) สถานที่พักของครูไม่เป็นสัดส่วน ทำให้ไม่กล้าเข้าไปปรึกษา เพราะครูหลายท่านนั่งรวมกันอยู่ ($\bar{X} = 3.2920$) ครูทำตัวเคร่งครัดในเวลาที่กำลังสอน ($\bar{X} = 3.1902$) ครูบังคับเกินไป ทำให้นักเรียนไม่อยากเรียนวิชานั้น ($\bar{X} = 3.1430$) ครูไม่สนใจคนที่เรียนไม่ทันไม่เข้าใจ ($\bar{X} = 3.1120$) ไม่ชอบครูที่สอน (เป็นส่วนตัว) ทำให้เรียนไม่ดี ($\bar{X} = 3.0634$) ตามลำดับ สำหรับปัญหาที่พบน้อยที่สุด คือ ครูไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามสิ่งที่นักเรียนไม่เข้าใจ ($\bar{X} = 2.2964$) ครูไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม ($\bar{X} = 2.3790$) ครูไม่ให้คำแนะนำในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ($\bar{X} = 2.4896$) ครูถือตัวไม่ยอมเป็นกันเองกับนักเรียน ($\bar{X} = 2.5589$) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านปรับตัว กับบรรยากาศด้านการเรียนการสอน การปรับตัวกับเพื่อน การปรับตัวกับสภาพภายในครอบครัว การปรับตัวกับครู ตามตัวแปรสถานที่ตั้งของโรงเรียน เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การอบรมเลี้ยงดู และฐานะทางเศรษฐกิจ

ตาราง 6 เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวทั้งสี่ด้าน ระหว่างนักเรียนในกรุงเทพมหานครและสงขลา

สภาพปัญหา	N	\bar{X}	S^2	t
ค่านมรรยาทาศึกษาการเรียนการสอน				
กรุงเทพมหานคร	345	52.95	165.256	4.4276**
สงขลา	333	57.72	227.970	
เพื่อน				
กรุงเทพมหานคร	345	74.46	509.275	1.3707
สงขลา	333	76.66	368.494	
สภาพภายในครอบครัว				
กรุงเทพมหานคร	345	68.58	339.988	1.9847*
สงขลา	333	71.59	577.766	
ครู				
กรุงเทพมหานคร	345	75.19	498.287	2.8261**
สงขลา	333	80.51	697.521	
โดยส่วนรวม				
กรุงเทพมหานคร	345	271.19	1163.760	3.5082**
สงขลา	333	286.49	5211.410	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนในกรุงเทพฯ และนักเรียนในสงขลา มีปัญหาในด้านการปรับตัวกับบรรยากาศการเรียนการสอนกับครู และกับสภาพภายในครอบครัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ แต่สำหรับปัญหาการปรับตัวกับเพื่อนพบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมทั้งสี่ด้าน ปรากฏว่า นักเรียนในกรุงเทพฯ และนักเรียนในสงขลา มีปัญหาการปรับตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 7 เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวทั้งสี่ด้าน ระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

สภาพปัญหา	N	\bar{X}	S ²	t
ค่านมรยภาคการ เรียนการสอน				
ชาย	364	54.69	180.97	1.1900
หญิง	314	56.00	224.98	
เพื่อน				
ชาย	364	74.26	202.32	1.9869 *
หญิง	314	76.91	413.05	
สภาพภายในครอบครัว				
ชาย	364	66.82	494.79	3.8557 **
หญิง	314	73.82	610.99	
ครู				
ชาย	364	77.22	594.05	0.5191
หญิง	314	78.22	653.51	
โดยส่วนรวม				
ชาย	364	273.09	1001.82	2.0728 *
หญิง	314	286.31	11900.20	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีปัญหาในด้านการปรับตัวกับเพื่อน และสภาพภายในครอบครัว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ แต่สำหรับปัญหาการปรับตัวกับบรรยากาศด้านการเรียนการสอนและกับครูพบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมทั้งสี่ด้าน ปรากฏว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีปัญหาการปรับตัว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 8 เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวทั้งสี่ด้าน ระหว่างนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน

สภาพปัญหา	N	\bar{X}	S^2	t
บรรยากาศการเรียนการสอน				
ผลสัมฤทธิ์ต่ำ	191	55.15	184.22	1.6522
ผลสัมฤทธิ์สูง	180	52.77	202.12	
เพื่อน				
ผลสัมฤทธิ์ต่ำ	191	74.89	373.04	1.0817
ผลสัมฤทธิ์สูง	180	72.76	349.94	
สภาพภายในครอบครัว				
ผลสัมฤทธิ์ต่ำ	191	71.20	650.65	4.6242**
ผลสัมฤทธิ์สูง	180	52.86	2221.30	
ครู				
ผลสัมฤทธิ์ต่ำ	191	77.82	548.14	0.5166
ผลสัมฤทธิ์สูง	180	76.67	377.61	
โดยส่วนรวม				
ผลสัมฤทธิ์ต่ำ	191	279.08	5341.79	1.4983
ผลสัมฤทธิ์สูง	180	268.30	4282.65	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีปัญหาในด้านการปรับตัวกับสภาพภายในครอบครัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่สำหรับปัญหาในด้านการปรับตัวกับบรรยากาศด้านการเรียนการสอนกับเพื่อน และกับครูพบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมทั้งสี่ด้าน ปรากฏว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีปัญหาการปรับตัวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 9 เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวกับบรรยากาศด้านการเรียนการสอน ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

Source of Variations	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	5633.63	2816.81	13.27**
ภายในกลุ่ม	519	110103.16	212.14	
ผลรวม	521	115736.79		

$$F_{.01}(2, 519) = 4.66$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 9 จะเห็นได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน คือ แบบปล่อยปละละเลย แบบเข้มงวดกวดขัน และแบบประชาธิปไตย มีปัญหาการปรับตัวกับบรรยากาศด้านการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย แบบเข้มงวดกวดขัน และแบบประชาธิปไตย มีปัญหาการปรับตัวกับบรรยากาศด้านการเรียนการสอนแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่สี่ว่า "นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน จะมีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวแตกต่างกัน"

เพื่อต้องการทราบว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใดมีปัญหาการปรับตัวกับบรรยากาศการเรียนการสอนแตกต่างกันบ้าง จึงทำการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้ q-Statistic ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 10

ตาราง 10 เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวกับบรรยากาศการเรียนการสอน ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันเป็นรายคู่

การอบรมเลี้ยงดู		ป ล อ ย ป ล ะ ล ะ เ ล ย	เ ช ม ง ว ด ก ว ค ช ัน	ป ร ะ ช า ช ิ ป ไ ท ย
	\bar{x}	59.01	58.18	51.91
ป ล อ ย ป ล ะ ล ะ เ ล ย	59.01	—	.83	7.10**
เ ช ม ง ว ด ก ว ค ช ัน	58.18		—	6.27**
ป ร ะ ช า ช ิ ป ไ ท ย	51.91			—
			$r = 2$	$r = 3$
	$q_{.99}(r, 519)$		3.64	4.12
	$q_{.99}(r, 519) \times \sqrt{MS_{error}/n}$		4.4639	5.0525

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 10 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบป ล อ ย ป ล ะ ล ะ เ ล ย และแบบเ ช ม ง ว ด ก ว ค ช ัน มีปัญหาการปรับตัวกับบรรยากาศการเรียนการสอน แตกต่างจากนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบป ร ะ ช า ช ิ ป ไ ท ย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเ ช ม ง ว ด ก ว ค ช ัน กับแบบป ล อ ย ป ล ะ ล ะ เ ล ย มีปัญหาการปรับตัวกับบรรยากาศการเรียนการสอนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และแบบเข้มงวดกวดขัน มีปัญหาการปรับตัวกับบรรยากาศการเรียนการสอนมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ส่วนนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยกับนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน มีปัญหาการปรับตัวใกล้เคียงกัน

ตาราง 11 เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวกับเพื่อน ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

Source of Variations	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	15742.21	7871.10	22.38 **
ภายในกลุ่ม	519	182532.67	351.70	
ผลรวม	521	198274.88		

$$F_{.01}(2,519) = 4.66$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 11 จะเห็นได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน คือ แบบปล่อยปละละเลย แบบเข้มงวดกวดขัน และแบบประชาธิปไตย มีปัญหาการปรับตัวกับเพื่อนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย แบบเข้มงวดกวดขัน และแบบประชาธิปไตย มีปัญหาการปรับตัวกับเพื่อนแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่สี่ว่า "นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน จะมีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัว แตกต่างกัน"

เพื่อต้องการทราบว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใดมีปัญหาการปรับตัวกับเพื่อนแตกต่างกันบ้าง จึงทำการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้ q-Statistic ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 12

ตาราง 12 เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวกับเพื่อน ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันเป็นรายคู่

การอบรมเลี้ยงดู	เขมวงกวกคชัน		ปลอยปลละละ เลย	ประชาชิปไตย
	\bar{X}	82.64		
เขมวงกวกคชัน	82.64	—	2.4	11.90**
ปลอยปลละละ เลย	80.24	—	—	9.5**
ประชาชิปไตย	70.74	—	—	—
			$r = 2$	$r = 3$
q.99 (r, 519)			3.64	4.12
q.99 (r, 519) $\times \sqrt{MS_{error}/n}$			5.7476	6.5056

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 12 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเขมวงกวกคชันและแบบปลอยปลละละ เลย มีปัญหาการปรับตัวกับเพื่อน แตกต่างจากนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาชิปไตย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเขมวงกวกคชันกับแบบปลอยปลละละ เลย มีปัญหาการปรับตัวกับเพื่อนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเขมวงกวกคชัน และแบบปลอยปลละละ เลย มีปัญหาการปรับตัวกับเพื่อนมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาชิปไตย ส่วนนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปลอยปลละละ เลย กับนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเขมวงกวกคชัน มีปัญหาการปรับตัวใกล้เคียงกัน

ตาราง 13 เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวกับสภาพภายในครอบครัวระหว่างนักเรียนที่ได้รับการอบรม
เลี้ยงดูต่างกัน

Source of Variations	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	66877.11	33438.55	69.52**
ภายในกลุ่ม	519	249614.93	480.95	
ผลรวม	521	316492.04		

$$F_{.01} (2, 519) = 4.66$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 13 จะเห็นได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน คือ แบบปล่อย
ปละละเลย แบบเข้มงวดกวดขัน และแบบประชาธิปไตย มีปัญหาการปรับตัวกับสภาพภายใน
ครอบครัว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย แบบเข้มงวดกวดขัน
และแบบประชาธิปไตย มีปัญหาการปรับตัว กับสภาพภายในครอบครัว แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้อง
กับสมมติฐานข้อที่สี่ว่า "นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน จะมีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัว
แตกต่างกัน"

เพื่อต้องการทราบว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใดมีปัญหาการปรับตัวกับสภาพ
ภายในครอบครัวแตกต่างกันบ้าง จึงทำการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้
q-Statistic ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 14

ตาราง 14 เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวกับสภาพภายในครอบครัวระหว่างนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันเป็นรายคู่

การอบรมเลี้ยงดู	ปล่อยปละละเลย		เข้มงวดกวดขัน	ประชาธิปไตย
	\bar{X}	82.70	82.28	59.70
ปล่อยปละละเลย	82.70	—	.42	23.00**
เข้มงวดกวดขัน	82.28		—	22.58**
ประชาธิปไตย	59.70			—

		$r = 2$	$r = 3$
$q_{.99}(r, 519)$		3.64	4.12
$q_{.99}(r, 519) \times \sqrt{MS_{error}/n}$		6.7212	7.6075

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 14 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และแบบเข้มงวดกวดขัน มีปัญหาการปรับตัวกับสภาพภายในครอบครัว แตกต่างจากนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน และแบบปล่อยปละละเลย มีปัญหาการปรับตัวกับสภาพภายในครอบครัวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และแบบเข้มงวดกวดขัน มีปัญหาการปรับตัวกับสภาพภายในครอบครัวมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ส่วนนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยกับนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน มีปัญหาการปรับตัวใกล้เคียงกัน

ตาราง 15 เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวกับครู ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

Source of Variations	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	14745.50	7372.75	14.23**
ภายในกลุ่ม	519	268878.88	518.07	
ผลรวม	521	283624.38		

$$F_{.01} (2, 519) = 4.66$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 15 จะเห็นได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน คือ แบบปล่อยปละละเลย แบบเข้มงวดกวดขัน และแบบประชาธิปไตย มีปัญหาการปรับตัวกับครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย แบบเข้มงวดกวดขัน และแบบประชาธิปไตย มีปัญหาการปรับตัวกับครู แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่สี่ว่า "นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน จะมีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวแตกต่างกัน"

เพื่อต้องการทราบว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใดมีปัญหาการปรับตัวกับครูแตกต่างกันบ้าง จึงทำการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้ q-statistic ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 16

ตาราง 16 เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวกับครู ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน เป็นรายคู่

การอบรมเลี้ยงดู		ป ล อ ย ป ล ะ ล ะ เ ล ย	เ ช ม ง ว ก ก ว ค ช ัน	ป ร ะ ช า ช ิ ป ไ ท ย
	\bar{X}	84.52	82.77	72.82
ป ล อ ย ป ล ะ ล ะ เ ล ย	84.52	—	1.75	11.7**
เ ช ม ง ว ก ก ว ค ช ัน	82.77		—	9.95**
ป ร ะ ช า ช ิ ป ไ ท ย	72.82			—
			$r = 2$	$r = 3$
	$q_{.99}(r, 519)$		3.64	4.12
	$q_{.99}(r, 519) \times \sqrt{MS_{error}/n}$		6.9758	7.8957

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 16 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบป ล อ ย ป ล ะ ล ะ เ ล ย และแบบ เ ช ม ง ว ก ก ว ค ช ัน มีปัญหาการปรับตัวกับครูแตกต่างจากนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบป ร ะ ช า ช ิ ป ไ ท ย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ เ ช ม ง ว ก ก ว ค ช ันกับแบบป ล อ ย ป ล ะ ล ะ เ ล ย มีปัญหาการปรับตัวกับครูไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบป ล อ ย ป ล ะ ล ะ เ ล ย และแบบ เ ช ม ง ว ก ก ว ค ช ัน มีปัญหาการปรับตัวกับครูมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบป ร ะ ช า ช ิ ป ไ ท ย ส่วนนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบป ล อ ย ป ล ะ ล ะ เ ล ยกับนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ เ ช ม ง ว ก ก ว ค ช ัน มีปัญหาการปรับตัวใกล้เคียงกัน

ตาราง 17 เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวโดยส่วนรวม ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู
ต่างกัน

Source of Variations	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	333592.77	166796.00	37.76**
ภายในกลุ่ม	519	2292420.17	4416.99	
ผลรวม	521	2626012.94		

$$F_{.01} (2, 519) = 4.66$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 17 จะเห็นได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน คือ แบบปล่อยปละ
ละเลย แบบเข้มงวดกวดขัน และแบบประชาธิปไตย มีปัญหาการปรับตัวโดยส่วนรวมแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย แบบเข้มงวดกวดขัน และ
แบบประชาธิปไตย มีปัญหาการปรับตัวโดยส่วนรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่สี่ว่า
"นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน จะมีสภาพปัญหาในการปรับตัวแตกต่างกัน"

เพื่อต้องการทราบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใดมีปัญหาการปรับตัวโดย
ส่วนรวมแตกต่างกันบ้าง จึงทำการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้ q -
statistic ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 18

ตาราง 18 เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวโดยส่วนรวม ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันเป็นรายคู่

การอบรมเลี้ยงดู		ป ล อ ย ป ล ะ ล ะ เ ล ย	เ ช ม ง ว ค ก ว ค ษ ัน	ป ร ะ ช า ธิ ป ไ ท ย
	\bar{X}	306.60	305.87	255.24
ป ล อ ย ป ล ะ ล ะ เ ล ย	306.60	—	.73	51.36**
เ ช ม ง ว ค ก ว ค ษ ัน	305.87		—	50.63**
ป ร ะ ช า ธิ ป ไ ท ย	255.24			—
			$r = 2$	$r = 3$
	$q_{.99}(r, 519)$		3.64	4.12
	$q_{.99}(r, 519) \times \sqrt{MS_{error}/n}$		20.3687	23.0546

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 18 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบป ล อ ย ป ล ะ ล ะ เ ล ย และแบบเ ช ม ง ว ค ก ว ค ษ ัน มีปัญหาการปรับตัวโดยส่วนรวม แตกต่างจากนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบป ร ะ ช า ธิ ป ไ ท ย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเ ช ม ง ว ค ก ว ค ษ ันกับแบบป ล อ ย ป ล ะ ล ะ เ ล ย มีปัญหาการปรับตัวโดยส่วนรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบป ล อ ย ป ล ะ ล ะ เ ล ย และแบบเ ช ม ง ว ค ก ว ค ษ ัน มีปัญหาการปรับตัวมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบป ร ะ ช า ธิ ป ไ ท ย ส่วนนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบป ล อ ย ป ล ะ ล ะ เ ล ย กับนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเ ช ม ง ว ค ก ว ค ษ ัน มีปัญหาการปรับตัวใกล้เคียงกัน

ตาราง 19 เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวกับบรรยากาศการเรียนการสอนระหว่างนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน

Source of Variations	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	14398.02	7199.01	37.38**
ภายในกลุ่ม	675	129969.47	192.54	
ผลรวม	677	144367.49		

$$F_{.01} (2, 675) = 4.62$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 19 จะเห็นได้ว่านักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน คือ ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ปานกลาง และสูง มีปัญหาการปรับตัวกับบรรยากาศการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

แสดงว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ต่ำ ปานกลาง และสูง มีปัญหาการปรับตัวกับบรรยากาศการเรียนการสอนแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ห้าว่า "นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกันจะมีสภาพปัญหาในการปรับตัวแตกต่างกัน"

เพื่อต้องการทราบว่านักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับใดมีปัญหาการปรับตัวกับบรรยากาศการเรียนการสอนแตกต่างกันบ้าง จึงทำการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้ q-statistic ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 20

ตาราง 20 เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวกับบรรยากาศด้านการเรียนการสอนระหว่างนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกันเป็นรายคู่

ฐานะทางเศรษฐกิจ	ค่า			
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	
	\bar{X}	63.86	53.88	49.43
ต่ำ	63.86	—	9.98**	14.43**
ปานกลาง	53.88		—	4.45*
สูง	49.43			—

	$r = 2$	$r = 3$
q.99 (r, 675)	3.64	4.12
q.99 (r, 675) $\times \sqrt{MS_{error}/n}$	4.2525	4.8132
q.95 (r, 675)	2.77	3.31
q.95 (r, 675) $\times \sqrt{MS_{error}/n}$	3.2361	3.8669

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 พบว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำมีปัญหาการปรับตัวกับบรรยากาศด้านการเรียนการสอนแตกต่างจากนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลางและสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง มีปัญหาการปรับตัวกับบรรยากาศด้านการเรียนการสอนแตกต่างจากนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

แสดงว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำมีปัญหาการปรับตัวกับบรรยากาศการเรียนการสอนมากกว่านักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลางและสูง ส่วนนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง มีปัญหาการปรับตัวกับบรรยากาศการเรียนการสอนมากกว่านักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง

ตาราง 21 เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวกับเพื่อน ระหว่างนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน

Source of Variations	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	11467.67	5733.84	
ภายในกลุ่ม	675	298471.28	442.18	12.97**
ผลรวม	677	309938.95		

$$F_{.01} (2, 675) = 4.62$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 21 จะเห็นได้ว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน คือ ฐานะทางเศรษฐกิจ ต่ำ ปานกลาง และสูง มีปัญหาการปรับตัวกับเพื่อน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

แสดงว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ ปานกลาง และสูง มีปัญหาการปรับตัวกับเพื่อนแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ห้าว่า "นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน จะมีสภาพปัญหาในการปรับตัวแตกต่างกัน"

เพื่อต้องการทราบว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับใด มีปัญหาการปรับตัวกับเพื่อนแตกต่างกันบ้าง จึงทำการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้ q-statistic ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 22

ตาราง 22 เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวกับเพื่อน ระหว่างนักเรียนที่มีฐานะทาง เศรษฐกิจของ ครอบครัวต่างกันเป็นรายคู่

ฐานะทางเศรษฐกิจ	ค่า			
	\bar{X}	ต่ำ	ปานกลาง	สูง
	\bar{X}	82.79	73.06	71.65
ต่ำ	82.79	—	9.73**	11.14**
ปานกลาง	73.06		—	1.41
สูง	71.65			—
			r = 2	r = 3
	q.99 (r, 675)		3.64	4.12
	q.99 (r, 675) $\times \sqrt{\frac{MS_{error}}{n}}$		6.4442	7.2940

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 22 พบว่า นักเรียนที่มีฐานะทาง เศรษฐกิจต่ำมีปัญหาการปรับตัวกับเพื่อน แตกต่างจากนักเรียนที่มีฐานะทาง เศรษฐกิจปานกลางและสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนที่มีฐานะทาง เศรษฐกิจปานกลางกับสูง มีปัญหาการปรับตัวกับเพื่อนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

แสดงว่า นักเรียนที่มีฐานะทาง เศรษฐกิจต่ำมีปัญหาการปรับตัวกับเพื่อนมากกว่านักเรียนที่มีฐานะทาง เศรษฐกิจปานกลางและสูง ส่วนนักเรียนที่มีฐานะทาง เศรษฐกิจปานกลางกับนักเรียนที่มีฐานะทาง เศรษฐกิจสูง มีปัญหาการปรับตัวกับเพื่อนใกล้เคียงกัน

ตาราง 23 เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวกับสภาพภายในครอบครัวระหว่างนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน

Source of Variations	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	23357.24	11678.62	16.50**
ภายในกลุ่ม	675	477696.48	707.69	
ผลรวม	677	501053.72		

$$F_{.01} (2, 675) = 4.62$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 23 จะเห็นได้ว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน คือ ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ปานกลาง และสูง มีปัญหาการปรับตัวกับสภาพภายในครอบครัวแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

แสดงว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ ปานกลาง และสูง มีปัญหาการปรับตัวกับสภาพภายในครอบครัวแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อห้าที่ว่า "นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน จะมีสภาพปัญหาในการปรับตัวแตกต่างกัน"

เพื่อต้องการทราบว่านักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับใดมีปัญหาการปรับตัวกับสภาพในครอบครัวแตกต่างกันบ้าง จึงทำการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้ q-statistic ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 24

ตาราง 24 เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวกับสภาพภายในครอบครัว ระหว่างนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกันเป็นรายคู่

ฐานะทางเศรษฐกิจ	ค่า				
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง		
	\bar{X}	79.73	66.82	61.67	
ต่ำ	79.73	—	12.91**	18.06**	
ปานกลาง	66.82	—	—	5.15	
สูง	61.67	—	—	—	
			r = 2	r = 3	
			q.99 (r, 675)	3.64	4.12
			q.99 (r, 675) $\times \sqrt{\frac{MS_{error}}{n}}$	8.1525	9.2275

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 24 พบว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำมีปัญหาการปรับตัวกับสภาพภายในครอบครัวแตกต่างจากนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลางและสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลางกับสูง มีปัญหาการปรับตัวกับสภาพภายในครอบครัวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

แสดงว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำมีปัญหาการปรับตัวกับสภาพภายในครอบครัวมากกว่านักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลางและสูง ส่วนนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลางกับนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง มีปัญหาการปรับตัวกับสภาพภายในครอบครัวใกล้เคียงกัน

ตาราง 25 เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวกับครู ระหว่างนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน

Source of Variations	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	18071.41	9035.70	
ภายในกลุ่ม	675	465215.05	689.20	13.11**
ผลรวม	677	483286.46		

$$F_{.01} (2, 675) = 4.62$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 25 จะเห็นได้ว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน คือ ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ปานกลาง และสูง มีปัญหาการปรับตัวกับครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

แสดงว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ ปานกลาง สูง มีปัญหาการปรับตัวกับครูแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ห้าว่า "นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกัน จะมีสภาพปัญหาในการปรับตัวแตกต่างกัน

เพื่อต้องการทราบว่านักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับใด มีปัญหาการปรับตัวกับครู แตกต่างกันบ้าง จึงทำการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้ q-statistic ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 26

ตาราง 26 เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวกับครู ระหว่างนักเรียนที่มีฐานะทาง เศรษฐกิจของ ครอบครัวต่างกันเป็นรายคู่

ฐานะทาง เศรษฐกิจ		ต่ำ	ปานกลาง	สูง
	\bar{X}	86.66	74.12	73.97
ต่ำ	86.66	—	12.54**	12.69**
ปานกลาง	74.12		—	.15
สูง	73.97			—
			$r = 2$	$r = 3$
q.99 (r, 675)			3.64	4.12
q.99 (r, 675) $\times \sqrt{MS_{error}/n}$			8.0454	9.1064

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 26 พบว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำมีปัญหาการปรับตัวกับครูแตกต่างจากนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจ ปานกลาง และสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลางกับสูง มีปัญหาการปรับตัวกับครูไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

แสดงว่า นักเรียนที่มีฐานะทาง เศรษฐกิจต่ำมีปัญหาการปรับตัวกับครูมากกว่านักเรียนที่มีฐานะทาง เศรษฐกิจปานกลางและสูง ส่วนนักเรียนที่มีฐานะทาง เศรษฐกิจปานกลางกับนักเรียนที่มีฐานะทาง เศรษฐกิจสูง มีปัญหาการปรับตัวกับครูใกล้เคียงกัน

ตาราง 27 เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวโดยส่วนรวม ระหว่างนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน

Source of Variations	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	230417.22	115208.61	
ภายในกลุ่ม	675	3010884.15	4460.56	25.82**
ผลรวม	677	3241301.37		

$$F_{.01} (2, 675) = 4.62$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 27 จะเห็นได้ว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน คือ ฐานะทางเศรษฐกิจ ต่ำ ปานกลางและสูง มีปัญหาการปรับตัวโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

แสดงว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ ปานกลาง และสูง มีปัญหาการปรับตัวโดยส่วนรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ห้าว่า "นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน จะมีสภาพปัญหาในการปรับตัวแตกต่างกัน"

เพื่อต้องการทราบว่านักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับใดมีปัญหาการปรับตัวโดยส่วนรวมแตกต่างกันบ้าง จึงทำการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้ q-statistic ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 28

ตาราง 28 เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวโดยส่วนรวม ระหว่างนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกันเป็นรายคู่

ฐานะทางเศรษฐกิจ		ต่ำ	ปานกลาง	สูง
	\bar{X}	312.72	271.73	256.74
ต่ำ	312.72	—	40.99**	55.98**
ปานกลาง	271.73		—	14.99
สูง	256.74			—
			r = 2	r = 3
	q.99 (r, 675)		3.64	4.12
	q.99 (r, 675) $\times \sqrt{MS_{error}/n}$		20.4680	23.1671

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 28 พบว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำมีปัญหาการปรับตัวโดยส่วนรวมแตกต่างจากนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลางและสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลางและสูง มีปัญหาการปรับตัวโดยส่วนรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

แสดงว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำมีปัญหาการปรับตัวโดยส่วนรวมมากกว่านักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลางและสูง ส่วนนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลางกับนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง มีปัญหาการปรับตัวโดยส่วนรวมใกล้เคียงกัน

สรุป อภิปรายผล และขอเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวของนักเรียนในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดสงขลา ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
 - 1.1 การปรับตัวของนักเรียนกับบรรยากาศด้านการเรียนการสอน
 - 1.2 การปรับตัวของนักเรียนกับเพื่อน
 - 1.3 การปรับตัวของนักเรียนกับสภาพภายในครอบครัว
 - 1.4 การปรับตัวของนักเรียนกับครู
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวของนักเรียน เมื่อแยกตามเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การอบรมเลี้ยงดู และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายและหญิง ซึ่งกำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร และในจังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2521 จำนวน 678 คน เป็นชาย 364 คน และเป็นหญิง 314 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ แบ่งออกเป็นสองชุด คือ

1. แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู เป็นมาตราส่วนประมาณค่า ห้าอันดับ จำนวน 60 ข้อ ประกอบด้วยข้อคำถามวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย แบบเข้มงวดกวดขัน และแบบประชาธิปไตย
2. แบบสอบถามสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวของนักเรียน เป็นมาตราส่วนประมาณค่า ห้าอันดับ จำนวน 100 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง และนำไปทดลองกับนักเรียน

จำนวน 100 คน แล้วหาค่าอำนาจจำแนก ตัดข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกต่ำกว่า .05 ออก แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่นได้ .96

การวิเคราะห์หขอมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์หาคะแนนเฉลี่ยรายข้อของแบบสอบถามสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวทั้งสี่ด้าน คือ

- 1.1 การปรับตัวของนักเรียนกับบรรยากาศด้านการเรียนการสอน
- 1.2 การปรับตัวของนักเรียนกับเพื่อน
- 1.3 การปรับตัวของนักเรียนกับสภาพภายในครอบครัว
- 1.4 การปรับตัวของนักเรียนกับครู

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวทั้งสี่ด้าน ตามตัวแปรสถานที่ตั้งของโรงเรียน เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การอบรมเลี้ยงดู และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

สรุปผลการวิเคราะห์หขอมูล

1. ผลการวิเคราะห์หาคะแนนเฉลี่ยรายข้อของแบบสอบถามสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวทั้งสี่ด้าน ปรากฏผลดังนี้

✓ 1.1 การปรับตัวของนักเรียนกับบรรยากาศด้านการเรียนการสอน โดยเฉลี่ยทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแยกนักเรียนในกรุงเทพฯ และในสงขลาแล้ว จะเห็นว่านักเรียนในสงขลา มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนในกรุงเทพฯ เล็กน้อย ($\bar{X} = 2.8905 - 2.6368$) ปัญหาที่สำคัญของนักเรียนเรียงลำดับคะแนน ได้แก่ เด็กบางคนชอบก่อวุ่นเพื่อนในขณะที่เรียน เสียงนักเรียนที่ทำกิจกรรมนอกห้องเรียนรบกวนเสมอ สภาพในห้องเรียนไม่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย อุปกรณ์การเรียนการสอนมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน เวลาที่ใช้ในการศึกษาหาความรู้น้อย มีการบ้านมากไปจนทำไม่ทัน และเนื้อหาริชายากเกินไป

1.2 การปรับตัวของนักเรียนกับเพื่อน โดยเฉลี่ยทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.9118$) ปัญหาที่สำคัญของนักเรียนเรียงลำดับคะแนน ได้แก่ เพื่อนเห็นประโยชน์

ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม เพื่อนบางคนชอบเอาเปรียบเพื่อนฝูง รู้สึกเขินกระดากเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ เพื่อนจับกลุ่มคุยในขณะที่ครูสอน เพื่อนไม่มีความจริงจังต่อกัน เพื่อนชอบทำโววายวายไม่มีเหตุผล เพื่อนไม่ค่อยเข้าใจบางครั้งทำคิแตกกลับเข้าใจตรงข้าม เพื่อนชวนคุยในเวลาเรียนทำให้เรียนไม่รู้เรื่อง เพื่อนบางคนมาคุยหรือหัวเราะเิกโลลทำให้หูหนึ่งสื้อไม่รู้เรื่อง

1.3 การปรับตัวของนักเรียนกับสภาพภายในครอบครัว โดยเฉลี่ยทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.5828$) ปัญหาที่สำคัญของนักเรียนเรียงลำดับคะแนน ได้แก่ สิ่งแวดล้อมภายในบ้านไม่เหมาะสมแก่การทบทวนหนังสือ เช่น มีเสียงรบกวน ฯลฯ ครอบครัวมีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจไม่สามารถจะปรับตัวกับคนอื่นในบ้านได้ พ่อแม่ผู้ปกครองมีความเห็นแตกต่างกับเด็กเสมอ พ่อแม่ผู้ปกครองไม่เห็นใจและไม่เข้าใจลูก

1.4 การปรับตัวของนักเรียนกับครู โดยเฉลี่ยทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.8810$) ปัญหาที่สำคัญของนักเรียนเรียงลำดับคะแนน ได้แก่ ครูสนใจแต่นักเรียนที่เรียนดี ครูบางคนสอนเร็ว สถานที่พักของครูไม่เป็นสัดส่วนทำให้ไม่กล้าเข้าไปปรึกษาเพราะครูหลายท่านนั่งรวมกันอยู่ ครูทำตัวเคร่งครัดในขณะที่กำลังสอน ครูบังคับเกินไปทำให้นักเรียนไม่อยากเรียนวิชานั้น ครูไม่สนใจคนที่เรียนไม่ทันไม่เข้าใจ ไม่ชอบครูที่สอน (เป็นส่วนตัว) ทำให้เรียนไม่ดี

จากการวิเคราะห์สภาพปัญหาในด้าน การปรับตัวของนักเรียนทั้งสี่ด้าน จะเห็นได้ว่าสภาพปัญหาที่เด่น คือ ปัญหาการปรับตัวของนักเรียนกับเพื่อน รองลงมา คือ ปัญหาการปรับตัวกับครู กับบรรยากาศด้านการเรียนการสอน และสภาพภายในครอบครัวตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้าน การปรับตัวทั้งสี่ด้านตามตัวแปร มีดังนี้

2.1 การเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้าน การปรับตัวทั้งสี่ด้าน ระหว่างนักเรียนในกรุงเทพมหานคร และนักเรียนในจังหวัดสงขลา พบว่า โดยส่วนรวมแล้วมีสภาพปัญหาในด้าน การปรับตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาแต่ละด้านปรากฏผลดังนี้

2.1.1 นักเรียนในกรุงเทพฯ และนักเรียนในจังหวัดสงขลา มีสภาพปัญหาในด้าน การปรับตัวกับบรรยากาศด้านการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

$$(t = 4.4276)$$

2.1.2 นักเรียนในกรุงเทพฯ และนักเรียนในจังหวัดสงขลา มีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวกับเพื่อนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 1.3707$)

2.1.3 นักเรียนในกรุงเทพฯ และนักเรียนในจังหวัดสงขลา มีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวกับสภาพภายในครอบครัว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 1.9847$)

2.1.4 นักเรียนในกรุงเทพฯ และนักเรียนในจังหวัดสงขลา มีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวกับครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t = 2.8261$)

2.2 การเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวทั้งสี่ด้าน ระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง พบว่าโดยส่วนรวมแล้วนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาแต่ละด้านปรากฏผลดังนี้

2.2.1 นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวกับบรรยากาศด้านการเรียนการสอนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 1.1900$)

2.2.2 นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวกับเพื่อนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 1.9869$)

2.2.3 นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวกับสภาพภายในครอบครัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t = 3.8557$)

2.2.4 นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวกับครูไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 0.5191$)

2.3 การเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวทั้งสี่ด้าน ระหว่างนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ พบว่า โดยส่วนรวมนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาแต่ละด้านปรากฏผลดังนี้

2.3.1 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวกับบรรยากาศด้านการเรียนการสอนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 1.6522$)

2.3.2 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวกับเพื่อนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 1.0817$)

2.3.3 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวกับสภาพภายในครอบครัว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t = 4.6242$)

2.3.4 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = .5166$)

2.4 การเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวทั้งสี่ด้าน ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน พบว่า โดยส่วนรวมแล้วนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยแบบปล่อยปละละเลย และแบบเข้มงวดกวดขัน มีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวแตกต่างจากนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยและแบบเข้มงวดกวดขัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และแบบเข้มงวดกวดขัน มีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาแต่ละด้านปรากฏผลดังนี้

2.4.1 การเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวกับสภาพบรรยากาศด้านการเรียนการสอนระหว่างนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แบบปล่อยปละละเลย และแบบเข้มงวดกวดขัน มีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวกับบรรยากาศด้านการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวกับบรรยากาศด้านการเรียนการสอนแตกต่างจากนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยและแบบเข้มงวดกวดขันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และแบบเข้มงวดกวดขันมีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวนนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลางและสูงมีสภาพปัญหาในด้าน การปรับตัวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5.4 การเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้าน การปรับตัวกับครู ระหว่างนักเรียน ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน พบว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ปานกลาง และสูง มีสภาพปัญหาในด้าน การปรับตัวกับครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดย นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ มีสภาพปัญหาในด้าน การปรับตัวกับครู แตกต่างจากนักเรียนที่มีฐานะ ทางเศรษฐกิจปานกลางและสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนที่มีฐานะทาง เศรษฐกิจปานกลางและสูง มีสภาพปัญหาในด้าน การปรับตัวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้าน การปรับตัว ระหว่างนักเรียน ในกรุงเทพมหานครและนักเรียนในจังหวัดสงขลา พบว่า โดยส่วนรวมนักเรียนในกรุงเทพฯ และนักเรียนในจังหวัดสงขลา มีสภาพปัญหาในด้าน การปรับตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องตามสมมติฐานข้อหนึ่งที่ว่า "นักเรียนในกรุงเทพมหานครและ จังหวัดสงขลา จะมีสภาพปัญหาในด้าน การปรับตัวแตกต่างกัน" โดยนักเรียนในจังหวัดสงขลา มีสภาพ ปัญหาในด้าน การปรับตัวมากกว่านักเรียนในกรุงเทพมหานคร ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ พูลผล สุวรรณพันธ์ (พูลผล สุวรรณพันธ์ 2512 : 179 - 183) ซึ่งพบว่า นักเรียนในเมืองหลวงมีความสามารถในการเข้าสังคม ความมั่นคงทางอารมณ์ดีกว่านักเรียนในต่าง จังหวัด และ มัญศรี บุนนาค (มัญศรี บุนนาค 2513 : 145 - 148) พบว่าบุคลิกภาพ ของเด็กในจังหวัดพระนครเหนือดีกว่าเด็กในต่างจังหวัดในด้านสติปัญญา ความมั่นคงในตนเอง ความ มั่นคงทางอารมณ์ เด็กต่างจังหวัดมีความตื่นเต้น กระวนกระวายใจ สูงกว่าเด็กในจังหวัดพระนคร ตั้งที่ สมใจ ทินพงษ์ (สมใจ ทินพงษ์ 2512 : 45) ที่พบว่านักศึกษาในส่วนภูมิภาคมีปัญหา ทางการเงิน การปรับตัวมากกว่านักศึกษาในกรุงเทพฯ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของเฟลปส์ (Phelps. 1973 : 3303-A) ซึ่งได้ศึกษาการรับรู้ของครูและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาวัยรุ่น พบว่า เด็กชนบทมีความกังวลใจเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ มากกว่าเด็กในเมือง นอกจากนี้ สุภา มาลากุล (สุภา มาลากุล 2518 : ไม่มีเลขหน้า) ก็ได้กล่าวว่า ปัจจุบันวัฒนธรรมไทยและ

วัฒนธรรมตะวันตกปะทะกัน เกิดการขัดแย้งในสังคม ทำให้เด็กวางตัวไม่ค่อยถูก ซึ่งเด็กในชนบทจะได้รับผลของการขัดแย้งมากกว่าเด็กในกรุงเทพฯ ซึ่งมีการปรับตัวได้ดีกว่า

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบสภาพปัญหา ในค่านการปรับตัว ระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง พบว่าโดยส่วนรวมแล้วนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีสภาพปัญหาในค่านการปรับตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องตามสมมติฐานข้อสองที่ว่า "นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีสภาพปัญหาในค่านการปรับตัวแตกต่างกัน" โดยนักเรียนหญิงมีสภาพปัญหาในค่านการปรับตัวมากกว่านักเรียนชาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนหญิงมีปัญหามากกว่านักเรียนชายในค่านการปรับตัวกับเพื่อนและกับสภาพภายในครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฟาร์แรก (นิภา พงศ์วิรัตน์ 2520 : 11 อ้างอิงมาจาก Farrag. 1960 : 1137) ที่พบว่านิสิตหญิงมีปัญหามากกว่านิสิตชาย ดังที่ คาเพลน (Kaplan. 1959 : 293) ได้กล่าวว่าเด็กหญิงมีปัญหาคับข้องใจและการปรับตัวมากกว่าเด็กชาย เนื่องจากเด็กหญิงได้รับการปกป้องมาก แต่มีอิสระน้อยกว่าเด็กชาย ต้องทำตามความต้องการของพ่อแม่อย่างใกล้ชิด และนอกจากนี้ยังมีความขัดแย้งในใจมาก ซื่อาย จะเก็บกักความวิตกกังวลและความก้าวร้าวไว้ จึงทำให้เกิดความคับข้องใจ และแสดงออกมาในค่านปัญหาการปรับตัวไม่ได้ ส่วนเด็กชายนั้นมีความเป็นอิสระในการที่จะแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ หรือการแสดงออกทางอารมณ์และความก้าวร้าวออกมาได้มาก ได้รับคำสอน จูจึแนะนำจากผู้ใหญ่น้อยกว่า ซึ่งสอดคล้องกับ โสภา ชูพิชัยกุล และคนอื่น ๆ (โสภา ชูพิชัยกุล และคนอื่น ๆ น.ป.ป. : 158) ที่ว่าเด็กหญิงมีความทุกข์ทรมานในการปรับตัวทุก ๆ ด้านมากกว่าเพศชาย เป็นเพศที่มีความวิตกกังวลและมีแนวโน้มของการหวาดกลัวและมีปัญหาทางอารมณ์มากกว่าควย

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การ เปรียบเทียบสภาพปัญหา ในค่านการปรับตัว ระหว่างนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีสภาพปัญหาในค่านการปรับตัวไม่แตกต่างกัน ซึ่งค่านกับสมมติฐานข้อสามที่ว่า "นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีสภาพปัญหาในค่านการปรับตัวแตกต่างกัน" แต่พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีแนวโน้มที่จะมีปัญหาค่านการปรับตัวมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงอยู่บ้าง (พิจารณาจากค่าเฉลี่ย)

โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับตัวในค่านสภาพภายในครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วัฒนา พุ่มเล็ก (วัฒนา พุ่มเล็ก 2513 : 97) ที่พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จะมี ปัญหาเรื่องการเงิน ปัญหาครอบครัว การคบเพื่อน และเพื่อนต่างเพศ มากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และ กิล (Gill. 1962 : 144 - 149) พบว่า เด็กที่เรียนดีมีความสามารถในการปรับตัวทางสังคมได้ดีกว่าพวกที่มีผลการเรียนต่ำ แต่เนื่องจากสังคมปัจจุบันนี้มีปัญหาต่าง ๆ มากมายที่จะทำให้เด็กต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพปัญหาต่าง ๆ ซึ่งเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งในค่านการเมือง เศรษฐกิจ การปกครอง และสังคม เช่น สภาพครอบครัวในปัจจุบันพ่อแม่ต้องออกไปทำงานนอกบ้าน จึงทำให้ไม่ค่อยมีเวลาดูแลใกล้ชิดลูกหรือให้ความอบอุ่นกับลูกเพียงพอ จึงทำให้บางครั้งเด็กมีความรู้สึกขาดที่ปรึกษาเมื่อมีปัญหา สำหรับปัญหาค่านการเรียนก็มีมากขึ้น ทุกคนต้องแก่งแย่งกันศึกษาหาความรู้ เพื่อเข้าศึกษาในสถาบันชั้นสูงซึ่งมีจำนวนจำกัด นอกจากนี้ เด็กจะต้องปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมตะวันตกซึ่งหลังไหลเข้ามาอย่างรวดเร็ว ซึ่งปัญหาเหล่านี้จะมีผลทำให้เด็กทุกคนมีปัญหาในค่านการปรับตัวมากขึ้น จึงทำให้ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ มีปัญหาการปรับตัวไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ รอส (Ross. 1971 : 297 - 299) พบว่าบุคลิกภาพค่านการปรับตัวไม่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบสภาพปัญหาในค่านการปรับตัว ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน พบว่า โดยส่วนรวมแล้วนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย แบบเข้มงวดกวดขัน และแบบประชาธิปไตย มีสภาพปัญหาในค่านการปรับตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องตามสมมติฐานข้อสี่ที่ว่า "นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีสภาพปัญหาในค่านการปรับตัวแตกต่างกัน" โดยนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยและแบบเข้มงวดกวดขัน มีสภาพปัญหาในค่านการปรับตัวมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ส่วนนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยและแบบเข้มงวดกวดขัน มีสภาพปัญหาในค่านการปรับตัวไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของแลนดิส (Landis. 1954 : 105-106) ที่พบว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่พ่อแม่ปกครองแบบประชาธิปไตย ปรับตัวได้ดีกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่พ่อแม่ปกครองแบบเข้มงวดกวดขัน หรือ

มีอำนาจเหนือบุตร เด็กที่ได้รับการปกครองแบบนี้จะมีความวิตกกังวล มีความเคร่งเครียดทางจิตใจ และจะก่อให้เกิดการปรับตัวไม่ได้ดี ซึ่ง บล็อก และ แบลร์ (Block and Blair. 1966 : 34) พบว่า ครอบครัวใดให้การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันหรือปล่อยปละละเลย อาจทำให้เด็กมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อพ่อแม่ มีความตึงเครียดกระวนกระวายใจ และปรับตัวไม่ได้ในสังคมเมื่อเกิดปัญหาทางด้านจิตใจ ดังที่ คาเพลน (Kaplan. 1959 : 188) ได้กล่าวว่า พ่อแม่ที่เข้มงวดใช้กฎระเบียบข้อบังคับกับลูกมากเกินไป จะทำให้ลูกมีปัญหาทางอารมณ์ไม่มั่นคงกลัวต่อต้าน ปรับตัวอยู่ในสังคมไม่ได้แยกตัวเองออกจากโลกแห่งความเป็นจริง แต่ถ้าพ่อแม่ปกครองลูกแบบให้ความรัก ยอมรับลูก และรับฟังความคิดเห็น ก็จะทำให้เด็กปรับตัวได้ดี และมีสุขภาพจิตที่ดีด้วย ผลการศึกษาของ บอลด์วิน (Baldwin. 1948 : 127 - 136) ปรากฏว่า การที่เด็กที่มาจากบรรยากาศภายในครอบครัวที่มีการปกครองแบบประชาธิปไตยปรับตัวได้ดี เนื่องจากความสัมพันธ์ภายในบ้านมีความอบอุ่น มีอิสระ มีการสนทนากันระหว่างพ่อแม่ลูก ทำให้เด็กมีการปรับตัวกับสิ่งแวดล้อมใหม่ได้ดีกว่าเด็กที่ถูกพ่อแม่ควบคุม พฤติกรรมโดยไม่ใช่เหตุผล ซึ่งจะทำให้เด็กที่มีพ่อแม่แบบเผด็จการนั้นกลายเป็นคนที่ขาดความมั่นคงทางจิตใจและความเป็นตัวของตัวเอง เสนอ อินทรสุขศรี (เสนอ อินทรสุขศรี 2511 : 47) ได้กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดู การเคี่ยวเข็ญให้เด็กทำในสิ่งต่าง ๆ อยุ่ตลอดเวลา จะทำให้เด็กเกิดอารมณ์กระวนกระวาย ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ส่วนการปล่อยให้เด็กทำสิ่งต่าง ๆ ได้ตามอำเภอใจ จะทำให้เด็กขาดเหตุผลที่ดี ไม่แน่ใจว่าตนทำถูกหรือผิด ในที่สุดจะทำให้เด็กพวกนี้อารมณ์รุนแรง โกรธง่าย ส่วนการดูแลเอาใจใส่เด็กจนเกินไป จะทำให้เด็กขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ปรับตัวในสังคมลำบาก

5. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวระหว่างนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน พบว่า โดยส่วนรวมแล้วนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ปานกลาง และสูง มีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องตามสมมติฐานข้อหาที่ว่า "นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกัน มีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวแตกต่างกัน" โดยนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ มีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวมากกว่านักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลางและสูง ส่วนนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง และสูง มีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวไม่แตกต่างกัน

ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เดลฟ (Delph. 1971 : 502B-A) ซึ่งพบว่า เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะยากจนจะมีการปรับตัวไม่ดี และ วาเนอร์ (Ringness, 1968:270 citing Warner, 1950 : 113-119) พบว่า เด็กที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ มีแนวโน้มขาดความอบอุ่น มีอาการทางประสาท มีความยากลำบากในการควบคุมอารมณ์ ปรับตัวเข้ากับสังคมลำบาก มากกว่าพวกชนชั้นกลางและสูง เพราะพวกที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีย่อมหมายถึงการมีความรู้สึกมั่นคงในตัวเอง จึงทำให้ความกตัญญูมีน้อย บุคคลไม่ต้องทนทุกข์อยู่กับภาวะเคร่งเครียด หรือข้อขัดแย้งในใจมากนัก (โสภา ชูพิชัยกุล และคนอื่น ๆ น.ป.ป. : 108) นอกจากนี้ ผลการศึกษาของ ยูพิน นิสัยนต์ (ยูพิน นิสัยนต์ 2515 : 85) พบว่า กลุ่มที่มีรายได้ของบิดามารดาต่ำมีปัญหาการปรับตัวมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษา

1.1 ควรจัดให้มีบริการแนะแนวขึ้นในโรงเรียน เพื่อที่จะได้ให้ความช่วยเหลือและเป็นพี่ปรึกษาแก่นักเรียนเมื่อมีปัญหา เพราะจากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีปัญหาการปรับตัวกับเพื่อนค่อนข้างมากนั้น อาจเป็นเพราะในวัยนี้อาจขาดที่ปรึกษาและมีปัญหาในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งการคบเพื่อนมาก ดังนั้น ฝ่ายแนะแนวอาจจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อน รู้วิธีการปรับตัวและคบเพื่อน และปัญหาทางค่านิยมต่าง ๆ ให้ดีขึ้น

1.2 สำหรับครู อาจารย์ในโรงเรียน ควรให้ความเอาใจใส่ดูแลอย่างใกล้ชิดและเป็นกันเองกับเด็ก ควรใช้เหตุผลในการอบรมสั่งสอนและในการปกครองและแก้ปัญหาต่าง ๆ

1.3 ผู้จัดการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรจะให้ความสำคัญในเรื่องปัญหาค่านิยมการเรียนการสอนบ้าง เช่น ในเรื่องสภาพสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน สภาพห้องเรียน อุปกรณ์การเรียน และสิ่งอื่น ๆ ที่จะช่วยสนับสนุนในค่านิยมการเรียน เพราะหากเด็กมีปัญหาเหล่านี้แล้วก็จะส่งผลต่อปัญหาค่านิยมจิตใจและการปรับตัวของเด็กอย่างมาก

1.4 ควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และกิจกรรมทางด้านการเรียน เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้มีการปะทะสังสรรค์ หรือการร่วมมือกับเพื่อน ๆ และกับครู ตลอดจนผู้ปกครองมากขึ้น เพื่อจะได้สร้างความสัมพันธ์ที่ดี และจะช่วยให้เด็กมีปัญหาคำถามการปรับตัวลดน้อยลง

1.5 สำหรับพ่อแม่และผู้ปกครอง ควรจะให้ความรักความอบอุ่น และความยุติธรรมแก่เด็กทุกคน เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นเป็นตัวของตัวเอง ยอมรับฟังความคิดเห็นของเด็ก ตลอดจนเป็นที่ปรึกษาแก่เด็กเมื่อมีปัญหา ซึ่งจะ เป็นวิธีการหนึ่งในการป้องกันและช่วยแก้ปัญหาเรื่องสุขภาพจิตได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

2.1 ควรจะได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องนี้กับกลุ่มตัวอย่างในภาคอื่น ๆ แล้วนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบกัน เพื่อศึกษาถึงความแตกต่างของสภาพแวดล้อมที่อาจมีอิทธิพลต่อการปรับตัวของเด็กได้

2.2 ควรจะได้ใช้กลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เช่น วิทยาลัย มหาวิทยาลัย นักเรียนโรงเรียนราษฎร์ และโรงเรียนเอกชน และเด็กที่อาศัยอยู่ในสลัม เป็นต้น

2.3 ควรจะเพิ่มตัวแปรอื่น ๆ เช่น ระดับอายุ จำนวนพี่น้อง และลำดับที่เกิด เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กวี สุวรรณกิจ และ อัจฉรา จันไกรผล "การสำรวจปัญหาสุขภาพจิตนักศึกษามหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์" วารสารจิตวิทยาคลินิก 8 : 12 - 24 เมษายน 2520
- กช สวัสดิ์พาณิชย์ และคนอื่น ๆ จิตวิทยาคำร่ววิชาศุคक्रमัธยมของครูสภา วิชาครูตอน 3 องค์การคารของครูสภา 2512, 270 หน้า
- คมกริช วัฒนเสถียร ศาลคดีเด็กและเยาวชน พระนครการพิมพ์ 2507, 163 หน้า
- คมเพชร ฉัตรศุกกุล การศึกษาเปรียบเทียบของประกอบค่านเศรฐกิจ การปรับตัว และกิจกรรม ในวิทยาลัยของนักศึกษา ป.กศ. ปีที่ 2 ปีการศึกษา 2514 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ ของวิทยาลัยครุภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปริญญาพันธ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2515, 123 หน้า อักสำเนา
- จรรยา สุวรรณสิทธิ์ "การแนะแนวปัญหาส่วนตัว" วารสารแนะแนว 4 : 36-38 ตุลาคม 2513
- ชัยนาถ นาคบุปผา โลกของวัยรุ่น เชียงใหม่ โรงพิมพ์แสงศิลป์ 2515, 331 หน้า
- ควงมาลย์ เรีกสำราญ "ความสนใจของวัยรุ่นต่อปัญหาสุขภาพจิต" ใน สุขภาพจิตศึกษา หน้า 97 - 116 โรงพิมพ์มิตรสยาม 2520
- เดือน สุภาพ การศึกษาเด็กวัยรุ่นที่มีปัญหา 5 คน วิทยานิพนธ์ ค.ม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2508, 45 หน้า อักสำเนา
- ทองพล บุญอึ้ง การศึกษารูานะทางสังคมมิติ มโนภาพแห่งตน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปริญญาพันธ กศ.ม. วิทยาลัย วิชาการศึกษา ประสานมิตร 2516, 74 หน้า อักสำเนา
- นาฏเฉลียว สุมวงศ์ โรงเรียนจะสนองความต้องการของเด็กวัยรุ่นได้อย่างไร โรงพิมพ์ การศาสนา 2508, 86 หน้า
- นิภา นิชยานน การปรับตัวและบุคลิกภาพจิตวิทยาเพื่อการศึกษา สารศึกษาการพิมพ์ 2520, 276 หน้า
- นิภา พงศ์วิรัตน์ การศึกษาปัญหาทางสังคมของเด็กวัยรุ่นตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษาในภาคกลาง ปริญญาพันธ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2520, 60 หน้า อักสำเนา

- นิภาพร จินดาวัฒน์ ความสัมพันธ์ระหว่างความสัมฤทธิ์ผลในการเรียนกับความสามารถในการปรับตัว
ในสังคม วิทยานิพนธ์ ก.ม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2512, 44 หน้า
 อัครสำเนา
- บุปผา มาลีวงศ์ "สุขภาพจิตของเด็ก" ครูปริทัศน์ 3 : 12 - 18 กุมภาพันธ์ 2521
- ประคอง ประสิทธิ์พร ความสัมพันธ์ระหว่างปฏิสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนในด้านการเรียนการสอน
กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการปรับตัวของนักเรียน วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2519, 56 หน้า อัครสำเนา
- ประณต เล็กสวัสดิ์ ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู การพึ่งผู้อื่น พฤติกรรมด้านความเป็น
ผู้นำ และความรู้สึกกับเด็กชอบ วิทยานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยศึกษาศาสตร์ศึกษา ประสานมิตร
 2517, 117 หน้า อัครสำเนา
- ✓ ประยูร, นรการณกุล โรคจิต - โรคประสาท ชัยมงคลการพิมพ์ 2500, 313 หน้า
- ปราศรัยลาปณ์ กัณฑ์เนตร ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ความเกรงใจ
และการปรับตัว วิทยานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยศึกษาศาสตร์ศึกษา ประสานมิตร 2515, 235 หน้า
 อัครสำเนา
- ปราโมทย์ ทักษะสุวรรณ "หากใหญ่สงขลา 2518" อนุสาร อ.ส.ท. 15 : 74 กรกฎาคม
 2518
- พงศ์พรหม บัณฑิตรานนท์ ความต้องการความช่วยเหลือของนักศึกษาวิทยาลัยครูมหาสารคาม
ปี 2510 ที่หวังจะได้รับจากบริการแนะแนวของวิทยาลัย วิทยานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัย
 ศึกษาศาสตร์ศึกษา ประสานมิตร 2511, 117 หน้า อัครสำเนา
- พุดผล สุวรรณพัฒน์ การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกลักษณะของเด็กนักเรียนในเมืองหลวง และ
เด็กนักเรียนในตัวเมืองต่างจังหวัด วิทยานิพนธ์ ก.ม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 2512, 212 หน้า อัครสำเนา
- มัธูรี บุณนาค การศึกษาเปรียบเทียบสังคมประถิษของบิคารมารคากับบุคลิกภาพของเด็กในพระนคร
และต่างจังหวัด วิทยานิพนธ์ ก.ม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2513, 153 หน้า
 อัครสำเนา

มัลลิกา จิตรสุข การสำรวจปัญหาและความต้องการของนักศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา
วิทยาลัยครูอุตรธานี วิทยานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2508,
87 หน้า อักสำเนา

ยรรยง ศุภชารัตน์ "โรคจิตคุกคาม" วารสารเนาะแนว 7 : 7 มกราคม 2516

ยุพิน นิสัยนค์ การศึกษาเปรียบเทียบของค้ประกอบทางคานเศรษฐกิจ การปรับค้ว และกิจกรรม
ในวิทยาลัยของนักศึกษา ป.กศ. ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2514 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
และค้ำของวิทยาลัยครูในจังหวัดพระนคร วิทยานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร 2515, 94 หน้า อักสำเนา

เลิศพร ภาระสกุล "การอบรมระเบียบสังคมของเยาวชนในประเทศ" ใน เยาวชนไทย
หน้า 1 - 21 สถาบันวิจัยทางสังคมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2516

วรุณี จรัสตระกูล ปัญหาของวัยรุ่น วิทยานิพนธ์ ค.บ. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2514, 72 หน้า อักสำเนา

วรรณภา บุรณโชติ "วิธีแก้ไขเด็กที่ปรับค้วไม่ค้ในโรงเรียน" วารสารจิตวิทยาคลินิก 3 :
49 - 53 สิงหาคม 2515

วัฒนา พุ่มเล็ก การศึกษาเปรียบเทียบของค้ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนค้ำกับนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง ระดับ
มัธยมศึกษาโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วิทยานิพนธ์ ค.บ. คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2513, 97 หน้า อักสำเนา

วิกรม กมลศุภกุล การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงค้ว ความวิตกกังวล และค้ำ
นิยมของนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 ที่มีถึศาสนาพุทธและอิสลาม ในจังหวัดนครราชสีมา
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2518, 115 หน้า
อักสำเนา

วิจัยแห่งชาติ, สภา รายงานผลการวิจัยเรื่องสาเหตุแห่งความค้บางลักษณะในค้ก็เด็กและ
เยาวชน โรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี 2509, 114 หน้า

วิล โรจนวีระ การศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ทางสังคมและการปรับตัวระหว่างเด็กชั้น
ประถมปีที่ 4 ปีที่ 7 และมีธยมศึกษาปีที่ 3 ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร 2513, 155 หน้า อักสำเนา

ศรีธรรม ชนะภูมิ "ปัญหาสุขภาพจิตในนักศึกษามหาวิทยาลัย" วารสารสมาคมจิตแพทย์ 22 :
12 - 21 มีนาคม 2520

ศิริพร หลิมสวัสดิ์ ปัญหาทางครอบครัวที่ทำให้เด็กต้องมาอยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง
ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2511, 150 หน้า อักสำเนา
"สถิติผู้ป่วยโรคประสาทโรคจิต" สยามรัฐ 15 เมษายน 2520, หน้า 3

สถิติแห่งชาติ, สำนักงาน รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานสถิติแห่งชาติ
2519, 97 หน้า

สมาน กำเนิด การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่มีผลต่อการปรับตัวของเด็ก ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2520, 64 หน้า อักสำเนา

✓ สมคิด ไชยยันมูรณ์ การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพทางด้านของนักเรียนที่มีความสามารถในการ
เรียนสูงกับนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วิทยานิพนธ์ ค.ม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2510,
65 หน้า อักสำเนา

สมใจ ทิณพงษ์ การศึกษาปัญหาและความต้องการของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา
ชั้นสูง ที่อยู่ในวิทยาลัยครูส่วนกลางกับส่วนภูมิภาค ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร 2512, 94 หน้า อักสำเนา

สมทรง สุวรรณเลิศ "ปัญหาทางการเรียนในเด็ก" วารสารจิตวิทยาคลินิก 3 : 1 - 4
ธันวาคม 2514

_____ "ปัญหาสุขภาพจิตในเด็กวัยเรียน" วารสารจิตวิทยาคลินิก 5 : 22 - 25
มิถุนายน 2517

สมนึก บำรุง "บทบาทของการแนะแนวในการพัฒนาประเทศ" วารสารแนะแนว 7 :
1 - 10 พฤษภาคม 2516

สวัสดิ์ สุวรรณอักษร "การจับบริการสำหรับนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา" วารสารประชา
ศึกษา 25 : 1 - 15 ธันวาคม 2516

สุภา มาลากุล "สุขภาพจิตของเด็กนักเรียน" ใน การอบรมครูแนะแนว 1 ไม่มีเลขหน้า
กุมภาพันธ์และแนว ครมวิชาการ 2518

เสนอ อินทรสุขศรี "บ้านเด็กคนดี" ใน เอกสารนิเทศกรรมการศึกษา ฉบับที่ 92 บทความประกอบหมวด
การศึกษาวชิราวุฒิตวิทยาพัฒนาการ หน้า 47 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ
2511

โสภา ชูพิชัยกุล และคนอื่นๆ จิตวิทยาอปกติ มหาวิทยาลัยรามคำแหง น.ป.ป., 180 หน้า
✓ อาคม สรสุชาติ "สุขภาพจิตของประชาชนในปัจจุบัน" การประชาสงเคราะห์ 20 : 64 - 72
ตุลาคม 2518

อาภา หนัก่าง "การส่งเสริมสุขภาพจิตในโรงเรียน" วารสารแนะแนว 7 : 40 - 45
กุมภาพันธ์ 2516

Baldwin, Alfred L. "Socialization and Parent Child Relationship,"
Child Development. 19 : 127 - 136, September, 1948.

Bernard, Harold W. Mental Health for Classroom. New York, c
McGraw-Hill Book Company, 1960. 498 p.

Block and Blair. Education Psychology. New York, Macmillan
Company, 1966. 678 p.

Delph, Donna Fean. "The Relationship of Personal and Social
Adjustment and Academically Related Interest to the School
Success of Smith Grade Children From Low Income Homes,"
Dissertation Abstracts. 31 : 5028-A, April, 1971.

Desena, Paul A. "The Role of Consistency in Identifying Charac-
teristics of Three Levels of Achievement," The Personal and
Guidance Journal. 43 : 145 - 149, October, 1964.

Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Educational.
3rd ed., New York, McGraw-Hill, 1971. 492 p.

Gawhary, Farah Harma EL. "A Study of the Personal Problems of
United Arab Republic High School Adolescents with Implication
for the Gradual Establishment of a Guidance Program,"
Dissertation Abstracts. 30 : 985-A, September, 1969.

Gill, L.J. "Some Non-Intellectual Correlated of Academic Achievement
among Mexican Secondary School Student," Journal of Educational
Psychology. 53 : 144 - 149, March, 1962.

Gronlund, Norman Eward. Sociometry in the Classroom. New York, Harper, 1959. 340 p.

✓ Hurlock, Elizabeth B. Development Psychology. New York, McGraw-Hill Book Company, 1964. 776 p.

Joint Commission on Mental Health of Children. Social Change and Mental Health of Children. New York, Harper and Row, 1973. 225 p.

Kakkar, S.B. "Adjustment and Self-Acceptance," The Psychological Abstract. 42 : 706, May, 1968.

○ Kaplan, Louis. Mental Health and Human Relation in Education. New York, Harper and Brothers, 1959. 515 p.

Koller, K.M. "Parental Deprivation Family Background and Female Delinquency," British Journal of Psychiatry. 118 : 319 - 337, May, 1971.

✓ Kuhlen, Ramond G. The Psychology of Adolescent Development. New York, Harper and Brothers, 1952. 348 p.

Landis, Paul H. "The Ordering and Forbidding Technique and Teen-Age Adjustment," School and Society. LXXX : 105 - 106, October, 1954.

✓ Lazarus, R.S. Patterns of Adjustment and Human Effectiveness. New York, McGraw-Hill Book Company, 1969. 680 p.

Lindquist, Everet F. Design and Analysis of Experiments in Psychology and Education. Boston, Houghton Mifflin, 1956. 393 p.

Lynch, Lillie Reddick. "A Comparison of the Health and College Adjustment Problems of Jersey City State College Freshmen Resident and Non-Resident Woman Students," Dissertation Abstracts. 33 : 449-A, August, 1972.

McNemar, Quinn. Psychological Statistics. 4th ed., New York, John Wiley and Sons, 1969. 529 p.

Magnusson, David. Test Theory. Massachusetts, Addison-Wesley, 1966. 279 p.

Malm, Marguerite. Adolescence. New York, McGraw-Hill, 1952. 512 p.

Medinus, Gene R. and Ronald C. Johnson. Child and Adolescent Psychology. New York, Wiley and Sons, 1969. 529 p.

- Miller, Gardor W. "Factors in School Achievement and Social Class," Journal of Educational Psychology. 61 : 260 - 269, August, 1970.
- ✓ Mouly, George J. Psychology for Effective Teaching. New York, Holt Rinchart and Winstons, 1965. 560 p.
- Nikelly, Arthur G. Mental Health for Students. Illinois, Spring Field, 1966. 208 p.
- Oberteuffer, Delbert. School Mental Education. New York, Harper and Brothers, 1954. 454 p.
- Onoda, Larry. "Personality Characteristics of High Achieving and under Achieving Japanese American Sansais," Dissertation Abstracts. 35 : 7726-A, June, 1975.
- Phelps, Neal Robert. "Teacher and Student Perception of Problems of Adolescents in A Rural Kamsas School District," Dissertation Abstracts. 33 : 3303-A, January, 1973.
- Radke, Marian J. The Relation of Parental Authority to Children Behavior and Attitudes. New York, University of Minnesota Press, 1964. 251 p.
- ✓ Radle, Fritz. Mental Hygiene in Teaching. New York, Harcourt Brance and Company, 1951. 562 p.
- ✓ Redlich, Fritz. "Trends in American Mental Health," American Journal of Psychiatry. 135 : 229 - 230, January, 1978.
- Reifler, C.M. "Epidemiological Studies of College Mental Health," Achieves of General Psychiatry. 20 : 533, May, 1969.
- Ringness, Thomas A. Mental Health in the School. New York, Random House, 1968. 491 p.
- Ross, Louis. "Forecasting the Academic Achievement of Engineering Freshmen," The Journal of Educational Research. 64 : 297-299, March, 1971.
- Rust, Ralph M. "Epidemiology of Mental Health in College," The American Journal of Psychiatry. 5 : 248, April, 1960.
- ✓ Ryan, Carson W. Mental Health through Education, New York, Commonwealth Fund, 1958. 225 p.
- ✗ Sanderson, Herbert. Basic Concepts in Vocational Guidance. New York, McGraw-Hill Book Company, 1954. 338 p.

✓ Shertzer Bruce and Peters. Techniques for Individual Appraisal and Development. New York, Macmillan Company, 1965. 390 p.

Strang, Ruth M. Group Work in Education. New York, Harper and Brothers, 1958. 322 p.

✓ Springer, M.N. "The Influence of General Social Status on the Emotional Stability of Children," Pedagog Sem. 4 : 321 - 328, May, 1938.

Taylor, R.G. "Personality Traits and Discrepant Achievement : A Review," Journal of Counseling Psychology. 11 : 76 - 82, July, 1964.

Winer, B.J. Statistical Principles in Experimental Design. New York, McGraw-Hill, 1971. 907 p.

Yee, Albert H. Social Interaction in Educational Settings. Englewood Cliffs, Prentice Hall, 1971. 468 p.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

แบบสอบถามปัญหาในด้านการปรับตัว

แบบสอบถามการยอมรับความเสี่ยง

แบบสอบถามสภาพปัญหาในด้านการปรับตัว

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นักเรียนที่รัก

ข้าพเจ้าเป็นนิสิตปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังทำการวิจัย โดยศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อจะนำผลที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการจัดการศึกษา และการแนะแนวสำหรับนักเรียนรุ่นต่อไป ในกรณีนี้ข้าพเจ้าเล็งเห็นว่าท่านเป็นบุคคลหนึ่งที่ได้รับคัดเลือกให้เป็นตัวแทนที่จะตอบแบบสอบถามนี้ จึงขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามนี้ตามสภาพที่เป็นจริงของตัวท่านเองให้มากที่สุด เพราะมิได้ระบุชื่อ และจะเก็บข้อมูลนี้เป็นความลับ หวังว่าคงจะได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

พวงสร้อย วรกุล

นิสิตปริญญาโท

ภาควิชาแนะแนวการศึกษาและจิตวิทยา

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบ่งออกเป็นสองตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามถึงรายละเอียดเกี่ยวกับตัวนักเรียน โดยให้นักเรียนเติมข้อความที่เป็นสภาพจริง ๆ ของนักเรียนลงในช่องว่างที่เว้นไว้ให้

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามสภาพปัญหาในด้านการปรับตัว

ก. คำอธิบาย

สภาพปัญหา หมายถึงสภาพการณ์ที่ท่านประสบแล้วทำให้ท่านมีความรู้สึกไม่พอใจ ไม่สบายใจ คับข้องใจ วิตกกังวล หรือขัดแย้งในใจต่าง ๆ เป็นต้น

คำชี้แจง สภาพปัญหาต่าง ๆ ต่อไปนี้ ถ้าหากท่านประสบอยู่แล้วทำให้ท่านมีความรู้สึกดังอธิบายในข้อ ก. ให้ท่านใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามลำดับความมากน้อย

ตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม

ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดใจ หรือวิตกกังวล หรือไม่สบายใจเมื่อประสบกับสิ่งเหล่านี้ คือ

ข้อปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
(0) เพื่อนบ้านเปิดวิทยุเสียงดัง			✓		
(00) เพื่อนชวนคุยในขณะที่เข้าแถว				✓	
ฯลฯ					

ตอนที่ 1

รายละเอียดเกี่ยวกับตัวนักเรียน

โปรดเติมข้อความลงในช่องว่าง ให้ตรงกับความเป็นจริง

โรงเรียน _____ ชั้น _____

เพศ _____ อายุ _____

ผลการสอบไล่ในปลายปีการศึกษา 2520 (ปีที่แล้ว) _____ เปอร์เซ็นต์ หรือ เกรด _____

รายได้ของบิดาประมาณเดือนละ _____ บาท

รายได้ของมารดาประมาณเดือนละ _____ บาท

ตอนที่ 2

แบบสอบถามสภาพปัญหาในด้านการปรับตัว

การปรับตัวของนักเรียนกับสภาพการเรียนการสอน

ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดใจหรือวิตกกังวลใจ หรือไม่สบายใจ เมื่อประสบกับสิ่งเหล่านี้ คือ

ข้อปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ห้องเรียนคับแคบ โต๊ะเก้าอี้ มีไม่เพียงพอ					
✓ 2. ห้องเรียนไม่ถูกสุขลักษณะ เช่น มีคหรือสว่างเกินไป การระบายอากาศไม่ดี ฯลฯ					
✓ 3. เสียงนักเรียนที่ทำกิจกรรมนอกห้องเรียนรบกวนเสมอ					

ข้อปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
✓4. โรงเรียนพิจารณาการลงโทษนักเรียนโดยไม่มีหลักเกณฑ์					
5. โรงเรียนมีหนังสือประกอบการเรียนไม่เพียงพอ					
6. เวลาที่ใช้ในการศึกษาหาความรู้ น้อย					
7. โรงเรียนจัดให้เรียนวิชาการมากเกินไปจนไม่มีเวลาพักผ่อน					
8. มีครูที่มีความสามารถเฉพาะวิชา น้อย					
✓9. จำนวนวิชาที่เรียนมากเกินไป					
✓10. การลงโทษนักเรียนเพื่อเป็นการประจานมากกว่าเพื่อสอนให้สำนึกผิด					
11. โรงเรียนให้ทำงานช่วยเหลือโรงเรียนมากจนขาดการเรียน					
✓12. โรงเรียนตั้งกฎข้อบังคับมาก จนนักเรียนไม่สามารถปรับตัวได้					
13. อุปกรณ์การเรียนการสอนมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน					
✓14. มีการบ้านมากเกินไปจนทำไม่ทัน					
15. สภาพในห้องเรียนไม่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย					
16. เนื้อหาวิชาากเกินไป					
✓17. เด็กบางคนชอบก่อกวนเพื่อนในขณะที่เรียน					
✓18. นักเรียนไม่มีอิสระในการพูดและแสดงความคิดเห็น					

ข้อปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
19. โรงเรียนให้ความรู้ทางวิชาการไม่เพียงพอ					
✓ 20. ครูไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม					

๔ การปรับตัวของนักเรียนกับเพื่อน

ข้าพเจ้ารู้สึกอึดใจ หรือวิตกกังวล หรือไม่สบายใจเมื่อประสบกับสิ่งเหล่านี้

1. เพื่อนเห็นประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม
- ② เพื่อนชอบแก่งแย่งชิงดีกัน
3. รู้สึกเขินกระดากเมื่อยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ
- ④ เพื่อนบางคนชอบเอาเปรียบเพื่อนฝูง
5. ไม่มีเพื่อนที่สนิทที่จะปรึกษาปัญหาใด
- ⑥ เพื่อนไม่เก็บความลับของเพื่อนด้วยกัน
7. เพื่อนบางคนชอบแบ่งชั้นวรรณะในการคบเพื่อน
8. เพื่อนไม่มีความจริงใจต่อกัน
9. เพื่อน ๆ ในชั้นเข้ากันไม่ค่อยได้
- ✓ 10. เวลาเข้าสังคมกับเพื่อนชอบนึกถึงปมค้อยของตัวเอง
- ✓ 11. เพื่อนชอบแสดงออกมากเกินไปโดยไม่นึกถึงคนอื่น
- ⑫ เพื่อน ๆ ชอบนำไปในทางที่ไม่ดี เช่น อบายมุข การพนัน สูบบุหรี่ หรือสิ่งเสพผิดอื่น ๆ
- ⑬ เพื่อนชอบชักชวนไปก่อการทะเลาะวิวาท
- ✓ 14. เพื่อนชอบแกล้งข้าพเจ้าว่าเป็นตัวตลก

ข้อปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
15. เพื่อนมีความอิจฉาเพื่อนด้วยกัน					
✓ 16. เพื่อนบางคนมาคุย หรือหัวเราะไถ่ ๆ ทำให้คุณหงุดหงิดไม่รู้เรื่อง					
✓ 17. นอยใจที่เพื่อน ๆ มีบางสิ่งบางอย่างเหนือกว่า					
18. เพื่อนชอบล้อเรื่องปมค้อย หรือความบกพร่องในร่างกาย					
19. เพื่อนบางคนชอบทำไวยวายไม่มีเหตุผล					
✓ 20. เพื่อนไม่ค่อยเข้าใจบางครั้งทำก็แตกดับเข้าใจตรงข้าม					
21. เพื่อนจับกลุ่มคุยในขณะที่ครูสอน					
22. เพื่อนมักจะพูดถกเถียงหยามกัน					
✓ 23. เพื่อนเพศเดียวกันชอบอิจฉากัน					
24. เพื่อนชวนคุยในเวลาเรียนทำให้เรียนไม่รู้เรื่อง					
25. เพื่อนเข้าห้องเรียนช้าทำให้เสียเวลาเรียน					
✓ 26. เพื่อนบางคนชอบเอาของคนอื่นไปเป็นของตนเอง					

การปรับตัวของนักเรียนกับสภาพภายในครอบครัว

- ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดใจ หรือวิตกกังวล หรือไม่สบายใจเมื่อประสบกับสิ่งเหล่านี้ คือ
- ✓ 1. อาศัยอยู่กับคนอื่นทำให้ขาดอิสระในการทำงาน
 - ✓ 2. สถานที่บ้านคับแคบอึดอัด และไม่ถูกสุขลักษณะ เช่น อยู่ใกล้ที่ทิ้งขยะ
 - ✓ 3. พ่อแม่ขี้บ่นครองไม่ฟังความคิดเห็น
 4. พ่อแม่ขี้บ่นครองไม่ให้ความยุติธรรม

ข้อปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
✓ 5. พ่อแม่ผู้ปกครองไม่เข้าใจและไม่ให้ความ อบอุ่นเพียงพอ					
6. พ่อแม่ผู้ปกครองไม่ให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง					
✓ 7. สมาชิกภายในบ้านมีเรื่องทะเลาะวิวาทกันบ่อย					
8. พี่น้องไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน					
✓ 9. ครอบครัวมีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ เช่น มีเงินไม่พอใช้ถึงสิ้นเดือน					
10. เพื่อนบ้านเป็นนักเลงการพนัน หรือมีอาชีพ ชักชวนไปในทางเลื่อมเสีย เช่น เสพยา เสพติด ฯลฯ					
11. บรรยากาศภายในบ้านมีความเจ็บปวดและ ไม่อบอุ่น					
✓ 12. พ่อแม่ผู้ปกครองมีความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ แตกต่างกับเด็กเสมอ					
✓ 13. พ่อแม่ผู้ปกครองไม่อนุญาตให้ออกนอกบ้าน					
14. พ่อแม่ผู้ปกครองไม่มีเวลาสนทนากับเด็ก					
15. พ่อแม่ผู้ปกครองไม่เห็นใจและไม่เข้าใจลูก					
✓ 16. พ่อแม่ผู้ปกครองไม่สนใจต้อนรับเมื่อ มีเพื่อน ของลูกมาเยี่ยมบ้าน					
✓ 17. พ่อแม่ผู้ปกครองใช้อารมณ์อย่างไม่มีเหตุผล					
18. พ่อแม่ผู้ปกครองไม่ให้อิสระในการแสดง ความคิดเห็น					
✓ 19. พ่อแม่ผู้ปกครองไม่สนใจในเรื่องส่วนตัว					
✓ 20. พ่อแม่ผู้ปกครองไม่ให้ความเป็นกันเองกับลูก					

ข้อปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
✓ 21. สิ่งแวดล้อมภายในบ้านไม่เหมาะสมแก่การ คุณั่งสื้อ เช่น มีเสียงรบกวน เป็นต้น					
22. ขาดเงินใช้จ่ายในเรื่องการเรียนและอุปกรณ์ การเรียน					
✓ 23. สมาชิกในบ้านไม่สนใจกิริยาท่าทาง หรือการ แสดงออกในความไม่พอใจของคนในบ้าน					
24. พ่อแม่ผูกครองไม่ให้อิสระเป็นตัวของตัวเอง					
✓ 25. พ่อแม่ผูกครองไม่มีเวลาให้คำปรึกษาหรือ คำแนะนำ					
26. ไม่สามารถที่จะปรับทุกข์กับคนอื่นในบ้านได้ เช่น สมาชิกภายในบ้านอาจตำหนิหรือบังคับ หรือไม่มีเวลา					
27. พี่น้องอิจฉาริษยากัน					

การปรับตัวของนักเรียนกับครู

ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดใจหรือวิตกกังวล หรือไม่สบายใจ เมื่อประสบกับสิ่งเหล่านี้ คือ

1. ครูลงโทษ เช่น เขียนตี คุนักเรียนที่ทำผิด
เกินกว่าเหตุ
- ✓ 2. ครูไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน
เช่น ไม่ให้โอกาสนักเรียนแก้ตัวเมื่อทำผิด
- ✓ 3. ครูให้ทำการบ้านหรือแบบฝึกหัดมากเกินไป
โดยไม่คำนึงว่านักเรียนจะทำได้หรือไม่
- ✓ 4. ครูใช้อารมณ์ตัดสินเรื่องราวต่าง ๆ โดย
ขาดเหตุผล

ข้อปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5. ครูบางคนสนใจแต่นักเรียนที่เรียนดี					
✓ 6. ครูไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาในชั้น					
7. ครูใช้ให้นักเรียนทำงานส่วนตัว โดยไม่คำนึงถึงความสมัครใจของนักเรียน					
✓ 8. ครูไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามสิ่งที่นักเรียนไม่เข้าใจ					
9. ครูถือตัวไม่ยอมเป็นกันเองกับนักเรียน					
✓ 10. ครูมุ่งแต่การสอนหรือให้จงงานมากเกินไปโดยไม่ซักถามนักเรียน					
11. ครูเชื่อคำฟ้องของนักเรียนโดยไม่หาข้อเท็จจริง					
12. ครูไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม					
13. ครูไม่ให้คำแนะนำในการแก้ปัญหาต่าง ๆ					
✓ 14. ครูไม่ให้ความสนิทสนมมากพอ ทำให้นักเรียนไม่กล้าเข้าหาครู					
✓ 15. ครูไม่สนใจปัญหาความเดือดร้อนของนักเรียน					
16. ครูไม่ให้ความอบอุ่นและเป็นที่ปรึกษาทางการเรียน					
17. ครูบางคนสอนเร็ว					
✓ 18. สถานที่พักของครูไม่เป็นสัดส่วน ทำให้ไม่กล้าเข้าไปปรึกษา เพราะครูหลายท่านนั่งรวมกันอยู่					
✓ 19. ครูไม่สนใจคนที่เรียนไม่ทันไม่เข้าใจ					
20. ไม่ชอบครูที่สอน (เป็นส่วนตัว) ทำให้เรียนไม่ดี					

ข้อปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
21. ครูใช้คำหยาบคายในเวลาคุณนักเรียน					
✓ 22. ครูไม่ให้ความยุติธรรมกับนักเรียนทุกคน					
23. ครูบังคับเกินไปทำให้เด็กเรียนไม่อยากเรียน วิชานั้น					
✓ 24. ครูบางคนทำตัวเคร่งครัดในขณะที่กำลังสอน					
25. ครูไม่รับฟังความคิดเห็นจากนักเรียน					
26. เมื่อนักเรียนทำผิดคนเดียวครูจะลงโทษ หมดทุกคน					
✓ 27. ครูบางคนประพฤติตัวไม่เหมาะสม เช่น การแต่งกาย ภาษาที่ใช้					

แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

ให้ท่านระลึกถึง เหตุการณ์ที่ผ่านมาแล้วว่า พ่อแม่ได้ปฏิบัติต่อท่านในลักษณะใดแล้วกาเครื่องหมาย
(✓) ลงในช่องคำตอบหาข้อความที่ท่านเห็นว่าตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุด เพียง
หนึ่งคำตอบ

(ขอความร่วมมือให้ท่านตอบคำถามให้ตรงกับความเป็นจริงและความรู้สึกของท่านมากที่สุด)

ตัวอย่าง

วิธีที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อท่าน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
(0) ฉันร่วมรับประทานอาหารกับพ่อแม่ทุกวัน	✓				
(00) พ่อแม่คุกคามฉันที่ฉันเสมอ				✓	
ฯลฯ					

วิธีที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อท่าน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. พ่อแม่ไม่ค่อยเอาใจใส่ดูแลสุขภาพของฉัน					
2. พ่อแม่ไม่เคยวากล่าวตักเตือนเกี่ยวกับความประพฤติ มารยาท และการพุดจาของฉัน					
3. เมื่อฉันขออะไรพ่อแม่ก็ไม่ให้ แถมยังดุเสียอีก					
4. เวลาฉันมีปัญหาพ่อแม่ก็ไม่เคย ฉันต้องแก้ปัญหาเอง					
5. ฉันคบเพื่อนฝูงได้อย่างอิสระพ่อแม่ไม่ค่อยตักเตือน					
6. ฉันจะไปเที่ยวไหนพ่อแม่ก็ไม่ว่า					
7. ฉันต้องดูแลรักษาเสื้อผ้าของตัวเองเสมอ					
8. เวลาฉันไม่สบายหรือบาดเจ็บ ฉันต้องหยิบยามากินเอง หรือรักษาเองเสมอ					
9. พ่อแม่มักยกย่องความดีของคนอื่นมาเปรียบเทียบกับฉัน					
10. เวลาฉันทำดีพ่อแม่ไม่ค่อยชมเชย					
11. พ่อแม่ไม่ค่อยเอาใจใส่ตัวฉัน					
12. หลังเลิกเรียน เมื่อกลับถึงบ้านทางบ้านไม่เคยสนใจถามไถ่					
13. พ่อแม่ไม่เคยอยู่ปรึกษาหารือหรือพุดจากับฉัน					
14. เวลาทะเลาะกับพี่ ๆ น้อง ๆ ฉันจะถูกตำหนิมากกว่าคนอื่น					
15. ฉันอยู่บ้านอย่างไรไม่มีความอบอุ่น					
16. เมื่อฉันทำผิดจะถูกลงโทษหรือถูกคว่ำอย่างรุนแรง					

วิธีที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อท่าน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
17. พ่อแม่ไม่เคยสนใจว่าฉันจะแต่งตัวอย่างไร แบบไหน					
18. พ่อแม่ชอบไล่อฉันให้ไปเล่นไกล ๆ จะได้ไม่ทำ ความรำคาญให้					
19. ฉันคุโทษทัณฑ์หรือฟังวิทยุอยู่จนตึกบ่อยครั้ง					
20. พ่อแม่รักฉันไม่เท่ากับรักคนอื่น ๆ ในบ้าน					
21. เวลาจะไปไหน ต้องขออนุญาตและชี้แจงเรื่อง ที่จะไปให้ละเอียด					
22. กลับจากโรงเรียนต้องถึงบ้านตรงต่อเวลา					
23. พ่อแม่มักเคี่ยวเข็ญให้ฉันทำการบ้าน					
24. ถ้าฉันขอเงินซื้อของ จะต้องชี้แจงถึงการ ใช้จ่ายอย่างละเอียด					
25. เวลาออกนอกบ้านถ้าพ่อแม่เห็นว่าแต่งตัว ไม่เหมาะสม จะต้องให้ไปเปลี่ยนใหม่ทันที					
26. ฉันไม่ค่อยมีโอกาสไปเที่ยวกับเพื่อน ๆ นอกจากไปกับพ่อแม่					
27. เมื่อฉันขออนุญาตไปเที่ยวกับเพื่อน ๆ มัก ไม่ได้รับอนุญาต					
28. ถ้าฉันจะใส่อะไรในครอบครั้ว ต้องได้รับ อนุญาตจากพ่อแม่ทุกครั้ง					
29. วันหยุดเสาร์อาทิตย์ พ่อแม่มักไม่อนุญาตให้ฉัน ออกไปเที่ยวนอกบ้าน					
30. ถ้าพ่อแม่ไม่อยู่บ้าน ฉันรู้สึกสบายใจและ โล่งใจมาก					

วิธีที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อท่าน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
31. พ่อแม่จะกำหนดว่าฉันจะเลือกเรียนหรือประกอบอาชีพอะไร					
32. ถ้าเพื่อนของฉันเป็นคนที่พ่อแม่ไม่ชอบ ท่านจะสั่งให้ฉันเลิกคบ					
33. พ่อแม่ต้องการให้ฉันทำตามสิ่งที่ท่านต้องการ					
34. เมื่อฉันทำผิดมักจะถูกดุและถูกลงโทษ					
35. พ่อแม่มักชอบพูดว่า ฉันชอบโตเถียงเมื่อฉันแข็งแรง					
36. เวลาฉันทำผิด พ่อแม่จะคุยกับแม่ไม่ว่าที่ไหน					
37. ถ้าฉันสอบตก พ่อแม่คงจะลงโทษฉันอย่างหนัก					
38. เวลาฉันทำผิด พ่อแม่ไม่ค่อยปลอบใจ					
39. เมื่อฉันมีปัญหาที่โรงเรียน ฉันไม่กล้าเก็บมาเล่าให้พ่อแม่ฟัง					
40. พ่อแม่มักเป็นผู้เลือกเสื้อผ้า แบบผมให้กับฉัน					
41. เวลาทะเลาะกับพี่ ๆ น้อง ๆ พ่อแม่จะตัดสินโดยไม่ลำเอียง					
42. พ่อแม่จะพูดคุยกับฉันอย่างสนุกสนาน					
43. พ่อแม่จักซื้อเสื้อผ้าให้ฉันในสอยางเพียงพอ					
44. ถ้าฉันกลับบ้านค่ำ พ่อแม่จะเฝ้าคอยและไม่ให้ฉันทำอย่างนั้นอีก					
45. พ่อแม่มักซื้อสิ่งของให้ลูก ๆ เท่ากันทุกคน					
46. พ่อแม่จะทำอาหารอร่อย ๆ ให้ฉันรับประทานเสมอ					

วิธีที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อท่าน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
47. พ่อแม่อนุญาตให้ฉันไปเที่ยวนอกบ้านได้ตามสมควร					
48. พ่อแม่จะดูคาวากล่าวหรือทำโทษเมื่อลูกทุกคนทำผิด โดยไม่ยกเว้นคนใด					
49. ในวันหยุดพ่อแม่จะอนุญาตให้ฉันทำงานส่วนตัวได้					
50. พ่อแม่ส่งเสริมให้ฉันเรียนวิชาที่ฉันถนัด					
51. พ่อแม่ไม่แสดงความโกรธ เมื่อฉันตั้งใจเหตุผล					
52. เมื่อฉันมีปัญหา เช่น ปัญหาการเรียน ปัญหาเรื่องเพื่อน ฉันมักจะปรึกษาพ่อแม่					
53. พ่อแม่รับฟังความคิดเห็นของฉันเสมอ					
54. เวลาจะพาไปเที่ยวนอกบ้าน พ่อแม่มักจะถามฉันก่อนว่าอยากไปเที่ยวที่ไหน					
55. เมื่อฉันทำผิด พ่อแม่มักให้โอกาสฉันตั้งใจเหตุผล					
56. ทุกครั้งที่ฉันไม่ทำตามสิ่งที่พ่อแม่ต้องการ ท่านจะถามถึงเหตุผล					
57. พ่อแม่มักจะถามความคิดเห็นของฉันในเรื่องต่าง ๆ					
58. ฉันเลือกคบเพื่อนได้ทั้งหญิงและชายโดยพ่อแม่ไม่ห้าม					
59. พ่อแม่มักจะให้ฉันขบคิดปัญหาต่าง ๆ ด้วยตัวเอง และจะช่วยเมื่อฉันคิดไม่ออก					
60. เมื่อฉันทำอะไรแล้วพลาดหวัง พ่อแม่จะพูดให้กำลังใจ					

๒๒๐
๖๗๖

ภาคผนวก ข.

คำอธิบายจำแนกของแบบสอบถามปัญหาในค่านการปรับตัว

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามปัญหาในด้านการปรับตัว

ข้อที่	ค่า t	ข้อที่	ค่า t	ข้อที่	ค่า t
1.	การปรับตัวกับบรรยากาศ ด้านการเรียนการสอน	2.	การปรับตัวกับเพื่อน	21.	3.2727**
				22.	5.8064**
1.	2.7060**	1.	4.0844**	23.	5.0370**
2.	2.1818*	2.	5.2243**	24.	4.1481**
3.	4.1378**	3.	2.6250*	25.	3.8283**
4.	5.0974**	4.	4.5600**	26.	5.7877**
5.	3.4221**	5.	4.5484**	3.	การปรับตัวกับสภาพ ภายในครอบครัว
6.	2.8254**	6.	3.5499**		
7.	4.0466**	7.	5.2000**	1.	5.4828**
8.	2.7247**	8.	5.6014**	2.	5.8461**
9.	2.5138*	9.	4.4943**	3.	6.8456**
10.	3.4305**	10.	4.5268**	4.	6.5529**
11.	3.1534**	11.	4.8192**	5.	5.2272**
12.	4.2348**	12.	4.0143**	6.	5.0574**
13.	2.0921*	13.	5.5758**	7.	7.1289**
14.	2.6845*	14.	4.0816**	8.	7.5749**
15.	2.3391*	15.	4.6274**	9.	8.1978**
16.	2.0219*	16.	3.1428**	10.	5.2830**
17.	3.2000**	17.	5.1612**	11.	6.2717**
18.	3.1718**	18.	4.5819**	12.	5.8703**
19.	2.9189**	19.	4.4285**	13.	5.3333**
20.	2.7641**	20.	4.2666**	14.	5.0461**

ค่าอำนาจจำแนก (ต่อ)

ข้อที่	ค่า t	ข้อที่	ค่า t	ข้อที่	ค่า t
15.	6.8354**	4.	การปรับตัวกับครุ	13.	6.1044**
16.	6.0294**	1.	5.3521**	14.	5.1779**
17.	7.5815**	2.	4.0924**	15.	5.1700**
18.	7.4131**	3.	4.9397**	16.	4.9511**
19.	4.5714**	4.	6.3157**	17.	4.0160**
20.	5.4791**	5.	5.2961**	18.	8.4269**
21.	5.6074**	6.	5.4961**	19.	6.1324**
22.	4.9704**	7.	4.7435**	20.	4.2996**
23.	5.7142**	8.	6.5217**	21.	5.3429**
24.	6.2921**	9.	5.9574**	22.	5.4507**
25.	6.4179**	10.	5.0724**	23.	5.1470**
26.	4.5051**	11.	4.8148**	24.	2.5074*
27.	7.5636**	12.	6.3333**	25.	4.8360**
				26.	4.7648**
				27.	4.0418**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01